

II

(Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 31. augusta 2006,

ktorým sa mení a dopĺňa usmernenie ECB/2000/7 o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu

(ECB/2006/12)

(2006/905/ES)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na prvú zarážku jej článku 105 ods. 2,

Článok 1

Zásady, nástroje, postupy a kritériá na uskutočňovanie jednotnej menovej politiky Eurosystemu

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho článok 12.1 a článok 14.3 v spojení s prvou zarážkou článku 3.1, článkom 18.2 a prvým odsekom článku 20,

Príloha I k usmerneniu ECB/2000/7 z 31. augusta 2000 o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu ⁽¹⁾ sa nahrádza textom, ktorý je uvedený v prílohe k tomuto usmerneniu.

keďže:

Článok 2

Overovanie

(1) Dosiachnutie jednotnej menovej politiky si vyžaduje vymedzenie nástrojov a postupov, ktoré má používať Eurosystem pozostávajúci z národných centrálnych bánk (NCB) členských štátov, ktoré prijali euro (ďalej len „zúčastnené členské štáty“), a Európskej centrálnej banky (ECB), aby sa táto politika uskutočňovala jednotne vo všetkých zúčastnených členských štátoch.

Národné centrálné banky pošlú ECB podrobnosti o textoch a spôsoboch, pomocou ktorých majú v úmysle konať v súlade s týmto usmernením, najneskôr do 20. septembra 2006.

(2) ECB má právomoc prijať usmernenia potrebné na uskutočňovanie jednotnej menovej politiky Eurosystemu a NCB sú povinné konať v súlade s takými usmerneniami.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

(3) Posledné zmeny týkajúce sa tvorby a uskutočňovania jednotnej menovej politiky Eurosystemu, najmä zahrnutie neobchodovateľných aktív do jednotného zoznamu kolaterálov akceptovateľných pre úverové operácie Eurosystemu, sa musia zodpovedajúcim spôsobom zohľadniť tým, že sa nahradí v súčasnosti platná príloha I k usmerneniu ECB o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu novým znením,

Toto usmernenie nadobúda účinnosť po dvoch dňoch od jeho prijatia. Článok 1 sa uplatňuje od 1. januára 2007.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 310, 11.12.2000, s. 1. Usmernenie naposledy zmenené a doplnené usmernením ECB/2005/17 (Ú. v. EÚ L 30, 2.2.2006, s. 26).

Článok 4

Vo Frankfurte nad Mohanom 31. augusta 2006

Adresáti

Za Radu guvernérov ECB
prezident ECB
Jean-Claude TRICHET

Toto usmernenie je určené NCB zúčastnených členských štátov.

PRÍLOHA

„Uskutočňovanie menovej politiky v eurozóne – všeobecná dokumentácia o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu

OBSAH

Úvod	8
KAPITOLA 1	
Vymedzenie rámca menovej politiky	9
1.1. Európsky systém centrálnych bánk	9
1.2. Ciele Eurosystemu	9
1.3. Nástroje menovej politiky Eurosystemu	9
1.3.1. Obchody na voľnom trhu	9
1.3.2. Automatické operácie	11
1.3.3. Povinné minimálne rezervy	11
1.4. Zmluvné strany	11
1.5. Podkladové aktíva	11
1.6. Zmeny rámca menovej politiky	11
KAPITOLA 2	
Akceptovateľné zmluvné strany	12
2.1. Všeobecné kritériá akceptovateľnosti	12
2.2. Výber zmluvných strán pre rýchle tendre a dvojstranné obchody	12
2.3. Sankcie v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán	13
2.4. Pozastavenie alebo vylúčenie z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania	14
KAPITOLA 3	
Obchody na voľnom trhu	15
3.1. Reverzné obchody	15
3.1.1. Všeobecné poznámky	15
3.1.2. Hlavné refinančné operácie	15
3.1.3. Dlhodobejšie refinančné operácie	16
3.1.4. Doladovacie reverzné obchody	16
3.1.5. Štrukturálne reverzné obchody	17
3.2. Priame obchody	17
3.3. Emisia dlhových cenných papierov ECB	18
3.4. Devízové swapy	19
3.5. Prijímanie termínovaných vkladov	20
KAPITOLA 4	
Automatické operácie	21
4.1. Jednodňové refinančné obchody	21
4.2. Jednodňové sterilizačné obchody	22
KAPITOLA 5	
Postupy	24
5.1. Tendre	24
5.1.1. Všeobecné poznámky	24
5.1.2. Kalendár tendrových operácií	25
5.1.3. Oznámenia o konaní tendrov	27
5.1.4. Príprava zmluvných strán na predkladanie ponúk	28

5.1.5.	Postupy pridelenia	29
5.1.6.	Oznámenie výsledkov tendra	31
5.2.	Postupy dvojstranných obchodov	32
5.3.	Postupy zúčtovania	33
5.3.1.	Všeobecné poznámky	33
5.3.2.	Vysporiadanie obchodov na voľnom trhu	34
5.3.3.	Postupy na konci dňa	34

KAPITOLA 6

Akceptovateľné aktíva	35	
6.1.	Všeobecné poznámky	35
6.2.	Akceptovateľné podkladové aktíva	35
6.2.1.	Kritériá akceptovateľnosti obchodovateľných aktív	35
6.2.2.	Kritériá akceptovateľnosti neobchodovateľných aktív	38
6.2.3.	Ďalšie požiadavky na použitie akceptovateľných aktív	39
6.3.	Rámec Euro systému pre hodnotenie úverovej bonity	42
6.3.1.	Rozsah a prvky	42
6.3.2.	Stanovenie vysokých štandardov úverovej bonity pre obchodovateľné aktíva	43
6.3.3.	Stanovenie vysokých štandardov úverovej bonity pre neobchodovateľné aktíva	44
6.3.4.	Kritériá akceptovateľnosti systémov hodnotenia úverovej bonity	46
6.3.5.	Monitorovanie výsledkov systémov hodnotenia úverovej bonity	48
6.4.	Opatrenia na kontrolu rizika	49
6.4.1.	Všeobecné zásady	49
6.4.2.	Opatrenia na kontrolu rizika pre obchodovateľné aktíva	50
6.4.3.	Opatrenia na kontrolu rizika pre neobchodovateľné aktíva	52
6.5.	Zásady oceňovania podkladových aktív	53
6.6.	Cezhraničné používanie akceptovateľných aktív	54
6.6.1.	Model korešpondenčných centrálnych bánk	54
6.6.2.	Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov	56

KAPITOLA 7

Povinné minimálne rezervy	57	
7.1.	Všeobecné poznámky	57
7.2.	Inštitúcie, ktoré tvoria povinné minimálne rezervy	57
7.3.	Určovanie povinných minimálnych rezerv	58
7.4.	Udržiavanie povinných minimálnych rezerv	59
7.5.	Výkazníctvo, potvrdzovanie a overovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv	60
7.6.	Neplnenie povinných minimálnych rezerv	61

PRÍLOHY

1.	Príklady operácií a postupov menovej politiky	62
2.	Slovník pojmov	71
3.	Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky	79
4.	Rámec výkazníctva na účely menovej a bankovej štatistiky Európskej centrálnej banky	80
5.	Internetové stránky Euro systému	86
6.	Postupy a sankcie uplatňované v prípade nedodržania záväzkov zmluvných strán	87
7.	Vytvorenie platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok	89

ZOZNAM BOXOV, GRAFOV A TABULIEK

Boxy

1.	Emisia dlhových cenných papierov ECB	19
2.	Devízové swapy	20
3.	Operačné kroky tendrov	25
4.	Prideľovanie v tendroch s pevne stanovenou úrokovou sadzbou	29
5.	Prideľovanie v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách	30
6.	Prideľovanie v tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou	31
7.	Opatrenia na kontrolu rizika	49
8.	Výpočet výzvy na dodatočné vyrovnanie	52
9.	Základňa na výpočet a sadzby povinných minimálnych rezerv	59
10.	Výpočet úročenia povinných minimálnych rezerv	60

Grafy

1.	Zvyčajný časový rámec operačných krokov štandardných tendrov	26
2.	Zvyčajný časový rámec operačných krokov rýchlych tendrov	26
3.	Model korešpondenčných centrálnych bánk	54
4.	Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov	55

Tabulky

1.	Operácie menovej politiky Eurosystemu	10
2.	Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie	26
3.	Zvyčajné termíny zúčtovania obchodov na voľnom trhu Eurosystemu	33
4.	Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystemu	40
5.	Implicitné hodnotenie úverovej bonity emitentov, dlžníkov a ručiteľov, ktorými sú regionálne štátne správy a územné samosprávy a subjekty z verejného sektora bez hodnotenia úverovej bonity od ECAI	44
6.	Kategórie likvidity pre obchodovateľné aktíva	50
7.	Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné aktíva s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a s nulovým kupónom	51
8.	Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné nástroje s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou	51
9.	Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na úverové pohľadávky s pevnými úrokovými platbami	53

POUŽITÉ SKRATKY

CCBM	model korešpondenčných centrálnych bánk (<i>correspondent central banking model</i>)
CDCP	centrálny depozitár cenných papierov
CRD	smernica o kapitálových požiadavkách (<i>Capital Requirements Directive</i>)
ECAF	rámec Eurosystému pre hodnotenie úverovej bonity (<i>Eurosystem credit assessment framework</i>)
ECAI	externá inštitúcia hodnotiaca úverovú bonitu (<i>external credit assessment institution</i>)
ECB	Európska centrálna banka
EHP	Európsky hospodársky priestor
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
ES	Európske spoločenstvo
ESA	95 Európsky systém národných účtov 1995
ESCB	Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
ICAS	interný systém hodnotenia úverovej bonity (<i>in-house credit assessment system</i>)
ICSD	medzinárodný centrálny depozitár cenných papierov (<i>international central securities depository</i>)
IDC	vnútrodenný úver (<i>intraday credit</i>)
IRB	systém založený na internom ratingu (<i>internal ratings-based system</i>)
ISIN	medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (<i>International Securities Identification Number</i>)
MMF	fond peňažného trhu (<i>money market fund</i>)
NCB	národná centrálna banka
PD	pravdepodobnosť nedodržania záväzku (<i>probability of default</i>)
PFI	peňažná finančná inštitúcia (<i>monetary financial institution</i>)
PSE	subjekt z verejného sektora (<i>public sector entity</i>)
RMBD	retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje (<i>retail mortgage-backed debt instruments</i>)
RT	ratingový nástroj (<i>rating tool</i>)
RTGS	hrubé zúčtovanie v reálnom čase (<i>real-time gross settlement</i>)
SEČ	stredoeurópsky čas
SSS	systém zúčtovania cenných papierov (<i>securities settlement system</i>)
TARGET	Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (<i>Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system</i>)
UCITS	podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (<i>undertaking for collective investment in transferable securities</i>)

Úvod

Tento dokument predstavuje operačný rámec, ktorý si zvolil Eurosystem (*) pre jednotnú menovú politiku v eurozóne. Dokument, ktorý tvorí súčasť právneho rámca Eurosystemu pre nástroje a postupy menovej politiky, má slúžiť ako „všeobecná dokumentácia“ o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu; je zameraný najmä na to, aby zmluvným stranám poskytol informácie, ktoré potrebujú v súvislosti s rámcom menovej politiky Eurosystemu.

Všeobecná dokumentácia sama o sebe zmluvným stranám neudeľuje žiadne práva ani neukladá žiadne povinnosti. Právny vzťah medzi Eurosystemom a jeho zmluvnými stranami je ustanovený v príslušných zmluvných alebo regulačných dohodách.

Dokument je rozdelený do siedmich kapitol. Kapitola 1 uvádza prehľad operačného rámca pre menovú politiku Eurosystemu. V kapitole 2 sú špecifikované kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán, ktoré sa zúčastňujú na operáciách menovej politiky Eurosystemu. Kapitola 3 opisuje operácie na voľnom trhu a kapitola 4 predstavuje automatické operácie dostupné zmluvným stranám. Kapitola 5 špecifikuje postupy uplatňované pri vykonávaní operácií menovej politiky. V kapitole 6 sú vymedzené kritériá akceptovateľnosti pre podkladové aktíva v operáciách menovej politiky. Kapitola 7 predstavuje systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu.

Prílohy obsahujú príklady operácií menovej politiky, slovník pojmov, kritériá pre výber zmluvných strán devízových intervenčných operácií Eurosystemu, prezentáciu rámca výkazníctva na účely peňažnej a bankovej štatistiky Európskej centrálnej banky, zoznam internetových stránok Eurosystemu, popis postupov a sankcií, ktoré sa majú uplatňovať v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán, a dodatočné zákonné požiadavky na vytvorenie platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok v prípade, že sa v rámci Eurosystemu používajú ako kolaterál.

(*) Rada guvernérov Európskej centrálnej banky sa dohodla na používaní pojmu „Eurosystem“ ako výrazu, ktorým sa označuje zloženie, v akom Európsky systém centrálnych bánk vykonáva svoje základné úlohy; Eurosystem sa teda skladá z Európskej centrálnej banky a z národných centrálnych bánk tých členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

KAPITOLA 1

VYMEDZENIE RÁMCA MENOVEJ POLITIKY

1.1. Európsky systém centrálnych bánk

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) pozostáva z Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk členských štátov ⁽¹⁾ Európskej únie (EÚ). Aktivity ESCB sú vykonávané v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „zmluva“) a Štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút ESCB“). ESCB riadia rozhodovacie orgány ECB. V tejto súvislosti Rada guvernérov ECB zodpovedá za vymedzenie menovej politiky a Výkonná rada je splnomocnená vykonávať menovú politiku podľa rozhodnutí a usmernení Rady guvernérov. Pokiaľ to považuje za možné a vhodné, ako aj s ohľadom na zabezpečenie prevádzkovej efektívnosti, ECB sa obracia na národné centrálné banky ⁽²⁾, aby vykonávali operácie, ktoré tvoria súčasť úloh Eurosystemu. Operácie menovej politiky Eurosystemu sú vykonávané vo všetkých členských štátoch ⁽³⁾ na základe jednotných zásad a podmienok.

1.2. Ciele eurosystému

Hlavným cieľom Eurosystemu je udržiavanie cenovej stability tak, ako to vymedzuje článok 105 zmluvy. Bez toho, aby bol dotknutý hlavný cieľ cenovej stability, Eurosystem musí podporovať všeobecné hospodárske politiky v Európskom spoločenstve. Pri sledovaní svojich cieľov Eurosystem musí konať v súlade so zásadou ekonomiky voľného trhu s voľnou súťažou, pričom uprednostňuje efektívne umiestňovanie zdrojov.

1.3. Nástroje menovej politiky eurosystému

Aby Eurosystem dosiahol svoje ciele, má k dispozícii súbor nástrojov menovej politiky; uskutočňuje obchody na voľnom trhu, poskytujúce automatické operácie a vyžaduje, aby úverové inštitúcie tvorili povinné minimálne rezervy na účtoch v Eurosysteme.

1.3.1. Obchody na voľnom trhu

Obchody na voľnom trhu hrajú dôležitú úlohu v menovej politike Eurosystemu pri riadení úrokových sadzieb, riadení likvidity na trhu a signalizovaní zámerov menovej politiky. Eurosystem má k dispozícii päť typov nástrojov na uskutočňovanie obchodov na voľnom trhu. Najdôležitejším nástrojom sú reverzné obchody (realizovateľné na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo úverov zabezpečených cennými papiermi). Eurosystem môže využívať aj *priame obchody*, *emisiu dlhových cenných papierov*, *devízové swapy* a *prijímanie termínovaných vkladov*. Obchody na voľnom trhu iniciuje ECB, ktorá tiež rozhoduje o nástroji, ktorý sa má použiť, ako aj o podmienkach na jeho vykonanie. Môžu sa vykonávať na základe štandardných tendrov, rýchlych tendrov alebo dvojstranných obchodov ⁽⁴⁾. So zreteľom na ich ciele, pravidelnosť a postupy sa operácie Eurosystemu na voľnom trhu dajú rozdeliť do týchto štyroch kategórií (tabuľka 1):

⁽¹⁾ Treba poznamenať, že národné centrálné banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva (zmluva), si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky podľa národného práva a do uskutočňovania jednotnej menovej politiky sa preto nezapájajú.

⁽²⁾ V celom tomto dokumente sa pojem „národné centrálné banky“ vzťahuje na národné centrálné banky členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so zmluvou.

⁽³⁾ V celom tomto dokumente sa pojem „členský štát“ vzťahuje na členský štát, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so zmluvou.

⁽⁴⁾ Rôzne postupy na vykonávanie obchodov Eurosystemu na voľnom trhu, to znamená štandardné tendre, rýchle tendre a dvojstranné obchody sú špecifikované v kapitole 5. Pri štandardných tendroch medzi oznámením o aukcii a potvrdením výsledku pridelenia uplynú najviac 24 hodín. V štandardných tendroch sa môžu zúčastniť všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti špecifikované v časti 2.1. *Rýchle tendre* sa vykonávajú v časovom rámci 90 minút. Eurosystem si môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, ktoré sa môžu zúčastniť v rýchlych tendri. Pojem „dvojstranné obchody“ sa týka akéhokoľvek prípadu, keď Eurosystem vykonáva obchod s jednou alebo iba niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. Dvojstranné obchody zahŕňajú operácie vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov alebo agentov trhu.

Tabuľka 1

Operácie menovej politiky Eurosystemu

Operácie menovej politiky	Typy transakcií		Splatnosť	Periodicita	Postup
	Dodanie likvidity	Stiahnutie likvidity			
Obchody na voľnom trhu					
Hlavné refinančné operácie	Reverzné obchody	-	Jeden týždeň	Týždenná	Štandardné tendre
Dlhodobejšie refinančné operácie	Reverzné obchody	-	Tri mesiace	Mesačná	Štandardné tendre
Dolaďovacie obchody	Reverzné obchody Devízové swapy	Reverzné obchody Prijímanie termínovaných vkladov Devízové swapy	Neštandardizovaná	Nepravidelná	Rýchle tendre Dvojstranné obchody
	Priame nákupy	Priame predaje	-	Nepravidelná	Dvojstranné obchody
Štrukturálne obchody	Reverzné obchody	Emisia dlhových cenných papierov	Štandardizovaná/neštandardizovaná	Pravidelná a nepravidelná	Štandardné tendre
	Priame nákupy	Priame predaje	-	Nepravidelná	Dvojstranné obchody
Automatické operácie					
Jednodňové refinančné obchody	Reverzné obchody	-	Jednodňová	Prístup podľa rozhodnutia zmluvných strán	
Jednodňové sterilizačné obchody	-	Depozity	Jednodňová	Prístup podľa rozhodnutia zmluvných strán	

- *Hlavné refinančné operácie* sú pravidelné reverzné obchody na dodanie likvidity do bankového sektora s týždennou periodicitou a obvykle s týždennou splatnosťou. Tieto obchody vykonávajú národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. Hlavné refinančné operácie hrajú pri dosahovaní cieľov obchodov Eurosystemu na voľnom trhu kľúčovú úlohu a pomocou nich sa zabezpečuje prevažná časť refinancovania finančného sektora.
- *Dlhodobejšie refinančné operácie* sú reverzné obchody na dodanie likvidity do bankového sektora. Uskutočňujú sa mesačne a zvyčajne majú trojmesačnú splatnosť. Tieto obchody sa zameriavajú na to, aby poskytovali zmluvným stranám dodatočné refinancovanie na dlhšie obdobie a vykonávajú ich národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. V týchto obchodoch sa Eurosystem spravidla nezameriava na to, aby trhu vysielal signály, a preto obvykle koná ako prijímateľ úrokových sadzieb.
- *Dolaďovacie obchody* sa vykonávajú účelovo, ich cieľom je riadenie likvidity na trhu a regulovanie úrokových sadzieb, najmä na zmiernenie nečakaných výkyvov v likvidite. Dolaďovacie obchody sa vykonávajú predovšetkým vo forme reverzných obchodov, ale môžu mať aj formu priamych obchodov, devízových swapov a prijímania termínovaných vkladov. Nástroje a postupy uplatňované pri uskutočňovaní dolaďovacích obchodov sa prispôbujú typom obchodov a špecifickým cieľom sledovaným týmito obchodmi. Dolaďovacie obchody obvykle uskutočňujú národné centrálné banky prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstrannými obchodmi. Rada guvernérov môže rozhodnúť o tom, že za výnimočných okolností môže dolaďovacie obchody uskutočňovať aj ECB.
- Eurosystem môže okrem toho vykonávať *štrukturálne obchody*, a to prostredníctvom emisie dlhových cenných papierov, reverzných obchodov a priamych obchodov. Tieto obchody sa vykonávajú vtedy, keď chce ECB upraviť štrukturálnu pozíciu finančného sektora voči Eurosystemu (pravidelne alebo nepravidelne). Štrukturálne obchody vo forme reverzných obchodov a emisiu dlhových nástrojov vykonávajú národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. Štrukturálne obchody vo forme priamych obchodov sa vykonávajú prostredníctvom dvojstranných obchodov.

1.3.2. Automatické operácie

Automatické operácie slúžia na dodávanie a sťahovanie jednodňovej likvidity, signalizovanie zámerov menovej politiky a ohraničenie jednodňových trhových úrokových sadzieb. Zmluvné strany môžu z vlastnej iniciatívy využiť dva druhy automatických operácií, musia však splniť určité operatívne prístupové podmienky (tabuľka 1):

- Zmluvné strany môžu využívať *jednodňové refinančné obchody* na získanie jednodňovej likvidity od národných centrálnych bánk proti založeniu akceptovateľných cenných papierov. Za normálnych okolností sa prístupu zmluvných strán k obchodu nekladú žiadne objemové limity alebo iné obmedzenia, okrem požiadavky predložiť dostatok podkladových aktív. Úroková sadzba pre jednodňové refinančné obchody obvykle tvorí hornú hranicu jednodňových trhových sadzieb.
- Zmluvné strany môžu na uloženie nadbytočnej likvidity využívať *jednodňové sterilizačné obchody* v národných centrálnych bankách (cez noc). Za normálnych okolností nie sú žiadne objemové limity alebo iné obmedzenia prístupu zmluvných strán k tomuto obchodu. Úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné obchody obvykle tvorí dolnú hranicu jednodňových trhových sadzieb.

Tieto automatické operácie sa realizujú decentralizovaným spôsobom prostredníctvom národných centrálnych bánk.

1.3.3. Povinné minimálne rezervy

Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu sa uplatňuje na úverové inštitúcie v eurozóne a sleduje predovšetkým cieľ stabilizovania úrokových sadzieb na peňažnom trhu a vytvárania (alebo rozširovania) štrukturálneho nedostatku likvidity. Výška určených povinných minimálnych rezerv každej inštitúcie sa stanovuje v súvislosti s položkami jej súvahy. Aby sa dosiahol cieľ stabilizácie úrokových sadzieb, umožňuje systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu inštitúciám využívať priemerovanie. Splnenie stanovenej výšky rezerv sa zisťuje na základe priemeru denných rezerv inštitúcie počas periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Požadované rezervy úverových inštitúcií sú úročené sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystemu.

1.4. Zmluvné strany

Rámec menovej politiky Eurosystemu je formulovaný tak, aby sa zabezpečila účasť širokého okruhu zmluvných strán. Inštitúcie, ktoré sú podľa článku 19.1. Štatútu ESCB povinné tvoriť povinné minimálne rezervy, môžu využívať automatické operácie a môžu sa zúčastňovať na obchodoch na voľnom trhu založených na štandardných tendoch. Eurosystem môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na dolaďovacích obchodoch. Pre priame obchody sa na okruh zmluvných strán a priori nekladú žiadne obmedzenia. Pre devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky sa využívajú aktívni hráči devízového trhu. Súbor zmluvných strán pre tieto obchody sa obmedzuje na inštitúcie vybrané pre devízové intervenčné operácie Eurosystemu, ktoré sa nachádzajú v eurozóne.

1.5. Podkladové aktíva

Podľa článku 18.1 Štatútu ESCB všetky úverové operácie Eurosystemu (napr. operácie menovej politiky dodávajúce likviditu do bankového systému a vnútrodenné úvery) musia byť založené primeraným kolaterálom. Eurosystem akceptuje širokú škálu aktív ako kolaterál pre svoje operácie. Eurosystem vypracoval jednotný kolaterálový rámec akceptovateľných aktív (nazývaný aj „jednotný zoznam“), ktorý uplatňuje vo všetkých svojich úverových operáciách. Dňa 1. januára 2007 tento jednotný rámec nahradí doterajší dvojstupňový systém, ktorý je v platnosti od vzniku Hospodárskej a menovej únie. Jednotný rámec zahŕňa obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva, ktoré spĺňajú jednotné kritériá akceptovateľnosti v celej eurozóne vyžadované Eurosystemom. Medzi obchodovateľnými a neobchodovateľnými aktívami sa nerobí žiadny rozdiel, pokiaľ ide o ich kvalitu a akceptovateľnosť pre rôzne typy operácií menovej politiky Eurosystemu (s tou výnimkou, že Eurosystem nepoužíva neobchodovateľné aktíva v priamych obchodoch). Všetky akceptovateľné aktíva sa môžu používať na cezhraničnej báze prostredníctvom modelu korešpondenčných centrálnych bánk (CCBM) a v prípade obchodovateľných aktív prostredníctvom akceptovateľných prepojení medzi systémami zúčtovania cenných papierov (SSS) EÚ.

1.6. Zmeny rámca menovej politiky

Rada guvernérov ECB môže nástroje, podmienky, kritériá a postupy na vykonávanie operácií menovej politiky Eurosystemu kedykoľvek meniť.

KAPITOLA 2

AKCEPTOVATELNÉ ZMLUVNÉ STRANY

2.1. Všeobecné kritériá akceptovateľnosti

Zmluvné strany operácií menovej politiky Eurosystemu musia spĺňať určité kritériá akceptovateľnosti ⁽¹⁾. Cieľom týchto kritérií je poskytnúť prístup k operáciám menovej politiky Eurosystemu širokej škále inštitúcií, posilniť princíp rovnakého zaobchádzania s inštitúciami v eurozóne a zabezpečiť, aby zmluvné strany spĺňali určité prevádzkové požiadavky a požiadavky z hľadiska obozretného podnikania:

- Iba inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu podľa článku 19.1 Štatútu ESCB sú oprávnené stať sa zmluvnými stranami. Inštitúcie, ktoré boli z plnenia povinností systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu vyňaté (časť 7.2), nie sú oprávnené stať sa zmluvnými stranami s prístupom k automatickým operáciám a obchodom na voľnom trhu Eurosystemu.
- Zmluvné strany musia byť finančne silné. Mali by podliehať najmenej jednej forme harmonizovaného dohľadu EÚ/EHP vykonávaného národnými orgánmi dohľadu ⁽²⁾. Ako zmluvné strany však môžu byť akceptované aj finančne silné inštitúcie podliehajúce neharmonizovanému národnému dohľadu porovnateľnej úrovne, napríklad pobočky inštitúcií v eurozóne, ktoré majú ústredie mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP).
- Zmluvné strany musia spĺňať všetky prevádzkové kritériá špecifikované v príslušných zmluvných alebo regulačných úpravách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) tak, aby zabezpečovali efektívne uskutočňovanie operácií menovej politiky Eurosystemu.

Tieto všeobecné kritériá akceptovateľnosti sú jednotné v celej eurozóne. Inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, sa môžu:

- zúčastňovať na automatických operáciách Eurosystemu,
- zúčastňovať na obchodoch Eurosystemu na voľnom trhu, ktoré sú založené na štandardných tendroch.

Inštitúcia môže využiť automatické operácie Eurosystemu a obchody na voľnom trhu, založené na štandardných tendroch, iba prostredníctvom národnej centrálnej banky štátu, v ktorom má sídlo. Ak má inštitúcia organizačné zložky (ústredie alebo pobočky) vo viac ako jednom členskom štáte, každá organizačná zložka má prístup k týmto operáciám prostredníctvom národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má sídlo, keď platí, že v jednotlivých členských štátoch ponuky môže predkladať vždy iba jedna organizačná zložka (buď ústredie, alebo určená pobočka).

2.2. Výber zmluvných strán pre rýchle tendre a dvojstranné obchody

Pri priamych obchodoch sa na okruh zmluvných strán a priori nekladú žiadne obmedzenia.

Pri devízových swapoch uskutočňovaných na účely menovej politiky musia byť zmluvné strany vždy schopné vykonávať devízové obchody veľkých objemov efektívne a pri dodržaní všetkých trhových podmienok. Okruh zmluvných strán pre devízové swapy zodpovedá zmluvným stranám nachádzajúcim sa v eurozóne, ktoré boli vybrané pre devízové intervenčné obchody Eurosystemu. Kritériá a postupy uplatňované pri výbere zmluvných strán devízových intervenčných obchodov sú uvedené v prílohe 3.

Pre ostatné operácie založené na rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch (dolaďovacie reverzné obchody a prijímanie termínovaných vkladov) si každá národná centrálna banka vyberá súbor zmluvných strán spomedzi inštitúcií zriadených v jej členskom štáte, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán. V tejto súvislosti je najdôležitejším kritériom výberu aktivita na peňažnom trhu. K iným kritériám, ktoré by sa mohli brať do úvahy, patrí napríklad efektívnosť obchodovania a ponukový potenciál.

⁽¹⁾ Pre priame transakcie sa na rozsah zmluvných strán a priori nekladajú žiadne obmedzenia.

⁽²⁾ Harmonizovaný dohľad nad úverovými inštitúciami vychádza zo smernice 2006/48/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 14. júna 2006 týkajúcej sa zakladania a podnikania úverových inštitúcií (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 1.

V rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch národné centrálné banky obchodujú výlučne so zmluvnými stranami, ktoré sú zaradené do ich vlastného súboru zmluvných strán pre dolaďovacie obchody. Ak z prevádzkových dôvodov národná centrálna banka nemôže v každej operácii obchodovať so všetkými jej zmluvnými stranami pre dolaďovacie obchody, výber zmluvných strán v tomto členskom štáte bude založený na rotačnom princípe, aby bol zabezpečený spravodlivý prístup všetkým zmluvným stranám.

Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dolaďovacie dvojstranné obchody vykonávať i samotná ECB. Ak by ECB vykonávala dvojstranné obchody, výber zmluvných strán by v takých prípadoch ECB robila na rotačnom princípe, a to spomedzi tých zmluvných strán v eurozóne, ktoré spĺňajú podmienky pre rýchle tendre a dvojstranné obchody, aby sa zabezpečil spravodlivý prístup všetkým zmluvným stranám.

2.3. Sankcie v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán

ECB uloží sankcie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie ⁽³⁾, nariadením Európskej centrálnej banky (ES) č. 2157/1999 z 23. septembra 1999 o práve Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4) ⁽⁴⁾, nariadením Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka zavedenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou ⁽⁵⁾ v znení zmien a doplnení a nariadením (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky z 12. septembra 2003 o zavedení povinných minimálnych rezerv (ECB/2003/9) ⁽⁶⁾ pre inštitúcie, ktoré nespĺňajú povinnosti vyplývajúce z nariadení a rozhodnutí ECB týkajúcich sa uplatňovania povinných minimálnych rezerv. Príslušné sankcie a procedurálne pravidlá na ich ukládanie sú špecifikované v uvedených nariadeniach. Okrem toho, v prípade závažných porušení povinností udržiavania povinných minimálnych rezerv, môže Eurosystem pozastaviť účasť zmluvných strán v obchodoch na voľnom trhu.

V súlade s ustanoveniami v zmluvných alebo regulačných dohodách, ktoré uplatňuje príslušná národná banka (alebo ECB), Eurosystem uloží zmluvným stranám finančné pokuty alebo im pozastaví účasť v obchodoch na voľnom trhu, ak zmluvné strany neplnia svoje povinnosti podľa zmluvných alebo regulačných dohôd uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) tak, ako je stanovené ďalej.

Týka sa to prípadov porušenia pravidiel tendrov (ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok podkladových cenných papierov na pokrytie objemu likvidity, ktorý jej bol v obchode na dodanie likvidity pridelený, alebo ak nie je schopná dodať dostatok hotovosti na pokrytie sumy pridelené v obchode na stiahnutie likvidity) a pravidiel dvojstranných obchodov (ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok akceptovateľných podkladových aktív alebo dostatočný objem hotovosti na pokrytie sumy dohodnutej v dvojstranných obchodoch).

Patria sem aj prípady, keď zmluvná strana poruší pravidlá na používanie podkladových aktív (prípady, keď zmluvná strana používa aktíva, ktoré sú alebo ktoré sa stali neakceptovateľnými, alebo aktíva, ktoré zmluvná strana nesmie používať, napríklad v dôsledku úzkych väzieb alebo vzhľadom na identitu emitenta/ručiteľa a zmluvnej strany), alebo poruší pravidlá postupov na konci dňa a nespĺňa prístupové podmienky pre jednodňový refinančný obchod (keď zmluvná strana, ktorá má na konci dňa na svojom zúčtovacom účte záporný zostatok, nespĺňa prístupové podmienky pre jednodňový refinančný obchod).

Okrem toho sa opatrenie spojené s pozastavením prístupu zmluvnej strany môže uplatniť aj voči pobočkám danej inštitúcie v iných členských štátoch. Zmluvnej strane možno výnimočne na určitý čas pozastaviť účasť vo všetkých budúcich operáciách menovej politiky, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť porušenia (napríklad v súvislosti s opakovaním výskytu alebo trvaním).

Finančné pokuty ukladané národnými bankami v prípade porušenia pravidiel tendrov, dvojstranných obchodov, podkladových aktív, náležitostí postupov na konci dňa alebo prístupových podmienok k jednodňovým refinančným obchodom sa vypočítavajú podľa vopred stanovenej sankčnej sadzby (ako je uvedené v prílohe 6).

⁽³⁾ Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 4.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 264, 12.10.1999, s. 21.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.

2.4. Pozastavenie alebo vylúčenie z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania

V súlade s ustanoveniami v zmluvných alebo regulačných dohodách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) môže Eurosystem z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania pozastaviť zmluvným stranám prístup k nástrojom menovej politiky alebo ich z neho vylúčiť.

Pozastavenie prístupu alebo vylúčenie zmluvných strán z obchodov môže byť v zmysle zmluvných alebo regulačných dohôd uplatňovaných národnými centrálnymi bankami odôvodnené v niektorých prípadoch spadajúcich pod pojem „nedodržanie záväzku“ zmluvnou stranou.

KAPITOLA 3

OBCHODY NA VOĽNOM TRHU

Obchody na voľnom trhu hrajú v menovej politike Eurosystému dôležitú úlohu. Používajú sa na riadenie úrokových sadzieb, riadenie likvidity na trhu a pri signalizovaní zámerov menovej politiky. Podľa účelu, pravidelnosti a použitých postupov sa obchody Eurosystému na voľnom trhu môžu rozdeliť do štyroch kategórií: hlavné refinančné operácie, dlhodobější refinančné operácie, doladovacie obchody a štrukturálne obchody. Pokiaľ ide o použité nástroje, hlavným nástrojom Eurosystému na voľnom trhu sú reverzné obchody; môžu sa využívať vo všetkých štyroch kategóriách obchodov, zatiaľ čo dlhové cenné papiere sa môžu používať v štrukturálnych obchodoch na stiahnutie prebytočnej likvidity. Okrem toho má Eurosystém k dispozícii tri ďalšie nástroje na výkon doladovacích obchodov: priame obchody, devízové swapy a prijímanie termínovaných vkladov. V nasledujúcich častiach sú podrobne opísané charakteristiky jednotlivých typov obchodov na voľnom trhu využívaných v Eurosystéme.

3.1. Reverzné obchody

3.1.1. Všeobecné informácie

Typ nástroja

Reverzné obchody sú obchody, v ktorých Eurosystém kupuje alebo predáva akceptovateľné aktíva na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo uskutočňuje úverové operácie so zabezpečovacím prevodom akceptovateľných cenných papierov. Reverzné obchody sa využívajú v hlavných refinančných operáciách a dlhodobějších refinančných operáciách. Okrem toho môže Eurosystém využívať reverzné obchody aj v štrukturálnych a doladovacích obchodoch.

Právny charakter

Národné centrálné banky môžu vykonávať reverzné obchody buď vo forme dohôd o spätnom odkúpení (to znamená, že vlastnícke právo na aktíva sa prevedie na veriteľa a zmluvné strany sa dohodnú na spätnom obchode prevedením aktíva na dlžníka v budúcom termíne), alebo ako poskytnutie úveru so zabezpečovacím prevodom cenných papierov (to znamená, že je stanovený vymáhateľný nárok na založené aktíva, ale za predpokladu splnenia dlhovej povinnosti si vlastníctvo aktíva zachováva dlžník). Ďalšie ustanovenia týkajúce sa reverzných obchodov založených na dohodách o spätnom odkúpení sú špecifikované v príslušných zmluvných dohodách národných centrálnych bánk (alebo ECB). Dohody o reverzných obchodoch založených na úveroch zabezpečených cennými papiermi zohľadňujú rôzne postupy a pravidlá na zabezpečenie a následnú realizáciu príslušného kolaterálu (napr. zastavenie, založenie alebo vinkulácia), ktoré sa uplatňujú v rôznych typoch právnych systémov.

Úrokové podmienky

Rozdiel medzi obstarávacou cenou a cenou pri spätnom odkúpení v dohode o spätnom odkúpení zodpovedá úroku splatnému z peňažnej sumy vypožičanej za čas do splatnosti operácie, to znamená, že v cene pri spätnom odkúpení je zahrnutý aj príslušný platený úrok. Úroková sadzba z reverzného obchodu vo forme kolateralizovaného úveru závisí od uplatnenia stanovenej úrokovej sadzby na objem úveru počas splatnosti operácie. Na reverzné obchody na voľnom trhu Eurosystému sa uplatňuje jednoduché úročenie a pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“.

3.1.2. Hlavné refinančné operácie

Hlavné refinančné operácie sú najdôležitejšie obchody na voľnom trhu uskutočňované Eurosystémom. Zohrávajú kľúčovú úlohu pri sledovaní cieľov v oblasti riadenia úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a signalizovaní zámerov menovej politiky. Zabezpečuje sa nimi prevažná časť refinancovania finančného sektora.

Charakteristické znaky hlavných refinančných operácií:

— ide o reverzné obchody, ktorými sa dodáva likvidita;

- vykonávajú sa pravidelne každý týždeň; ⁽¹⁾;
- obvykle majú splatnosť jeden týždeň; ⁽²⁾;
- vykonávajú ich decentralizovane národné centrálné banky;
- vykonávajú sa prostredníctvom štandardných repo tendrov (špecifikované v časti 5.1);
- ponuky do hlavných refinančných operácií môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1);
- ako podkladové aktíva pre hlavné refinančné operácie sú akceptovateľné obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (špecifikované v kapitole 6).

3.1.3. Dlhodobejšie refinančné operácie

Eurosystém vykonáva aj pravidelné refinančné obchody, zvyčajne s trojmesačnou splatnosťou, ktorých cieľom je zabezpečiť dodatočné refinancovanie finančného sektora na dlhšie obdobie. Týmito obchodmi sa realizuje iba malá časť celkového objemu refinancovania. Zámerom Eurosystému spravidla nie je, aby v týchto obchodoch trhu niečo signalizoval, a preto zvyčajne koná ako prijímateľ úrokových sadzieb. Preto sa dlhodobejšie refinančné operácie obvykle vykonávajú vo forme tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou a ECB zvyčajne oznamuje objem obchodu, ktorý má byť umiestnený v nadchádzajúcich tendroch. Za výnimočných okolností Eurosystém môže uskutočňovať dlhodobejšie refinančné operácie vo forme tendrov s pevne stanovenou úrokovou sadzbou.

Charakteristické znaky dlhodobejších refinančných operácií:

- ide o reverzné obchody, ktoré dodávajú likviditu;
- vykonávajú sa pravidelne každý mesiac; ⁽¹⁾;
- obvykle majú trojmesačnú splatnosť; ⁽²⁾;
- sú vykonávané decentralizovane národnými centrálnymi bankami;
- sú vykonávané prostredníctvom štandardných tendrov (špecifikované v časti 5.1);
- ponuky pre dlhodobejšie refinančné operácie môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (tak ako sú špecifikované v časti 2.1);
- ako podkladové aktíva pre dlhodobejšie refinančné operácie sú akceptovateľné obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (špecifikované v kapitole 6).

3.1.4. Dolaďovacie reverzné obchody

Eurosystém môže vykonávať dolaďovacie obchody vo forme reverzných obchodov na voľnom trhu. Dolaďovacie obchody sa zameriavajú na riadenie likvidity na trhu a na usmernenie úrokových sadzieb, najmä s cieľom vyhladiť účinky nečakaných výkyvov likvidity na trhu na úrokové sadzby. Prípadná nutnosť rýchleho zásahu pri neočakávanom vývoji na trhu vyžaduje zachovanie vysokého stupňa flexibility v oblasti výberu postupov a prevádzkových prostriedkov pri uskutočňovaní týchto operácií.

Charakteristické znaky dolaďovacích obchodov:

- majú formu obchodov dodávajúcich alebo sťahujúcich likviditu;

⁽¹⁾ Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sa vykonávajú v súlade s kalendárom vyhlásených tendrov (pozri tiež časť 5.1.2), ktorý možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystému (príloha 5).

⁽²⁾ Splatnosť hlavných a dlhodobejších refinančných operácií sa môže príležitostne líšiť, okrem iného aj v závislosti od počtu dní pracovného voľna v členských štátoch.

- nemajú štandardizovanú periodicitu;
- nemajú štandardizovanú splatnosť;
- dolaďovacie reverzné obchody na dodávanie likvidity sa obvykle vykonávajú prostredníctvom rýchlych tendrov, i keď možnosť využitia dvojstranných obchodov sa nevylučuje (kapitola 5);
- dolaďovacie reverzné obchody na sťahovanie likvidity sa spravidla vykonávajú prostredníctvom dvojstranných obchodov (špecifikované v časti 5.2);
- tieto obchody sú zvyčajne vykonávané decentralizovane národnými centrálnymi bankami (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dvojstranné dolaďovacie reverzné obchody vykonávať aj ECB);
- podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2 Eurosystem môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na dolaďovacích reverzných obchodoch;
- ako podkladové aktíva pre dolaďovacie reverzné obchody sú akceptovateľné obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (špecifikované v kapitole 6).

3.1.5. Štrukturálne reverzné obchody

Eurosystem môže použiť štrukturálne obchody vo forme reverzných obchodov na voľnom trhu na ovplyvnenie štrukturálnej pozície finančného sektora voči Eurosystemu.

Charakteristické znaky týchto obchodov:

- ide o obchody dodávajúce likviditu;
- môžu mať pravidelnú alebo nepravidelnú periodicitu;
- ich splatnosť nemusí byť bezpodmienečne štandardizovaná;
- vykonávajú sa prostredníctvom štandardných tendrov (tak ako sú špecifikované v časti 5.1);
- sú vykonávané decentralizovane národnými centrálnymi bankami;
- ponuky na štrukturálne reverzné obchody môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1);
- ako podkladové aktíva pre štrukturálne reverzné obchody sú akceptovateľné obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (špecifikované v kapitole 6).

3.2. Priame obchody

Typ nástroja

Priame obchody na voľnom trhu sú obchody, v ktorých Eurosystem nakupuje alebo predáva akceptovateľné cenné papiere priamo na trhu. Takéto obchody sa vykonávajú len na štrukturálne a dolaďovacie účely.

Právny charakter

Priamy obchod znamená úplný prevod vlastníctva z predávajúceho na kupujúceho bez spätného prevodu. Obchody sa vykonávajú v súlade s trhovými konvenciami pre dlhové nástroje použité v transakcii.

Cenové podmienky

Pri výpočte cien Eurosystem koná v súlade so všeobecne trhom akceptovanou konvenciou pre dlhové nástroje použité v transakcii.

Ostatné charakteristické znaky

Charakteristické znaky priamych obchodov Eurosystemu:

- môžu mať formu obchodov dodávajúcich likviditu (priamy nákup) alebo sťahujúcich likviditu (priamy predaj);
- ich periodicita nie je štandardizovaná;
- vykonávajú sa prostredníctvom dvojstranných obchodov (špecifikované v časti 5.2);
- bežne ich vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť doladovacie priame obchody vykonávať aj ECB);
- na okruh zmluvných strán v priamych obchodoch sa a priori nekladú žiadne obmedzenia;
- v priamych obchodoch sa ako podkladové aktíva používajú iba obchodovateľné aktíva (špecifikované v časti 6).

3.3. Emisia dlhových cenných papierov ECB

Typ nástroja

ECB môže emitovať dlhové cenné papiere s cieľom ovplyvniť štrukturálnu pozíciu finančného sektora voči Eurosystemu, aby vytvorila (alebo zvýšila) nedostatok likvidity na trhu.

Právny charakter

Dlhové cenné papiere predstavujú dlhovú povinnosť ECB voči majiteľovi dlhového cenného papiera. Dlhové cenné papiere sa vydávajú a uchovávajú v zaknihovanej forme u depozitárov cenných papierov v eurozóne. ECB neukladá žiadne obmedzenia na prevoditeľnosť týchto dlhových cenných papierov. Ďalšie ustanovenia týkajúce sa dlhových cenných papierov ECB budú obsiahnuté v náležitostiach a podmienkach týchto dlhových cenných papierov.

Úrokové podmienky

Dlhové cenné papiere sú vydávané s diskontom, to znamená, že sú emitované pod menovitou hodnotou a v čase splatnosti sú splácané v menovitej hodnote. Rozdiel medzi emisnou cenou a cenou pri splatení sa rovná úroku z emisnej sumy za obdobie do splatnosti dlhového cenného papiera pri dohodnutej úrokovej sadzbe. Uplatňuje sa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. Výpočet emisnej hodnoty je uvedený v boxe 1.

Ostatné charakteristické znaky

Charakteristické znaky emisie dlhových cenných papierov ECB:

- vydávajú sa na účely sťahovania likvidity z trhu;
- môžu sa vydávať pravidelne alebo nepravidelne;
- majú splatnosť menej ako 12 mesiacov;
- emitujú sa prostredníctvom štandardných tendrov (špecifikované v časti 5.1);
- sú ponúkané a splácané decentralizovane národnými centrálnymi bankami;
- ponuky na upisovanie dlhových cenných papierov ECB môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1).

BOX 1

Emisia dlhových cenných papierov ECB

Emisná hodnota sa určí ako:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_i \times D}{36\,000}}$$

kde:

N = menovitá hodnota dlhového cenného papiera

r_i = úroková sadzba (v %)

D = splatnosť dlhového cenného papiera (v dňoch)

P_T = hodnota dlhového cenného papiera v čase emisie

3.4. Devízové swapy

Typ nástroja

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky pozostávajú zo súbežných spotových a forwardových obchodov eura voči cudzej mene. Používajú sa na doladovanie, hlavne s cieľom riadenia likvidity na trhu a usmerenia úrokových sadzieb.

Právny charakter

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky sú obchodmi, v ktorých Eurosystem spotovou transakciou kupuje (alebo predáva) euro za cudziu menu a súčasne ho predáva (alebo kupuje) späť vo forwardovej transakcii v termíne dohodnutom na spätné odkúpenie. Ďalšie ustanovenia pre devízové swapy sú špecifikované v dohodách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB).

Menové a kurzové podmienky

Eurosystem spravidla uskutočňuje operácie iba s menami, s ktorými sa často obchoduje, a v súlade so štandardnými trhovými postupmi. V každom devízovom swape sa zmluvné strany dohodnú na swapových bodoch obchodu. Swapové body predstavujú rozdiel medzi kurzom forwardovej transakcie a kurzom spotovej transakcie. Swapové body eura voči cudzím menám sú kótované podľa všeobecných trhových zvyklostí. Kurzové podmienky devízových swapov sú špecifikované v boxe 2.

Ostatné charakteristické znaky

Charakteristické znaky devízových swapov:

- môžu mať formu obchodov na dodanie likvidity alebo obchodov na stiahnutie likvidity;
- ich periodicita nie je štandardizovaná;
- ich splatnosť nie je štandardizovaná;
- uskutočňujú sa prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstranných obchodov (kapitola 5);
- zvyčajne sú vykonávané decentralizovane národnými bankami (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dvojstranné devízové swapy vykonávať aj ECB);
- v súlade s kritériami špecifikovanými v časti 2.2 a prílohe 3 môže Eurosystem vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na devízových swapoch.

BOX 2

Devízové swapy

S = spotový kurz (ku dňu transakcie devízového swapu) medzi eurom (EUR) a cudzou menou ABC

$$S = \frac{x \times \text{ABC}}{1 \times \text{EUR}}$$

F_M = forwardový kurz medzi eurom a cudzou menou ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$F_M = \frac{y \times \text{ABC}}{1 \times \text{EUR}}$$

Δ_M = forwardové body medzi eurom a cudzou menou ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = spotový objem meny; $N(.)_M$ je forwardový objem meny:

$$N(\text{ABC}) = N(\text{EUR}) \times S \quad \text{alebo} \quad N(\text{EUR}) = \frac{N(\text{ABC})}{S}$$

$$N(\text{ABC})_M = N(\text{EUR})_M \times F_M \quad \text{alebo} \quad N(\text{EUR})_M = \frac{N(\text{ABC})_M}{F_M}$$

3.5. Prijímanie termínovaných vkladov

Typ nástroja

Eurosystém môže vyzvať zmluvné strany, aby uložili úročené termínované vklady v národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom je zmluvná strana zriadená. Termínované vklady sa prijímajú len na doladovacie účely, na stiahnutie likvidity z trhu.

Právny charakter

Vklady prijímané od zmluvných strán sú termínované a úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálné banky neposkytujú kolaterál na zabezpečenie vkladov.

Úrokové podmienky

Pri vkladoch sa používa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku podľa počtu dní sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. Úrok sa platí pri splatnosti vkladu.

Ostatné charakteristické znaky

Charakteristické znaky prijímania termínovaných vkladov:

- vklady sa prijímajú na účely stiahnutia likvidity;
- periodicita prijímania vkladov nie je štandardizovaná;
- splatnosť vkladov nie je štandardizovaná;
- prijímanie vkladov sa bežne vykonáva prostredníctvom rýchlych tendrov, možnosť použitia dvojstranných obchodov však nie je vylúčená (kapitola 5);
- prijímanie vkladov zvyčajne vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dvojstranné prijímanie termínovaných vkladov ⁽³⁾ vykonávať aj ECB);
- Eurosystém si podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2 môže zvoliť obmedzený počet zmluvných strán pre prijímanie termínovaných vkladov.

⁽³⁾ Termínované vklady sú uložené na účtoch v národných centrálnych bankách; a to aj v prípade, ak by takéto operácie centralizovane vykonávala ECB.

KAPITOLA 4

AUTOMATICKÉ OPERÁCIE

4.1. Jednodňové refinančné obchody

Typ nástroja

Zmluvné strany môžu využívať jednodňové refinančné obchody na získanie jednodňovej likvidity od národných centrálnych bánk za vopred stanovenú úrokovú sadzbu oproti založeniu akceptovateľných cenných papierov (tak ako je špecifikované v kapitole 6). Nástroj je určený na uspokojenie dočasných potrieb likvidity zmluvných strán. Za normálnych okolností predstavuje úroková sadzba jednodňového refinančného obchodu hornú hranicu jednodňovej trhovej úroveňovej sadzby. Náležitosti a podmienky jednodňových refinančných obchodov sú zhodné v celej eurozóne.

Právny charakter

Národné centrálné banky môžu poskytovať likviditu prostredníctvom jednodňových refinančných obchodov buď vo forme jednodňových dohôd o spätnom odkúpení (to znamená, že vlastníctvo aktíva je prevedené na veriteľa, pričom zmluvné strany sa dohodnú na tom, že vykonajú spätný obchod a v nasledujúci pracovný deň aktíva spätne prevedú na dlžníka), alebo jednodňových úverov so zábezpekou vo forme cenných papierov (to znamená, že za aktíva je poskytnutý vymáhateľný nárok, ale vzhľadom na predpokladané splnenie dlhovej povinnosti zostáva vlastníctvo aktíva v rukách dlžníka). Ďalšie ustanovenia pre dohody o spätnom odkúpení sú špecifikované v zmluvných dojednaniach príslušnej národnej centrálnej banky. Dohody o dodaní likvidity vo forme úverov zabezpečených cennými papiermi zohľadňujú rozdielne postupy a pravidlá na stanovenie a realizáciu príslušného záujmu o kolaterál (zastavenie, založenie alebo vinkulácia), ktoré sa uplatňujú v rôznych právnych systémoch.

Podmienky prístupu

Prístup k jednodňovým refinančným obchodom majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán špecifikované v časti 2.1. Poskytuje ho národná centrálna banka v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Prístup k jednodňovým refinančným obchodom sa poskytuje iba v dňoch, v ktorých sú v prevádzke príslušné národné systémy hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) a systémy zúčtovania cenných papierov (SSS).

Na konci každého obchodného dňa sa denné debetné zostatky zmluvných strán na ich zúčtovacom účte v národných centrálnych bankách automaticky považujú za žiadosť o jednodňový refinančný obchod. Postupy na realizáciu jednodňového refinančného obchodu na konci dňa sú špecifikované v časti 5.3.3.

Zmluvná strana môže požiadať o jednodňový refinančný obchod aj zaslaním žiadosti do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má zmluvná strana sídlo. Aby národná centrálna banka mohla spracovať žiadosť v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 30 minút po aktuálnej uzávierke systému TARGET⁽¹⁾ ⁽²⁾. Čas uzávierky pre systém TARGET je spravidla 18.00 h času ECB (SEČ). Konečný termín pre žiadosť o vykonanie jednodňového refinančného obchodu sa v posledný pracovný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv predlžuje o ďalších 30 minút. V žiadosti sa musí uviesť objem obchodu a podkladové aktíva, ktoré majú byť dodané pre transakciu, ak neboli v národnej centrálnej banke vopred uložené.

Okrem požiadavky predložiť dostatočné podkladové akceptovateľné aktíva nie je pre objem prostriedkov, ktoré je možné poskytnúť na základe jednodňového refinančného obchodu, stanovený žiadny limit.

Splatnosť a úrokové podmienky

Splatnosť prostriedkov poskytnutých na základe refinančného obchodu je jeden deň. Pre zmluvné strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET, je obchod splatný v nasledujúci deň, v ktorom sú príslušné národné systémy hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) a zúčtovania cenných papierov (SSS) v prevádzke, a to v čase, keď sa tieto systémy otvárajú.

⁽¹⁾ V niektorých členských štátoch národná centrálna banka (alebo niektoré jej pobočky) nemusí byť otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky počas určitých pracovných dní Eurosystému z dôvodu štátnych alebo regionálnych dní pracovného voľna. V takých prípadoch je príslušná národná centrálna banka zodpovedná za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať v súvislosti s prístupom k jednodňovým refinančným obchodom s ohľadom na dni pracovného voľna.

⁽²⁾ Dni, počas ktorých systém TARGET nie je v prevádzke, sa oznamujú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystému (príloha 5).

Eurosystém oznamuje úrokovú sadzbu vopred; uplatňuje sa jednoduché úročenie a pri výpočte sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. ECB môže meniť úrokovú sadzbu kedykoľvek, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystému ⁽³⁾ ⁽⁴⁾. Úrok z obchodu je splatný pri splatení úveru.

Pozastavenie obchodu

Prístup k obchodu sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek upraviť podmienky obchodu alebo obchod pozastaviť.

4.2. Jednodňové sterilizačné obchody

Typ nástroja

Zmluvné strany môžu využívať jednodňové sterilizačné obchody na ukladanie jednodňových depozitov v národných centrálnych bankách. Vklady sú úročené vopred vyhlásenou úrokovou sadzbou. Za normálnych okolností úroková sadzba jednodňového vkladu predstavuje dolnú hranicu jednodňovej trhovej úrokovej sadzby. Náležitosti a podmienky jednodňových sterilizačných obchodov sú zhodné v celej eurozóne ⁽⁵⁾.

Právny charakter

Jednodňové depozity prijaté od zmluvných strán sú úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálné banky neposkytujú kolaterál na zábezpeku vkladov.

Podmienky prístupu ⁽⁶⁾

Prístup k jednodňovým sterilizačným obchodom majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán špecifikované v časti 2.1. Prístup k jednodňovým sterilizačným obchodom sa poskytuje prostredníctvom národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Prístup k jednodňovým sterilizačným obchodom sa poskytuje iba v dňoch, v ktorých sú príslušné národné systémy zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) v prevádzke.

Zmluvná strana požiada o jednodňový depozit zaslaním žiadosti do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má sídlo. Aby národná centrálna banka mohla spracovať žiadosť v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 30 minút po aktuálnej uzávierke systému TARGET v daný prevádzkový deň, čo je spravidla 18.00 SEČ ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾. Konečný termín pre žiadosť o prístup k jednodňovému sterilizačnému obchodu sa v posledný pracovný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv predlžuje o ďalších 30 minút. V žiadosti sa má uviesť suma, ktorá má byť v rámci obchodu uložená.

Na sumu, ktorú môže zmluvná strana uložiť, sa nevzťahuje žiadny limit.

Splatnosť a úrokové podmienky

Splatnosť vkladov deponovaných v rámci tejto automatickej operácie je jeden deň. Pre zmluvné strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET, sa vklady uložené na základe tohto obchodu stávajú splatné v nasledujúci deň, keď je príslušný národný systém zúčtovania platieb (RTGS) v prevádzke, a to v čase, keď sa tento systém otvára.

⁽³⁾ V celom tomto dokumente sa pojem „pracovný deň Eurosystému“ vzťahuje na ktorýkoľvek deň, počas ktorého je ECB a aspoň jedna národná centrálna banka otvorená na účely uskutočňovania menovopolitických operácií Eurosystému.

⁽⁴⁾ Rozhodnutia o výške úrokových sadzieb prijíma Rada guvernérov. Zvyčajne sa prijímajú pri hodnotení nastavenia menovej politiky (na prvom zasadnutí v mesiaci) a nadobúdajú účinnosť až na začiatku nasledujúcej periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv.

⁽⁵⁾ V krajinách eurozóny sa môžu vyskytovať prevádzkové rozdiely vyplývajúce z existencie rozdielov v štruktúrach účtov národných centrálnych bánk.

⁽⁶⁾ V dôsledku rozdielov v štruktúrach účtov národných centrálnych bánk môže ECB povoliť národným centrálnym bankám, aby uplatňovali prístupové podmienky, ktoré sa mierne líšia od uvádzaných podmienok. Národné centrálné banky poskytnú informácie o každej odchýlke od podmienok opísaných v tomto dokumente.

⁽⁷⁾ Pozri poznámku pod čiarou 1 v tejto kapitole.

⁽⁸⁾ Pozri poznámku pod čiarou 2 v tejto kapitole.

Eurosystém oznamuje úrokovú sadzbu vopred; uplatňuje sa jednoduché úročenie a pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. ECB môže zmeniť úrokovú sadzbu kedykoľvek, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystému ⁽⁹⁾. Úrok je splatný pri splatnosti vkladu.

Pozastavenie obchodu

Prístup k obchodu sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek zmeniť podmienky obchodu alebo obchod pozastaviť.

⁽⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou 4 v tejto kapitole.

KAPITOLA 5

POSTUPY

5.1. **Tendre**5.1.1. *Všeobecné poznámky*

Obchody Eurosystemu na voľnom trhu sa zvyčajne vykonávajú vo forme tendrov. Tendre Eurosystemu sú vykonávané v šiestich operačných krokoch, tak ako je to špecifikované v boxe 3.

Eurosystem rozlišuje dva rôzne typy tendrov: štandardné tendre a rýchle tendre. Postupy pre štandardné a rýchle tendre sú totožné, s výnimkou časového rámca a okruhu zmluvných strán.

Štandardné tendre

Pri štandardných tendroch uplynie od vyhlásenia tendra do potvrdenia výsledkov o pridelenom (umiestnenom) objeme najviac 24 hodín (kde čas medzi konečným termínom na predkladanie ponúk a vyhlásením výsledkov je približne dve hodiny). Prehľad zvyčajného časového rámca operačných krokov pre štandardné tendre je zobrazený v grafe 1. V prípade potreby môže ECB rozhodnúť o úprave časového rámca jednotlivých krokov.

Hlavné refinančné operácie, dlhodobjšie refinančné operácie a štrukturálne obchody (s výnimkou priamych obchodov) sa vždy vykonávajú vo forme štandardných tendrov. Na štandardných tendroch sa môžu zúčastňovať zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti stanovené v časti 2.1.

Rýchle tendre

Rýchle tendre sa obvykle uskutočňujú do 90 minút od vyhlásenia, pričom potvrdenie sa uskutoční bezprostredne po vyhlásení výsledku. Zvyčajný časový rámec operačných krokov pre rýchle tendre je zobrazený v grafe 2. V prípade potreby môže ECB upraviť časový rámec jednotlivých krokov. Rýchle tendre sa používajú iba pri doladovacích obchodoch. Eurosystem si v súlade s kritériami a postupmi špecifikovanými v časti 2.2 môže na účasť v rýchlych tendroch vybrať obmedzený počet zmluvných strán.

Tendre s pevnou a pohyblivou úrokovou sadzbou

Eurosystem má možnosť voľby uskutočňovať buď tendre s pevnou úrokovou sadzbou (objemové tendre), alebo tendre s pohyblivou úrokovou sadzbou (úrokové tendre). V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanoví úrokovú sadzbu vopred a zúčastnené zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri pevnej úrokovej sadzbe ⁽¹⁾. V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov a úrokové sadzby, pri ktorých chcú uzatvárať obchody s národnými centrálnymi bankami ⁽²⁾.

⁽¹⁾ V tendroch devízových swapov s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanoví swapové body obchodu a zmluvné strany ponúknu pevne stanovený objem meny, ktorý chcú predať (a späťne odkúpiť) alebo kúpiť (a späťne predať) pri tejto úrokovej sadzbe.

⁽²⁾ V tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúknu pevne stanovený objem meny a kotácie swapových bodov, s ktorými vstupujú do obchodu.

BOX 3

Operačné kroky tendrov

1. krok Vypísanie tendra
 - a) Oznámenie ECB vydané prostredníctvom tlačových agentúr.
 - b) Oznámenie národných centrálnych bánk vydané prostredníctvom národných tlačových agentúr a zasielané priamo jednotlivým zmluvným stranám (ak je to potrebné).
2. krok Príprava zmluvných strán a predkladanie ponúk
3. krok Usporiadanie ponúk Eurosystemom
4. krok Pridelenie objemu a vyhlásenie výsledkov tendra
 - a) Rozhodnutie ECB o pridelenom (umiestnenom) objeme.
 - b) Vyhlásenie výsledkov o pridelenom (umiestnenom) objeme.
5. krok Potvrdenie jednotlivých výsledkov o pridelených (umiestnených) objemoch
6. krok Vysporiadanie obchodov (časť 5.3)

5.1.2. *Kalendár tendrov*

Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie

Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sa uskutočňujú podľa indikatívneho kalendára, ktorý uverejňuje Eurosystem⁽³⁾. Kalendár sa zverejňuje aspoň tri mesiace pred začiatkom roka, na ktorý platí. Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sú uvedené v tabuľke 2. Zámerom ECB je zabezpečiť, aby sa na hlavných a dlhodobějších refinančných operáciách mohli zúčastňovať zmluvné strany vo všetkých členských štátoch. Preto pri zostavovaní kalendára týchto obchodov ECB upravuje bežný harmonogram s prihliadnutím na dni pracovného voľna v jednotlivých členských štátoch.

Štrukturálne obchody

Štrukturálne obchody prostredníctvom štandardných tendrov sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. Zvyčajne sa však uskutočňujú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami NCB⁽⁴⁾ vo všetkých členských štátoch.

Dolaďovacie obchody

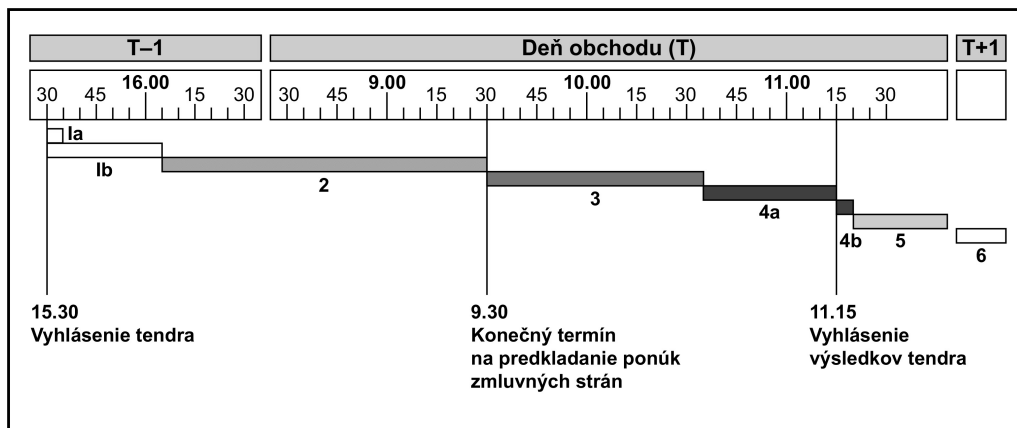
Dolaďovacie obchody sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. ECB môže rozhodnúť o tom, že sa dolaďovacie obchody uskutočnia v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystemu. Na takýchto obchodoch sa zúčastňujú iba národné centrálné banky členských štátov, v ktorých sú deň vykonania obchodu, deň zúčtovania a deň splatnosti pracovnými dňami NCB.

⁽³⁾ Kalendár tendrových operácií Eurosystemu možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

⁽⁴⁾ V celom tomto dokumente sa pojem pracovný deň NCB vzťahuje na ktorýkoľvek deň, v ktorom je národná centrálna banka členského štátu otvorená na účely operácií menovej politiky Eurosystemu. V niektorých členských štátoch môžu byť pobočky národnej centrálnej banky v pracovných dňoch NCB zatvorené v dôsledku miestnych alebo regionálnych dní pracovného pokoja. V takých prípadoch príslušná národná centrálna banka zodpovedá za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať vo vzťahu k obchodom týchto pobočiek.

Graf 1

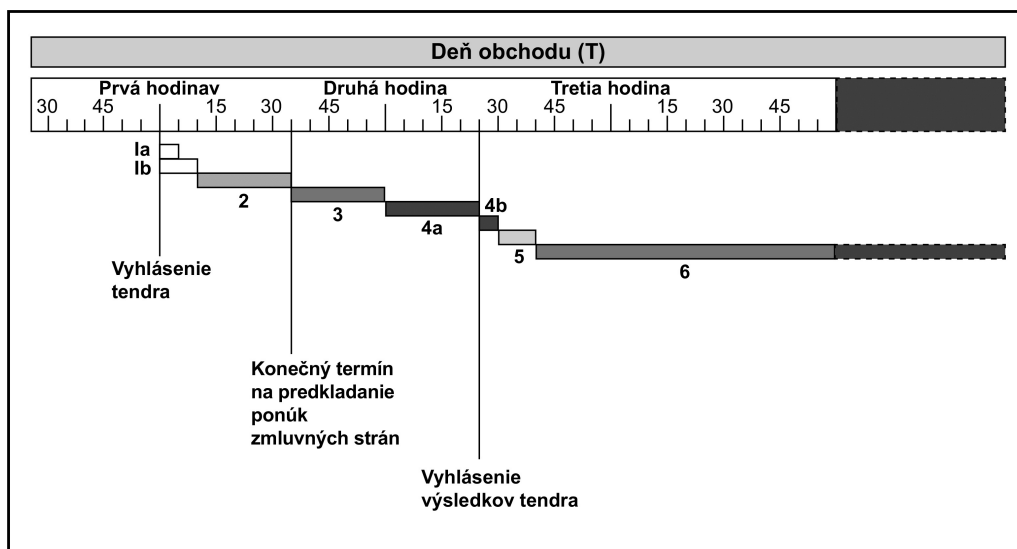
Zvyčajný časový rámec operačných krokov štandardných tendrov

Poznámka: Čísla 1a až 6 zodpovedajú operačným krokom v boxe 3.

Graf 2

Zvyčajný časový rámec operačných krokov rýchlych tendrov

Poznámka: Čísla 1a až 6 zodpovedajú operačným krokom vymedzeným v boxe 3.

Tabuľka 2

Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie

Typ obchodu	Zvyčajný deň obchodu (T)
Hlavné refinančné operácie	Každý utorok
Dlhodobejšie refinančné operácie	Posledná streda každého kalendárneho mesiaca ⁽¹⁾

⁽¹⁾ V dôsledku Vianoc sa decembrový obchod posúva obvykle o jeden týždeň dopredu, t. j. na predposlednú streda v mesiaci.

5.1.3. Oznámenie o konaní tendrov

Štandardné tendre Euro systému sú verejne vyhlasované prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálné banky oznámiť konanie tendrovej operácie priamo zmluvným stranám, ktoré nie sú napojené na služby tlačových agentúr. Verejné vyhlásenie tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

- referenčné číslo tendra;
- deň konania tendra;
- typ obchodu (dodanie alebo stiahnutie likvidity a typ nástroja menovej politiky, ktorý sa má použiť);
- splatnosť obchodu;
- typ aukcie (tender s pevnou alebo pohyblivou úrokovou sadzbou);
- spôsob aukcie (holandská alebo americká aukcia, tak ako je vymedzené v časti 5.1.5);
- plánovaný objem obchodu (obvykle iba v prípade dlhodobějších refinančných operácií);
- pevná úroková sadzba tendra/cena/swapové body (len v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou);
- minimálna/maximálna akceptovateľná úroková sadzba/cena/swapové body (ak sú stanovené);
- termín začatia a termín splatnosti obchodu (ak je stanovený) alebo valuta a dátum splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových cenných papierov);
- meny swapu a mena, ktorej suma je pevne stanovená (v prípade devízových swapov);
- referenčný spotový výmenný kurz, ktorý sa má použiť na výpočet (v prípade devízových swapov);
- limit maximálnej ponuky (ak je stanovený);
- minimálna individuálne pridelená suma (ak je stanovená);
- minimálny podiel pridelenia (ak je stanovený);
- časový harmonogram predkladania ponúk;
- denominácia dlhových cenných papierov (v prípade emisie dlhových cenných papierov);
- ISIN emisie (v prípade emisie dlhových cenných papierov).

S ohľadom na zvýšenie transparentnosti dolaďovacích obchodov Euro systém zvyčajne zverejňuje vyhlásenie rýchlych tendrov vopred. Vo výnimočných situáciách však môže ECB rozhodnúť, že rýchle tendre vopred nevyhlási. Vyhlásovanie rýchlych tendrov sa riadi tými istými postupmi ako v prípade štandardných tendrov. Pri rýchlych tendroch sú vybrané zmluvné strany kontaktované národnými centrálnymi bankami priamo, bez ohľadu na to, či boli vyhlásené verejne, alebo nie.

5.1.4. Príprava zmluvných strán na predkladanie ponúk

Ponuky zmluvných strán musia mať formu, ktorá sa riadi vzorom stanoveným národnými centrálnymi bankami pre príslušný obchod. Ponuky musia byť predkladané národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom má inštitúcia organizačnú zložku (ústredie alebo pobočka). Ponuky inštitúcie v každom členskom štáte môže predkladať iba jedna organizačná zložka (buď ústredie, alebo určená pobočka).

V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou zmluvné strany musia vo svojich ponukách uviesť objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami ⁽⁵⁾.

V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môžu zmluvné strany predkladať ponuky až do 10 rôznych úrovní úrokovej sadzby/ceny/swapového bodu. V každej ponuke musia uviesť objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami a príslušnú úrokovú sadzbu ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾. Ponuka úrokových sadzieb musí byť vyjadrená vo forme násobkov 0,01 percentuálneho bodu. V prípade ponúk pre devízové swapy s pohyblivou úrokovou sadzbou musia byť swapové body kótované v súlade so štandardnými trhovými zvyklosťami a ponuky musia byť vyjadrené vo forme násobkov 0,01 swapového bodu.

Pre hlavné refinančné operácie je minimálny objem ponúk 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce túto sumu musia byť vyjadrené vo forme násobkov 100 000 EUR. Tento minimálny objem a minimálne násobky platia i pre dolaďovacie a štrukturálne obchody. Minimálny objem ponúk platí pre každú jednotlivú úroveň úrokovej sadzby/ceny/swapového bodu.

Pre dlhodobšie refinančné operácie definuje každá národná centrálna banka minimálny objem ponúk v rozpätí od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce definovaný minimálny objem musia byť vyjadrené vo forme násobkov 10 000 EUR. Minimálny objem ponúk platí pre každú jednotlivú úroveň úrokovej sadzby.

ECB môže stanoviť maximálny limit ponuky, aby zabránila neúmerne veľkým ponukám. V oznámení o vypísaní tendra sa vždy uvádzajú aj všetky takéto maximálne limity.

Od zmluvných strán sa očakáva, že budú vždy schopné pokryť pridelené (umiestnené) sumy dostatočným objemom akceptovateľných podkladových aktív ⁽⁸⁾. Ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok podkladových aktív alebo hotovosti na vyrovnanie sumy, ktorá jej bola pridelená v tendri, zmluvné alebo regulačné ustanovenia uplatňované príslušnými národnými centrálnymi bankami umožňujú uložiť pokutu.

Odozvané ponuky možno odvolať do konečného času stanoveného na predkladanie ponúk. Ponuky predložené po termíne stanovenom v oznámení o konaní aukcie sú neplatné. Dodržanie termínov posudzujú národné centrálné banky. Národné centrálné banky vyradia všetky ponuky zmluvnej strany v prípade, ak súhrnný objem jej ponúk presiahne maximálny limit stanovený ECB. Národné centrálné banky vyradia aj tie ponuky, ktoré sú nižšie než stanovený minimálny objem ponúk, alebo ktoré sú nižšie než akceptovaná najnižšia alebo vyššie než akceptovaná najvyššia úroková sadzba/cena/swapový bod. Okrem toho národné centrálné banky môžu vyradiť aj ponuky, ktoré sú neúplné alebo ktoré nie sú v súlade so vzorom. Svoje rozhodnutie o vyradení ponuky oznámi príslušná národná centrálna banka zmluvnej strane pred pridelovaním.

⁽⁵⁾ V devízových swapoch s pevne stanovenou úrokovou sadzbou sa musí uviesť pevne stanovená suma meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystemom.

⁽⁶⁾ So zreteľom na emisiu dlhových cenných papierov ECB sa ECB môže rozhodnúť, že ponuky majú byť vyjadrené vo forme ceny, a nie úrokovej sadzby. V takých prípadoch sa ceny musia uvádzať ako percento menovitej hodnoty.

⁽⁷⁾ V devízových swapoch s variabilnou úrokovou sadzbou sa musí uviesť pevne stanovený objem meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystemom, a príslušná úroveň swapového bodu.

⁽⁸⁾ Alebo vyrovať v hotovosti v prípade obchodov na stiahnutie likvidity.

5.1.5. Postupy pridelovania v tendroch

Tendre s pevnou úrokovou sadzbou

Pri tendri s pevnou úrokovou sadzbou sa ponuky prijaté od zmluvných strán sčítajú. Ak súhrnný objem ponúk presiahne celkový objem likvidity, ktorá má byť umiestnená, uspokojia sa predložené ponuky pomerným spôsobom podľa podielu sumy, ktorá má byť pridelená, k úhrnnej sume ponúk (box 4). Suma pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro. ECB však môže rozhodnúť, že pri tendroch s pevnou úrokovou sadzbou pridelí každému ponúkajúcemu minimálny objem/podiel.

BOX 4

Pridelovanie v tendroch s pevnou úrokovou sadzbou

$$\text{Percentuálny podiel na pridelení: } \text{all\%} = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

$$\text{Objem pridelený } i\text{-tej zmluvnej strane: } \text{all}_i = \text{all\%} \times (a_i)$$

kde:

- A = celkový pridelovaný objem
- n = celkový počet zmluvných strán
- a_i = objem ponuky i -tej zmluvnej strany
- all% = percentuálny podiel na pridelení
- all_i = celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane

Tendre s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách

Pri pridelovaní v tendroch na dodanie likvidity s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách sa ponuky zoradia zostupne podľa ponúkaných úrokových sadzieb. Ako prvé sa uspokojia ponuky s najvyššími úrovňami úrokovej sadzby a potom sa postupne uspokojujú ponuky s nižšími úrokovými sadzbami až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má byť pridelený. Ak pri najnižšej akceptovanej úrovni úrokovej sadzby (t. j. hraničnej úrokovej sadzbe) súhrnná suma ponúk presiahne zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, zostávajúca suma sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk s hraničnou úrokovou sadzbou (box 5). Suma pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

Pri pridelovaní objemov v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou na sťahovanie likvidity (ktoré možno použiť pri emisii dlhových cenných papierov a pri prijímaní termínovaných vkladov) sú ponuky zoradené vzostupne podľa ponúkaných úrokových sadzieb (alebo zostupne podľa ponúkaných cien). Ponuky s najnižšími úrovňami úrokových sadzieb (najvyššími úrovňami cien) sú uspokojované ako prvé, a potom sú postupne akceptované ponuky s vyššími úrokovými sadzbami (nižšími cenovými ponukami) až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má byť stiahnutý. Ak pri najvyššej akceptovanej úrovni úrokovej sadzby (najnižšej cene) (t. j. úrokovej sadzbe/cene) súhrnná suma ponúk presiahne zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, táto zostávajúca suma sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk za hraničnú úrokovú sadzbu/cenu (box 5). Pre vydanie dlhových cenných papierov sa objem pridelený každej zmluvnej strane zaokrúhli na najbližší násobok menovitej hodnoty dlhových cenných papierov. Pre ostatné operácie na sťahovanie likvidity sa suma pridelená každej zmluvnej strane zaokrúhli na najbližšie euro.

ECB sa môže rozhodnúť, že pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou pridelí každému úspešnému ponúkajúcemu minimálny objem.

BOX 5

Pridelovanie v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách

(príklad sa vzťahuje na ponuky vo forme úrokových sadzieb)

Percentuálny podiel na pridelení za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$\text{all}\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Pridelenie prostriedkov *i*-tej zmluvnej strane za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$\text{all}(r_m)_i = \text{all}\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Celkový objem pridelený *i*-tej zmluvnej strane:

$$\text{all}_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + \text{all}(r_m)_i$$

kde:

- A = celkový prideloňovaný objem
 r_s = *s*-tá ponuka úrokovej sadzby predložená zmluvnými stranami
n = celkový počet zmluvných strán
 $a(r_s)_i$ = výška ponuky pri *s*-tej úrokovej sadzbe (r_s) predloženej *i*-tou zmluvnou stranou
 $a(r_s)$ = celkový objem ponúk pri *s*-tej úrokovej sadzbe (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

- r_m = hraničná úroková sadzba
 $r_1 \geq r_s \geq r_m$ pre tendre na dodanie likvidity
 $r_m \geq r_s \geq r_1$ pre tendre na stiahnutie likvidity
 r_{m-1} = úroková sadzba pred hraničnou úrokovou sadzbou (posledná úroková sadzba, pri ktorej sú ponuky uspokojované v plnej výške)
 $r_{m-1} > r_m$ pre tendre na dodanie likvidity
 $r_m > r_{m-1}$ pre tendre na stiahnutie likvidity
 $\text{all}\%(r_m)$ = percentuálny podiel na pridelení za hraničnú úrokovú sadzbu
 $\text{all}(r_s)_i$ = pridelenie prostriedkov *i*-tej zmluvnej strane za *s*-tú úrokovú sadzbu
 all_i = celkový objem pridelený *i*-tej zmluvnej strane

Tendre devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou

Pri prideloňovaní v tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou na dodanie likvidity sú ponuky zoradené vzostupne podľa ponúkaných swapových bodov⁽⁹⁾. Ponuky s najnižšími ponúkanými swapovými bodmi sú uspokojované ako prvé, potom sú postupne akceptované ponuky s vyššími swapovými bodmi až do vyčerpania celkového pevnostanoveného objemu meny, ktorý má byť pridelený. Ak pri ponuke s najvyšším akceptovaným swapovým bodom (t. j. hraničnej ponuke swapových bodov) súhrnná suma ponúk prevyší zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca suma pomerným spôsobom medzi ponuky v pomere zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk s hraničným swapovým bodom (box 6). Objem pridelený každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

Pri prideloňovaní v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou pre devízové swapy na stiahnutie likvidity sú ponuky zoradené zostupne podľa ponúkaných swapových bodov. Ponuky s najvyššími swapovými bodmi sú uspokojované ako prvé, potom sú postupne akceptované nižšie ponuky swapových bodov až do vyčerpania celkového pevne stanoveného objemu meny, ktorá má byť pridelená. Ak pri najnižšej akceptovanej kotácii swapového bodu (t. j. hraničná kotácia swapových bodov) súhrnný objem ponúk prevyší zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca suma pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk pri hraničnej kotácii swapového bodu (box 6). Suma pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

⁽⁹⁾ Kotácie swapových bodov sú zoradené vzostupne s prihliadnutím na matematické znamienko ponuky, ktoré závisí od matematického znamienka rozdielu úrokovej sadzby medzi cudzou menou a eurom. Ak je pri splatnosti swapu úroková sadzba cudzej meny vyššia ako zodpovedajúca úroková sadzba pre euro, kotácia swapového bodu je kladná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s prémieou). Ak je úroková miera cudzej meny nižšia ako zodpovedajúca úroková miera pre euro, kotácia swapového bodu je záporná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s diskontom).

Druh aukcie

Pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môže Eurosystem využiť buď aukciu s jednotnou sadzbou, alebo s viacerými sadzbami. V aukcii s jednotnou sadzbou (holandská aukcia) sa pridelovaná úroková sadzba/cena/swapový bod, ktorá je uplatňovaná na všetky uspokojené ponuky, rovná hraničnej úrokovej sadzbe/cene/swapovému bodu (t. j. hodnote, pri ktorej sa vyčerpá celková pridelovaná suma). Pri aukcii s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) sa prideluje úroková sadzba/cena/swapové body podľa individuálnych ponúknutých úrokových sadzieb/cien/swapových bodov.

BOX 6

Pridelovanie v tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou

Percentuálny podiel na pridelení za hraničnú kotáciu swapového bodu je:

$$\text{all}(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Pridelenie i -tej zmluvnej strane za hraničnú kotáciu swapového bodu:

$$\text{all}(\Delta_{m,i}) = \text{all}(\Delta_m) \times a(\Delta_{m,i})$$

Celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane:

$$\text{all}_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + \text{all}(\Delta_{m,i})$$

kde:

A = celkový pridelovaný objem

Δ_s = s -tá kotácia swapového bodu predložená zmluvnými stranami

n = celkový počet zmluvných strán

$a(\Delta_s)_i$ = objem ponúk pri s -tej kotácii swapového bodu (Δ_s) predloženej i -tou zmluvnou stranou

$a(\Delta_s)$ = celkový objem ponúk pri s -tej kotácii swapového bodu (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = hraničná kotácia swapového bodu:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

Δ_{m-1} = kotácia swapového bodu pred hraničnou ponukou swapového bodu (posledná ponuka swapového bodu, pri ktorej sú ponuky ešte plne uspokojené)

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

$\text{all}(\Delta_m)$ = percentuálny podiel na pridelení za hraničnú kotáciu swapového bodu

$\text{all}(\Delta_s)_i$ = pridelenie i -tej zmluvnej strane za s -tú kotáciu swapového bodu

all_i = celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane

5.1.6. Oznámenie výsledkov tendra

Výsledky štandardných a rýchlych tendrov sú oznámené verejne prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálné banky oznámiť výsledok pridelenia zmluvným stranám bez prístupu k službám tlačových agentúr aj priamo. Správa o výsledku verejného tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

— referenčné číslo tendra;

— deň konania tendra;

— typ obchodu;

— splatnosť obchodu;

- celkový objem ponúk predložených zmluvnými stranami Eurosystemu;
- počet ponúkajúcich (zúčastnených) zmluvných strán;
- meny obchodu (v prípade devízových swapov);
- celkový akceptovaný objem;
- percento pridelenia (v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou);
- spotový (pohotovosť) výmenný kurz (v prípade devízových swapov);
- poslednú akceptovanú úrokovú sadzbu/cenu/swapový bod a percento pridelenia pri hraničnej úrokovej sadzbe/cene/swapovom bode (v prípade tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou);
- najnižšiu, najvyššiu úrokovú sadzbu a vážený priemer úrokovej sadzby prideleného (umiestneného) objemu (v prípade aukcií s viacerými úrokovými sadzbami);
- deň začatia a deň splatnosti obchodu (ak je stanovený) alebo deň emisie a splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových cenných papierov);
- minimálnu individuálnu pridelenú sumu (ak je stanovená);
- minimálny podiel pridelenia (ak je stanovený);
- denomináciu dlhových cenných papierov (v prípade emisie dlhových cenných papierov);
- ISIN emisie (v prípade emisie dlhových cenných papierov).

Národné centrálné banky potvrdia jednotlivé výsledky pridelenia úspešným zmluvným stranám priamo.

5.2. Postupy dvojstranných obchodov

Všeobecné poznámky

Národné centrálné banky môžu vykonávať operácie na základe dvojstranných obchodov⁽¹⁰⁾. Tieto postupy sa môžu využívať v dolaďovacích obchodoch na voľnom trhu a v štruktúrnych priamych obchodoch. Všeobecne sú definované ako postupy, pri ktorých Eurosystem realizuje obchod s jednou alebo niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. V tejto súvislosti sa rozlišuje medzi dvoma typmi dvojstranných obchodov: obchody, pri ktorých zmluvné strany priamo kontaktuje Eurosystem a obchody, ktoré sú vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu.

Priamy kontakt so zmluvnými stranami

Pri tomto postupe národné centrálné banky kontaktujú jednu alebo niekoľko domácich zmluvných strán, vybraných podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2. Národné centrálné banky podľa presných pokynov vydaných ECB rozhodnú, či uzavruť so zmluvnými stranami obchod. Obchody sa vysporiadajú prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Ak by Rada guvernérov ECB rozhodla, že za výnimočných okolností môže dvojstranné obchody vykonávať aj ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB), postupy pre takéto obchody by sa zodpovedajúco upravili. V tomto prípade by ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) priamo kontaktovala jednu alebo niekoľko zmluvných strán v eurozóne, ktoré boli vybrané podľa kritérií stanovených v časti 2.2. ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) by rozhodla, či uzavrie so zmluvnými stranami obchod. Aj v tomto prípade by sa však obchody vysporiadali decentralizovane prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Dvojstranné obchody prostredníctvom priameho kontaktu so zmluvnými stranami sa môžu použiť pri reverzných obchodoch, priamych obchodoch, devízových swapoch a pri prijímaní termínovaných vkladov.

⁽¹⁰⁾ Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dolaďovacie dvojstranné obchody vykonávať aj ECB.

Obchody vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu

Národné centrálné banky môžu vykonávať priame obchody prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu. Počet zmluvných strán pre tieto obchody nie je a priori obmedzený a postupy sa prispôbujú trhovým zvyklostiam pre dlhové nástroje, s ktorými sa obchoduje. Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže aj ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) vykonávať priame doladovacie obchody prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu.

Vyhlasovanie dvojstranných obchodov

Dvojstranné obchody sa obvykle vopred verejne nevyhlasujú. ECB môže navyše rozhodnúť, že výsledky dvojstranných obchodov verejne neoznámia.

Dni obchodov

ECB môže rozhodnúť o tom, že doladovacie dvojstranné obchody bude uskutočňovať v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystemu. Na týchto obchodoch sa zúčastňujú iba národné centrálné banky členských štátov, v ktorých sú deň obchodu, deň zúčtovania a deň splatnosti pracovnými dňami NCB.

Priame dvojstranné obchody na štrukturálne účely sa zvyčajne vykonávajú a zúčtovávajú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami NCB vo všetkých členských štátoch.

5.3. Postupy zúčtovania

5.3.1. Všeobecné poznámky

Peňažné transakcie v rámci využitia automatických operácií Eurosystemu alebo obchodov na voľnom trhu sa zúčtovávajú na účtoch zmluvných strán v národných centrálnych bankách (alebo na účtoch zúčtovacích bánk, ktoré sa zúčastňujú v systéme TARGET). Peňažné transakcie sa zúčtovávajú iba po konečnom prevode podkladových aktív (alebo v momente ich prevodu). To znamená, že podkladové aktíva musia byť uložené na majetkovom účte cenných papierov v národných centrálnych bankách vopred alebo zúčtované v uvedených národných centrálnych bankách v priebehu dňa na základe dodania proti platbe (DPP). Prevod podkladových aktív sa vykonáva prostredníctvom majetkových účtov zmluvných strán pre zúčtovanie cenných papierov, pričom systémy zúčtovania cenných papierov (SSS) musia spĺňať minimálne štandardy ECB ⁽¹⁾. Účastníci, ktorí nemajú majetkový účet cenných papierov v úschove v národnej centrálnej banke alebo účet na zúčtovanie cenných papierov v SSS, ktorý spĺňa minimálne štandardy ECB, môžu zúčtovať obchody s podkladovými aktívami prostredníctvom účtu na zúčtovanie cenných papierov alebo prostredníctvom majetkového účtu cenných papierov v úschove v korešpondenčnej úverovej inštitúcii.

Ďalšie ustanovenia týkajúce sa postupov zúčtovania sú vymedzené v zmluvných ustanoveniach uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) pre konkrétne nástroje menovej politiky. V národných centrálnych bankách môžu byť medzi postupmi zúčtovania mierne odlišnosti v dôsledku rozdielov v národnom práve a v prevádzkových pravidlách.

Tabuľka 3

Zvyčajné termíny zúčtovania obchodov na voľnom trhu Eurosystemu ⁽¹⁾

Nástroj menovej politiky	Deň zúčtovania pre obchody založené na štandardných tendroch	Deň zúčtovania pre obchody založené na rýchlych tendroch alebo dvojstranných obchodoch
Reverzné obchody	T + 1 ⁽²⁾	T
Priame obchody	—	Podľa trhových zvyklostí pre podkladové aktíva
Emisia dlhových cenných papierov	T + 1	—
Devízové swapy	—	T, T + 1 alebo T + 2
Prijímanie termínovaných vkladov	—	T

⁽¹⁾ T sa vzťahuje ku dňu obchodu. Termín zúčtovania sa vzťahuje k pracovným dňom Eurosystemu.

⁽²⁾ Ak sa zvyčajný deň zúčtovania pre hlavné alebo dlhodobšie refinančné operácie zhoduje s dňom pracovného pokoja, ECB môže rozhodnúť, že uplatní iný termín zúčtovania s možnosťou zúčtovania v ten istý deň. Dni zúčtovania pre hlavné a dlhodobšie refinančné operácie sú stanovené vopred v kalendári tendrov Eurosystemu (časť 5.1.2).

⁽¹¹⁾ Popis štandardov na používanie akceptovateľných SSS v eurozóne a aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

5.3.2. Vysporiadanie obchodov na voľnom trhu

Obchody na voľnom trhu založené na štandardných tendroch (t. j. hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie a štrukturálne obchody) sa obvykle vysporadúvajú v prvý deň nasledujúci po dni uzavretia obchodu, v ktorom sú otvorené všetky príslušné národné systémy RTGS a všetky príslušné SSS. Eurosystem sa zásadne usiluje vysporiadať transakcie týkajúce sa jeho obchodov na voľnom trhu v tom istom čase vo všetkých členských štátoch so všetkými zmluvnými stranami, ktoré poskytli dostatočné podkladové aktíva. V dôsledku prevádzkových obmedzení a technických vlastností SSS sa však načasovanie zúčtovania obchodov na voľnom trhu v rámci dňa môže v eurozóne líšiť. Čas zúčtovania hlavných a dlhodobjších refinančných operácií sa obvykle zhoduje s časom úhrady predchádzajúcej operácie so zodpovedajúcou splatnosťou.

Eurosystem sa snaží vysporiadať obchody na voľnom trhu založené na rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch v deň obchodu. Eurosystem však môže z prevádzkových dôvodov príležitostne uplatňovať pre tieto obchody iné dni zúčtovania, najmä pre priame obchody (na dolaďovacie, ako aj na štrukturálne účely) a devízové swapy (tabuľka 3).

5.3.3. Postupy na konci dňa

Postupy na konci dňa sú vymedzené v dokumentácii k národným systémom RTGS a k systému TARGET. Čas uzávierky systému TARGET je spravidla 18.00 h času ECB (SEČ). Po čase uzávierky sa v národných systémoch RTGS neakceptujú žiadne ďalšie platobné príkazy na spracovanie, i keď sa zostávajúce platobné príkazy akceptované pred dobou uzavretia ešte stále spracovávajú. Žiadosti zmluvných strán o prístup k jednodňovým refinančným obchodom alebo k jednodňovým sterilizačným obchodom musia byť predložené príslušným národným centrálnym bankám najneskôr 30 minút po skutočnom uzatvorení prevádzkového dňa systému TARGET ⁽¹²⁾.

Akékoľvek záporné zostatky na zúčtovacích účtoch (v národných systémoch RTGS) akceptovateľných zmluvných strán zostávajúce po ukončení kontrolných postupov na konci dňa sa automaticky považujú za žiadosť o prístup k jednodňovým refinančným obchodom (časť 4.1).

⁽¹²⁾ Termín pre požiadanie o prístup k automatickým operáciám Eurosystemu sa predlžuje o ďalších 30 minút v posledný pracovný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv Eurosystemu.

KAPITOLA 6

AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

6.1. Všeobecné poznámky

Článok 18.1 Štatútu ESCB umožňuje ECB a národným centrálnym bankám obchodovať na finančných trhoch, a to prostredníctvom priamych nákupov a predajov podkladových aktív alebo na základe dohôd o spätnom odkúpení, a vyžaduje, aby všetky úverové operácie Eurosystému boli zabezpečené primeraným kolaterálom. V dôsledku toho sú všetky operácie Eurosystému na dodanie likvidity zabezpečené podkladovými aktívami, ktoré zmluvné strany poskytnú buď vo forme prevodu vlastníctva aktív (v prípade priamych obchodov alebo dohôd o spätnom odkúpení), alebo zastavenia, založenia alebo vinkulácie (v prípade kolateralizovaných úverov) ⁽¹⁾.

S cieľom chrániť Eurosystém pred vznikom strát spôsobených výkonom operácií menovej politiky a zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so zmluvnými stranami, ako aj zvýšiť prevádzkovú efektívnosť a transparentnosť, musia podkladové aktíva spĺňať určité kritériá, aby boli akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystému. Eurosystém vypracoval jednotný rámec akceptovateľných aktív, ktorý uplatňuje vo všetkých svojich úverových operáciách. Tento jednotný rámec (nazývaný aj „jednotný zoznam“) nadobudne účinnosť 1. januára 2007 a nahradí dvojstupňový systém, ktorý je v platnosti od vzniku Hospodárskej a menovej únie a ktorý bude postupne zrušený do 31. mája 2007 ⁽²⁾.

Jednotný rámec pozostáva z dvoch rôznych druhov aktív – obchodovateľných a neobchodovateľných. Medzi týmito dvoma druhmi aktív sa nerobí žiadny rozdiel, pokiaľ ide o ich kvalitu a akceptovateľnosť v rôznych typoch operácií menovej politiky Eurosystému, Eurosystém však neobchodovateľné aktíva obvykle nepoužíva v priamych obchodoch. Aktíva akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystému sa môžu použiť aj ako podkladové aktíva v rámci vnútrodných úverov.

Kritériá akceptovateľnosti týchto dvoch druhov aktív, stanovené v časti 6.2, sú jednotné v celej eurozóne ⁽³⁾. Aby sa zabezpečilo, že tieto dva druhy aktív budú spĺňať rovnaké úverové štandardy, Eurosystém zaviedol rámec pre hodnotenie úverovej bonity (Eurosystem credit assessment framework – ECAF), ktorý sa opiera o rôzne zdroje hodnotenia bonity úverov. Postupy a pravidlá, ktoré vymedzujú požiadavky Eurosystému na „vysoké štandardy úverovej bonity“ akceptovateľného kolaterálu a ktorými sa zabezpečuje ich dodržiavanie, sú opísané v časti 6.3. Opatrenia na riadenie rizík a zásady oceňovania podkladových aktív sú opísané v časti 6.4 a 6.5. Zmluvné strany Eurosystému môžu používať akceptovateľné aktíva na cezhraničnej báze (časť 6.6).

6.2. Akceptovateľné podkladové aktíva

ECB zostavuje, vedie a uverejňuje zoznam akceptovateľných obchodovateľných aktív ⁽⁴⁾. Čo sa týka neobchodovateľných aktív, ECB neuverejňuje ani zoznam akceptovateľných aktív, ani zoznam akceptovateľných dlžníkov/ručiteľov.

6.2.1. Kritériá akceptovateľnosti obchodovateľných aktív

Akceptovateľné sú dlhové cenné papiere vydané ECB a všetky dlhové cenné papiere vydané národnými centrálnymi bankami Eurosystému pred dňom prijatia eura v príslušnom členskom štáte.

Pri určovaní akceptovateľnosti ostatných obchodovateľných aktív sa uplatňujú nasledujúce kritériá (pozri tiež tabuľku 4):

- ⁽¹⁾ Aj priame a reverzné obchody na voľnom trhu na stiahnutie likvidity sú zabezpečené podkladovými aktívami. Pre podkladové aktíva použité v reverzných obchodoch na voľnom trhu na stiahnutie likvidity sú kritériá akceptovateľnosti totožné s kritériami uplatňovanými na podkladové aktíva používané v reverzných obchodoch na voľnom trhu na dodanie likvidity. V obchodoch na stiahnutie likvidity sa však neuplatňujú zrážky pri ocenení.
- ⁽²⁾ Aktíva druhého stupňa, ktoré nespĺňajú kritériá akceptovateľnosti jednotného rámca akceptovateľného kolaterálu, zostávajú akceptovateľné do 31. mája 2007, a príslušné zrážky pri ocenení obchodovateľných aktív druhého stupňa (stanovené vo Všeobecnej dokumentácii vydanéj vo februári 2005) sa budú uplatňovať až do tohto termínu. Rada guvernérov tiež rozhodla, že francúzske *fonds communs de créances* (FCC) zahrnuté do zoznamu aktív prvého stupňa zostanú akceptovateľné počas prechodného obdobia do 31. decembra 2008.
- ⁽³⁾ Vo vzťahu k jednej skupine neobchodovateľných aktív – úverových pohľadávok – sa bude uplatňovať prechodné obdobie trvajúce do 31. decembra 2011, počas ktorého sa istý počet kritérií akceptovateľnosti a prevádzkových kritérií môže v eurozóne líšiť (časť 6.2.2).
- ⁽⁴⁾ Zoznam je zverejnený a denne aktualizovaný na internetovej stránke ECB (www.ecb.int). Obchodovateľné aktíva vydané nefinančnými podnikmi bez ratingového hodnotenia emisie, emitenta alebo ručiteľa od externej inštitúcie hodnotiacej úverovú bonitu (ECAI) nie sú do verejného zoznamu akceptovateľných obchodovateľných aktív zahrnuté. Akceptovateľnosť týchto dlhových nástrojov závisí od hodnotenia úverovej bonity podľa zdroja, ktorý si príslušná zmluvná strana zvolila v súlade s pravidlami ECAF pre úverové pohľadávky, ktoré sú opísané v časti 6.3.3.

Typ aktíva

Aktívum musí byť *dlhovým nástrojom*, ktorý má:

- (a) pevne stanovenú výšku istiny neviazanú na nijaké podmienky,
 - a
- (b) kupón, ktorého výsledkom nemôže byť záporný tok hotovosti. Okrem toho by malo ísť o (i) nulový kupón, (ii) kupón s pevnou úrokovou sadzbou, alebo (iii) kupón s pohyblivou úrokovou sadzbou viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu v ratingovom hodnotení emitenta. Akceptovateľné sú aj dlhopisy viazané na infláciu.

Tieto charakteristiky treba zachovať až do splatenia dlhopisu. Dlhové nástroje nesmú udeľovať práva na istinu a/alebo úrok, ktoré sú podriadené právam držiteľov iných dlhových nástrojov toho istého emitenta.

Požiadavka (a) sa nevzťahuje na *cenné papiere kryté aktívami*, s výnimkou dlhopisov vydaných úverovými inštitúciami v súlade s kritériami vymedzenými v článku 22 ods. 4 smernice UCITS⁽⁵⁾ (nazývajú sa „kryté bankové dlhopisy“). Eurosystem hodnotí akceptovateľnosť cenných papierov krytých aktívami iných ako krytých bankových dlhopisov podľa nasledujúcich kritérií:

Aktíva generujúce hotovosť, ktoré kryjú *cenné papiere kryté aktívami*:

- (a) musia byť právoplatne nadobudnuté v súlade so zákonmi členského štátu od ich príkazcu alebo sprostredkovateľa sekuritizačnou účelovo vytvorenou inštitúciou, a to spôsobom, ktorý Eurosystem považuje za „riadny predaj“ vymáhateľný voči ktorejkoľvek tretej strane, pričom príkazca ani jeho veritelia nesmú mať možnosť tento predaj ovplyvniť, a to ani v prípade platobnej neschopnosti príkazcu,
 - a
- (b) nesmú ani vcelku, ani čiastočne pozostávať zo zmienok viazaných na úvery (credit-linked notes) alebo z podobných pohľadávok, ktoré vznikli prenesením rizika prostredníctvom úverových derivátov.

V prípade, že ide o štruktúrovanú emisiu, podmienkou akceptovateľnosti je, aby žiadna tranža alebo jej časť nebola podriadená iným tranžiam tej istej emisie. Tranža (alebo jej časť) sa nepovažuje za podriadenú iným tranžiam (alebo ich časťami) tej istej emisie a považuje sa za „nadriadenú“, ak v súlade s poradím platieb v prípade vymáhania dlhu, ktoré je uvedené v emisných podmienkach, má táto tranža prednostné právo pred inými tranžami alebo ich časťami z hľadiska splatenia (istiny alebo úroku), alebo je na poslednom mieste v poradí strát vo vzťahu k podkladovým aktívam.

Eurosystem si vyhradzuje právo požadovať od ktorejkoľvek relevantnej tretej strany (napríklad od emitenta, príkazcu alebo organizátora) akékoľvek objasnenie a/alebo právne potvrdenie, ktoré považuje za potrebné v súvislosti s hodnotením akceptovateľnosti cenných papierov krytých aktívami.

Štandardy úverovej bonity

Dlhové nástroje musia spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sú vymedzené v pravidlách ECAF pre obchodovateľné aktíva. Tieto pravidlá sú uvedené v časti 6.3.2.

Miesto emisie

Dlhové nástroje musia byť uložené/registrované (emitované) v EHP v centrálnej banke alebo v centrálnom depozitári cenných papierov (CDCP) spĺňajúcom minimálne štandardy stanovené ECB⁽⁶⁾. Ak ide o obchodovateľný dlhový nástroj vydaný nefinančnou spoločnosťou⁽⁷⁾, ktorá nemá rating od niektorej akceptovanej externej inštitúcie hodnotiacej úverovú bonitu (ECAI), miestom emisie musí byť eurozóna.

⁽⁵⁾ Smernica Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (UCITS) (Ú. v. ES L 375, 31.12.1985, s. 3), v znení posledných zmien a doplnkov smernice 2005/1/ES (Ú. v. EÚ L 79, 24.3.2005, s. 9).

⁽⁶⁾ Aby boli medzinárodné dlhové cenné papiere znejúce na globálneho držiteľa akceptovateľné, musia byť s platnosťou od 1. januára 2007 vydané vo forme nových globálnych zmienok (New Global Notes – NGN) a uložené u spoločného správcu (Common Safekeeper – CSK), ktorým je ICSD prípadne CDCP, ktorý spĺňa minimálne štandardy vyžadované ECB. Medzinárodné dlhové cenné papiere znejúce na globálneho držiteľa, ktoré boli vydané vo forme klasických globálnych zmienok (Classical Global Notes – CGN) pred 1. januárom 2007, a zastúpiteľné cenné papiere vydané pod tým istým kódom ISIN v uvedený deň alebo neskôr zostávajú akceptovateľné až do splatnosti.

⁽⁷⁾ Nefinančné spoločnosti sú definované v Európskom systéme účtov 1995 (ESA 95).

Vysporiadanie obchodov

Dlhové nástroje musia byť prevoditeľné v zaknihovanej podobe. Musia byť vedené a zúčtované v eurozóne na účte v Eurosystéme alebo SSS, ktorý spĺňa štandardy stanovené ECB (aby bezchybnosť a realizácia podliehali právu krajiny eurozóny).

Ak centrálny depozitár cenných papierov, v rámci ktorého sa aktívum emituje (CDCP), a systém zúčtovania cenných papierov (SSS), v ktorom je vedené, nie sú totožné, tieto dve inštitúcie musia byť spojené prostredníctvom prepojenia schváleného ECB ⁽⁸⁾.

Akceptovateľné trhy

S dlhovými nástrojmi sa musí obchodovať na regulovanom trhu, podľa definície v smernici 2004/39/ES Európskeho parlamentu a Rady z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi ⁽⁹⁾, alebo sa s nimi musí obchodovať na niektorých neregulovaných trhoch stanovených ECB ⁽¹⁰⁾. Eurosystém hodnotí neregulované trhy podľa troch zásad – bezpečnosť, transparentnosť a prístupnosť ⁽¹¹⁾.

Typy emitentov/ručiteľov

Dlhové nástroje môžu vydávať alebo za ne ručiť centrálné banky, organizácie verejného sektora, subjekty súkromného sektora alebo medzinárodné a nadnárodné inštitúcie. Dlhové nástroje iné ako kryté bankové dlhopisy vydané úverovými inštitúciami sú akceptovateľné iba v prípade, ak sa s nimi obchoduje na regulovaných trhoch v zmysle uvedenej definície.

Sídlo emitenta/ručiteľa

Emitent musí mať sídlo v EHP alebo v niektorej z krajín G10 nepatriacich do EHP ⁽¹²⁾. V druhom prípade možno dlhové nástroje považovať za akceptovateľné, iba ak Eurosystém na základe vlastného posúdenia dospeje k záveru, že jeho práva sú dostatočne chránené právnym poriadkom príslušnej krajiny G10 nepatriacej do EHP. Skôr ako bude možné považovať tieto aktíva za akceptovateľné, bude potrebné predložiť právny posudok, ktorého formu a obsah bude Eurosystém považovať za prijateľný. V prípade cenných papierov krytých aktívami emitent musí mať sídlo v EHP.

Ručiteľ musí mať sídlo v EHP.

Medzinárodné alebo nadnárodné inštitúcie sú akceptovateľnými emitentmi/ručiteľmi bez ohľadu na ich sídlo. Ak je emitentom obchodovateľného dlhového nástroja nefinančný podnik bez ratingu od ECAI, emitent/ručiteľ musí mať sídlo v eurozóne.

Denominácia

Dlhové nástroje musia byť denominované v eurách ⁽¹³⁾.

⁽⁸⁾ Popis štandardov pre používanie akceptovateľných SSS v eurozóne a aktuálny zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je uverejnený na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Zoznam neregulovaných trhov je uverejnený na internetovej stránke ECB (www.ecb.int). Aktualizuje sa raz za rok.

⁽¹¹⁾ Eurosystém definuje „bezpečnosť“, „transparentnosť“ a „prístupnosť“ iba v zmysle výkonu funkcie Eurosystému v riadení kolaterálu. Výberový proces nie je zameraný na hodnotenie vnútornej kvality jednotlivých trhov. Pod *bezpečnosťou* sa rozumie istota v súvislosti s transakciami, najmä istota vo vzťahu k ich platnosti a vymáhateľnosti; pod *transparentnosťou* neobmedzený prístup k informáciám o trhových prevádzkových poriadkoch a fungovaní trhov, o finančných vlastnostiach aktív, mechanizme tvorby cien a relevantných cenách a množstvách (kótované ceny, úrokové sadzby, zobchodované objemy, zostatky atď.). *Prístupnosť* sa týka možnosti Eurosystému zúčastňovať sa na trhoch a prístupu k nim. Trh je na účely riadenia kolaterálu prístupný, ak trhový prevádzkový poriadok a jeho fungovanie umožňujú Eurosystému získavať informácie a vykonávať transakcie, keď je to potrebné.

⁽¹²⁾ Krajínami G-10, ktoré nepatria do EHP, sú v súčasnosti Spojené štáty, Kanada, Japonsko a Švajčiarsko.

⁽¹³⁾ Buď priamo, alebo v národných denomináciách eura.

6.2.2. Kritériá akceptovateľnosti neobchodovateľných aktív

V jednotnom rámci sú ako akceptovateľný kolaterál možné dva typy aktív: úverové pohľadávky a neobchodovateľné retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje (retail mortgage-backed debt instruments – RMBD) ⁽¹⁴⁾.

Úverové pohľadávky

Aby boli úverové pohľadávky akceptovateľné ⁽¹⁵⁾ musia spĺňať nasledujúce kritériá akceptovateľnosti (pozri tiež tabuľku 4):

- *Typ aktíva:* úverová pohľadávka musí byť dlhovým záväzkom dlžníka voči zmluvnej strane Eurosystemu. Akceptovateľné sú aj úverové pohľadávky s „klesajúcim zostatkom“ (ak sú istina a úroky splácané podľa vopred dohodnutého kalendára). Nevyčerpané úverové linky (napríklad nečerpané revolvingové úvery), kontokorentné úvery a akreditívy (ktoré oprávňujú čerpať úver, ale úverovou pohľadávkou ako takou nie sú) akceptovateľné nie sú. Podiely jednotlivých inštitúcií na syndikovaných úveroch sa považujú za akceptovateľné úverové pohľadávky. Úverové pohľadávky nesmú poskytovať právo na istinu a/alebo úroky, ktoré by bolo podriadené právam držiteľa iných úverových pohľadávok alebo dlhových nástrojov toho istého emitenta.

Úverová pohľadávka musí mať (a) pevne stanovenú výšku istiny, neviazanú na nijaké podmienky a (b) úrokovú sadzbu, ktorej výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho úroková sadzba musí byť (i) typu nulového kupónu, (ii) pevná, alebo (iii) pohyblivá s naviazaním na inú referenčnú úrokovú sadzbu. Tieto charakteristiky musia zostať zachované až do úplného splatenia záväzku.

- *Typ dlžníka/ručiteľa:* akceptovateľnými dlžníkmi a ručiteľmi sú nefinančné spoločnosti ⁽¹⁶⁾, organizácie verejného sektora a medzinárodné a nadnárodné inštitúcie. Každý dlžník je pritom samostatne a jednotlivo povinný splatiť predmetnú úverovú pohľadávku v celej výške (dlžníci, ktorí sú povinní splatiť takúto pohľadávku spoločne, sú vylúčení).
- *Sídlo dlžníka/ručiteľa:* dlžník/ručiteľ musí mať sídlo v eurozóne. Táto požiadavka sa netýka medzinárodných a nadnárodných inštitúcií.
- *Štandardy úverovej bonity:* kvalita úverových pohľadávok sa posudzuje podľa úverovej schopnosti príslušného dlžníka/ručiteľa. Úverové pohľadávky musia spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity vymedzené v pravidlách ECAF pre neobchodovateľné aktíva, ktoré sú opísané v časti 6.3.3.
- *Minimálna výška:* úverová pohľadávka musí mať v čase predloženia zmluvnou stranou ako kolaterál (mobilizácia) požadovanú minimálnu výšku. Počas prechodného obdobia (od 1. januára 2007 do 31. decembra 2011) si každá národná centrálna banka môže zvoliť minimálnu výšku domácich úverových pohľadávok podľa vlastného uváženia. Vo vzťahu k cezhraničnému použitiu sa počas prechodného obdobia uplatňuje jednotná minimálna výška 500 000 EUR ⁽¹⁷⁾. Od 1. januára 2012 sa na všetky úverové pohľadávky v eurozóne bude uplatňovať spoločná minimálna výška 500 000 EUR.
- *Zaobchádzanie s úverovými pohľadávkami:* s úverovými pohľadávkami sa musí zaobchádzať podľa postupov Eurosystemu stanovených v príslušných národných dokumentoch.
- *Právny poriadok:* úverové zmluvy a dohody medzi zmluvnými stranami a národnou centrálnou bankou o mobilizácii úverových pohľadávok ako kolaterálu (mobilizačné dohody) sa musia riadiť právnym poriadkom niektorého členského štátu eurozóny. Okrem toho celkový počet rôznych právnych poriadkov, ktoré možno uplatniť vo vzťahu k (i) zmluvnej strane, (ii) veriteľovi, (iii) dlžníkovi, (iv) ručiteľovi (ak existuje), (v) úverovej zmluve a (iv) mobilizačnej dohode nesmie byť vyšší ako dva.
- *Denominácia:* úverové pohľadávky musia byť denominované v eurách ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁴⁾ Od 1. januára 2007 do 31. decembra 2011 bude vo vzťahu k úverovým pohľadávkam zavedený prechodný režim, v rámci ktorého si každá centrálna banka môže stanoviť minimálnu výšku domácich úverových pohľadávok akceptovateľných ako kolaterál (nie v cezhraničnom režime) a prípadný manipulačný poplatok. Od 1. januára 2012 sa zavedie jednotný režim.

⁽¹⁵⁾ Úverové pohľadávky sa nazývajú aj bankovými úvermi. *Schuldscheindarlehen* a holandské registrované pohľadávky súkromného sektora voči verejnemu sektoru alebo iným akceptovateľným dlžníkom, ktoré sú kryté štátnou zárukou (napríklad pohľadávky stavebných sporiteľní), sa považujú za rovnocenné s úverovými pohľadávkami.

⁽¹⁶⁾ Podľa ESA 95.

⁽¹⁷⁾ Banque centrale du Luxembourg (BcL) bude uplatňovať spoločnú minimálnu výšku najneskôr od 1. januára 2008. Dovtedy bude uplatňovať minimálnu výšku 1 000 000 EUR.

⁽¹⁸⁾ Pozri poznámku pod čiarou 13 v tejto kapitole.

Neobchodovateľné retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje (RMDB)

Na nástroje RMDB sa uplatňujú nasledujúce kritériá akceptovateľnosti (pozri tiež tabuľku 4):

- *Typ aktíva*: musí ísť o dlhový nástroj (vlastnú alebo cudziu zmenku), ktorý je zabezpečený spoločným fondom hypoték na nehnuteľnosti na bývanie a ktorý nie je plne sekuritizovaný. Pritom sa aktíva v takomto spoločnom fonde musia dať nahradiť a musí existovať mechanizmus, ktorým sa zabezpečuje prednostné právo Eurosystemu vo vzťahu k ostatným veriteľom s výnimkou veriteľov majúcich prednosť z verejno-politických dôvodov ⁽¹⁹⁾.
- *Nástroje RMDB musia mať* (a) pevnú výšku istiny neviazanú na nijakú podmienku a (b) úrokovú mieru, výsledkom ktorej nemôže byť negatívny tok hotovosti.
- *Štandardy úverovej bonity*: RMDB musia spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sú hodnotené časťou rámca ECAF venovanou RMDB, ako je to opísané v časti 6.3.3.
- *Typ emitenta*: akceptovateľnými emitentmi sú tie úverové inštitúcie, ktoré sú akceptovateľnými zmluvnými stranami.
- *Sídlo emitenta*: emitent musí mať sídlo v eurozóne.
- *Zaobchádzanie s RMDB*: s RMDB sa musí zaobchádzať v súlade s postupmi Eurosystemu, ktoré sú definované v príslušných národných predpisoch.
- *Denominácia*: RMDB musia byť denominované v eurách ⁽²⁰⁾.

6.2.3. Ďalšie požiadavky na použitie akceptovateľných aktív

Ďalšie požiadavky kladené na úverové pohľadávky

V záujme vytvorenia platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok a ich rýchlej realizácie v prípade nedodržania záväzkov zmluvnej strany je potrebné splniť nasledujúce dodatočné požiadavky právneho charakteru. Tieto právne požiadavky sa týkajú:

- overovania existencie úverových pohľadávok,
- oznámenia dlžníka o mobilizácii úverovej pohľadávky alebo registrácia jej mobilizácie,
- vylúčenia obmedzení týkajúcich sa bankového tajomstva a dôvernosti,
- vylúčenia obmedzení týkajúcich sa mobilizácie úverovej pohľadávky,
- vylúčenie obmedzení týkajúcich sa realizácie úverovej pohľadávky.

Tieto právne požiadavky sú uvedené v prílohe 7. Ďalšie informácie o špecifikách národných jurisdikcií sú uvedené v príslušnej národnej dokumentácii.

Pravidlá na využívanie akceptovateľných aktív

Obchodovateľné aktíva sa môžu využívať vo všetkých operáciách menovej politiky založených na podkladových aktívach, t. j. v reverzných a priamych obchodoch na voľnom trhu a v jednodňových refinančných obchodoch. Neobchodovateľné aktíva sa môžu využívať ako podkladové aktíva v reverzných obchodoch na voľnom trhu a v jednodňových refinančných obchodoch. V priamych obchodoch Eurosystemu sa nevyužívajú. Všetky obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva sa môžu využívať ako podkladové aktíva aj vo vnútrodenných úverových obchodoch.

Bez ohľadu na to, či obchodovateľné alebo neobchodovateľné aktíva spĺňajú všetky kritériá akceptovateľnosti, zmluvná strana nesmie ako kolaterál predložiť žiadne aktívum, ktoré vydala alebo za ktoré ručí ona sama alebo akýkoľvek iný subjekt, s ktorým má úzke väzby ⁽²¹⁾.

⁽¹⁹⁾ V tejto skupine aktív sú v súčasnosti iba írské vlastné zmenky kryté hypotékou.

⁽²⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou 13 v tejto kapitole.

⁽²¹⁾ V prípade, že zmluvná strana predložila aktíva, ktoré sú v dôsledku totožnosti s emitentom/dlžníkom/ručiteľom alebo prítomnosti úzkych väzieb na zabezpečenie nesplateného úveru nevhodné alebo sa stali nevhodnými, je povinná túto skutočnosť ihneď oznámiť príslušnej národnej centrálnej banke. Pri najbližšom oceňovaní sa takýmto aktívam priradí nulová hodnota a môže sa vydať výzva na dodatočné vyrovnanie (pozri tiež prílohu 6). Okrem toho je zmluvná strana povinná takéto aktívum stiahnuť v najskoršom možnom termíne.

Úzke väzby znamenajú situáciu, v ktorej je zmluvná strana prepojená s emitentom/dlžníkom/ručiteľom dlhového nástroja z nasledujúcich dôvodov:

- (i) zmluvná strana vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa, alebo zmluvná strana a jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastnia 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa;
- (ii) emitent/dlžník/ručiteľ vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent/dlžník/ručiteľ vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany alebo emitent/dlžník/ručiteľ a jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent/dlžník/ručiteľ vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastnia 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany;
- (iii) tretia strana vlastní väčšinový podiel na základom imaní zmluvnej strany aj väčšinový podiel na základom imaní emitenta/dlžníka/ručiteľa, a to buď priamo, alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých podnikov, v ktorých tretia strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní.

Toto ustanovenie o úzkych väzbách sa neuplatňuje v prípade: (a) úzkych väzieb medzi zmluvnou stranou a štátnymi orgánmi krajín EHP (vrátane prípadu, keď takýto štátny orgán je ručiteľom emitenta/dlžníka/ručiteľa); (b) krytých bankových dlhopisov vydaných v súlade s kritériami vymedzenými v článku 22 ods. 4 smernice UCITS; alebo (c) v prípadoch, keď sú dlhové nástroje chránené špecifickými právnymi zárukami porovnateľnými so zárukami na dlhové nástroje podľa (b).

Okrem toho, i napriek akceptovateľnosti, národné centrálné banky na základe vlastného uváženia nemusia akceptovať ako kolaterál nasledujúce obchodovateľné alebo neobchodovateľné aktíva:

- dlhové nástroje splatné pred dňom splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva ⁽²²⁾,
- dlhové nástroje s príjmovým tokom (napr. kupónovou platbou) spadajúcim do obdobia pred splatnosťou operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva.

Všetky akceptovateľné obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva musia byť použiteľné cezhranične v celej eurozóne. To znamená, že všetky zmluvné strany Eurosystemu musia byť schopné akceptovateľné aktíva využívať buď prostredníctvom prepojení so svojimi domácimi SSS (v prípade obchodovateľných aktív) alebo prostredníctvom iných akceptovateľných dohôd, aby mohli získať finančné prostriedky od národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (časť 6.6).

Tabuľka 4

Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystemu

Kritériá akceptovateľnosti	Obchodovateľné aktíva ⁽¹⁾	Neobchodovateľné aktíva ⁽²⁾	
Typ aktíva	Dlhové cenné papiere ECB Iné obchodovateľné dlhové nástroje ⁽³⁾	Úverové pohľadávky	Retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje (retail mortgage-backed debt instruments – RMBD)

⁽²²⁾ Ak národné centrálné banky umožnia protistranám použiť dlhové nástroje so splatnosťou pred dňom splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva, zmluvné strany sú povinné takéto aktíva v deň ich splatnosti alebo pred týmto dňom nahradiť.

Kritériá akceptovateľnosti	Obchodovateľné aktíva (1)	Neobchodovateľné aktíva (2)	
Štandardy úverovej bonity	Aktívum musí spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sa hodnotia podľa pravidiel ECAF pre obchodovateľné nástroje (3).	Dlžník/ručiteľ musí spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity. Úverová bonita sa hodnotí podľa pravidiel ECAF pre úverové pohľadávky.	Aktívum musí spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sa hodnotia podľa pravidiel ECAF pre RMBD.
Miesto vydania	Európsky hospodársky priestor (EHP) (3)	-	-
Postupy vysporiadania a technické aspekty	Miesto vysporiadania: eurozóna Nástroje musia byť centrálné uložené v zaknihovanej podobe v centrálnych bankách alebo v systémoch SSS spĺňajúcich minimálne štandardy ECB	Postupy Eurosystemu	Postupy Eurosystemu
Typ emitenta/dlžníka/ručiteľa	Centrálné banky Verejný sektor Súkromný sektor Medzinárodné a nadnárodné inštitúcie	Verejný sektor Nefinančné spoločnosti Medzinárodné a nadnárodné inštitúcie	Úverové inštitúcie
Sídlo emitenta/dlžníka alebo ručiteľa	Emitent (3): EHP a krajiny G10 nepatriace do EHP Ručiteľ (3): EHP	Eurozóna	Eurozóna
Akceptovateľné trhy	Regulované trhy Neregulované trhy akceptované ECB	-	-
Mena	Euro	Euro	Euro
Minimálna výška	-	Minimálna výška platná v čase predloženia úverovej pohľadávky. Od 1. januára 2007 do 31. decembra 2011: — domáce použitie: určuje NCB, — cezhraničné použitie: jednotný limit vo výške 500 000 EUR (4). Od 1. januára 2012 bude v celej eurozóne platiť jednotný minimálny limit vo výške 500 000 EUR.	-

Kritériá akceptovateľnosti	Obchodovateľné aktíva ⁽¹⁾	Neobchodovateľné aktíva ⁽²⁾	
Rozhodné práva vzťahujúce sa na úverové pohľadávky	-	Rozhodným právom pre zmluvu o úverovej pohľadávke a jej mobilizácii je právo niektorého členského štátu eurozóny. Celkový počet rôznych právnych systémov vzťahujúcich sa na (i) zmluvnú stranu (ii) veriteľa (iii) dlžníka (iv) ručiteľa (v) zmluvu o úverovej pohľadávke a (vi) zmluvu o mobilizácii	nesmie byť vyšší ako dva.
Cezhraničné využitie	Áno	Áno	Áno

⁽¹⁾ Viac informácií v časti 6.2.1.

⁽²⁾ Viac informácií v časti 6.2.2.

⁽³⁾ Úverová bonita obchodovateľných dlhových nástrojov bez ratingu, ktoré emitujú nefinančné podniky alebo za ktoré tieto podniky ručia, sa určuje na základe zdroja hodnotenia úverovej bonity, ktorý určí príslušná zmluvná strana podľa pravidiel ECAF pre úverové pohľadávky uvedených v časti 6.3.3. V prípade takýchto obchodovateľných dlhových nástrojov boli zmenené a doplnené nasledujúce kritériá akceptovateľnosti obchodovateľných nástrojov: sídlo emitenta/ručiteľa – eurozóna; miesto emisie – eurozóna.

⁽⁴⁾ Banque centrale du Luxembourg (BcL) začne uplatňovať jednotný minimálny limit pre cezhraničné využitie najneskôr 1. januára 2008. Dovtedy bude uplatňovať minimálny limit vo výške 1 000 000 EUR.

6.3. Rámec Euro systému pre hodnotenie úverovej bonity

6.3.1. Rozsah a prvky

Rámec Euro systému pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF) stanovuje procedúry, pravidlá a technické postupy, ktorými sa zabezpečuje plnenie požiadaviek Euro systému na vysoké štandardy úverovej bonity všetkých akceptovateľných aktív.

Pri určovaní vysokých štandardov úverovej bonity v tomto celkovom rámci Euro systém rozlišuje obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (časti 6.3.2 a 6.3.3), aby zohľadnil odlišnú právnu povahu týchto nástrojov a otázky efektívnej prevádzky.

Pri hodnotení úverovej bonity akceptovateľných aktív Euro systém zohľadňuje hodnotenia získané pomocou hodnotiacich systémov z jedného zo štyroch rôznych zdrojov, a to od externých inštitúcií hodnotiacich úverovú bonitu (external credit assessment institutions – ECAI), interných systémov NCB pre hodnotenie úverovej bonity (in-house credit assessment systems – ICAS), systémov zmluvných strán založených na internom ratingu (internal rating based – IRB) systems) alebo od poskytovateľov ratingových nástrojov (rating tools – RT)) tretích strán. Okrem toho Euro systém pri hodnotení úverovej bonity zohľadňuje inštitucionálne kritériá a spôsob zabezpečenia úverov, ktorý držiteľom nástrojov zaručuje podobnú ochranu, napríklad záruky.

Euro systém svoj minimálny limit úverovej bonity (credit quality threshold) stanovil na úrovni ratingu „jedno A“ ⁽²³⁾. Euro systém považuje rating „jedno A“ za pravdepodobnosť nedodržania záväzku (probability of default – PD) v časovom horizonte jedného roka vo výške 0,10 %, pričom táto hodnota sa pravidelne prehodnocuje. ECAF vychádza z definície prípadu nedodržania záväzku zo smernice EÚ o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD) ⁽²⁴⁾. Euro systém zverejňuje najnižší ratingový stupeň, ktorý spĺňa minimálny limit úverovej bonity pre všetky akceptované externé inštitúcie hodnotiace úverovú bonitu (ECAI), pričom za ich rating nepreberá žiadnu zodpovednosť. Aj tento stupeň sa pravidelne prehodnocuje.

⁽²³⁾ „Jedno A“ znamená minimálny dlhodobý rating „A-“ od spoločností Fitch alebo Standard & Poor's, resp. „A3“ od Moody's.

⁽²⁴⁾ CRD sa skladá zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 1) a smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2006/49/ES zo 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných spoločností a úverových inštitúcií (Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 201).

Eurosystém si vyhradzuje právo určiť, či emisia, emitent, dlžník alebo ručiteľ spĺňa vysoké štandardy úverovej bonity na základe akýchkoľvek informácií, ktoré považuje za relevantné, a na základe týchto informácií ich môže odmietnuť. V prípade, že takéto odmietnutie vychádza z informácií dohľadu nad obozretným podnikaním, použitie takýchto informácií poskytnutých zmluvnými stranami alebo orgánmi dohľadu musí byť striktné úmerné a potrebné na plnenie úloh Eurosystému v rámci výkonu menovej politiky.

Kvôli zabezpečeniu konzistentnosti, presnosti a porovnateľnosti uvedených štyroch zdrojov hodnotenia úverovej bonity využívaných v rámci ECAF Eurosystém pre každý z týchto zdrojov vypracoval kritériá akceptovateľnosti (časť 6.3.4) a výsledky ich hodnotení pravidelne porovnáva s minimálnym limitom úverovej bonity (časť 6.3.5).

6.3.2. Stanovenie vysokých štandardov úverovej bonity pre obchodovateľné aktíva

Vysoké štandardy úverovej bonity obchodovateľných aktív sa stanovujú na základe nasledujúcich kritérií:

- *Hodnotenie úverovej bonity ECAI*: aspoň jedno hodnotenie úverovej bonity od akceptovanej ECAI (podľa časti 6.3.4) vzťahujúce sa na emisiu (resp. ak emisia hodnotenie nemá, na emitenta) musí spĺňať minimálny limit úverovej bonity stanovený Eurosystémom ⁽²⁵⁾ ⁽²⁶⁾, ECB zverejňuje minimálne limity úverovej bonity pre ratingy všetkých akceptovaných ECAI, tak ako je to uvedené v časti 6.3.1 ⁽²⁷⁾.
- *Záruky*: v prípade, že hodnotenie úverovej bonity emitenta od (akceptovanej) ECAI k dispozícii nie je, vysoké štandardy úverovej bonity sa môžu stanoviť na základe záruk poskytnutých bonitnými ručiteľmi. Finančná bonita ručiteľa sa hodnotí na základe hodnotenia úverovej bonity od ECAI, ktoré spĺňa minimálny limit stanovený Eurosystémom. Záruka musí spĺňať nasledujúce požiadavky:
 - záruka sa považuje za akceptovateľnú, ak sa ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne zaručí za záväzky emitenta súvisiace s vyplatením istiny, úrokov a všetkých ostatných súm splatných vo vzťahu k dlhovému nástroju jeho držiteľom až do ich úplného zaplatenia;
 - záruka musí byť splatná na prvé požiadanie (nezavisle od podkladového dlhového záväzku). Záruky poskytnuté verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane by mali byť splatné buď na prvé požiadanie, alebo by po nedodržaní záväzku dlžníka mali iným spôsobom zabezpečiť promptné a včasné zaplatenie. Je potrebné, aby záväzky ručiteľa v rámci záruky mali minimálne rovnakú úroveň (pari passu) ako všetky ostatné nezaručené záväzky ručiteľa;
 - záruka sa musí riadiť právnymi predpismi niektorého členského štátu EÚ, musí byť právoplatná, právne záväzná a vo vzťahu k ručiteľovi vymáhateľná;
 - právne potvrdenie o právoplatnosti, právnej záväznosti a vymáhateľnosti záruky bude potrebné predložiť Eurosystému vo forme a s obsahom prijateľným pre Eurosystém ešte pred možným uznaním akceptovateľnosti aktíva podporeného zárukou. Ak má ručiteľ sídlo v inej jurisdikcii, než do ktorej patrí právny predpis upravujúci záruku, právne potvrdenie musí tiež potvrdiť, že záruka je právoplatná a vymáhateľná podľa práva, ktoré upravuje zriadenie ručiteľa. Toto právne potvrdenie sa predkladá na posúdenie národnej centrálnkej banke vykazujúcej aktívum podporené zárukou ako aktívum na zaradenie do zoznamu akceptovateľných aktív ⁽²⁸⁾. Potreba právneho potvrdenia sa netýka záruk poskytnutých na dlhové nástroje s individuálnym ratingom aktív a záruk poskytnutých verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane. Požiadavka na vymáhateľnosť musí podliehať konkurznému právu alebo právu upravujúcemu prípady insolventnosti, základným princípom spravodlivého výkonu súdnej moci a ostatným podobným zákonom a zásadám použiteľným voči ručiteľovi a celkovo ovplyvňujúcim práva veriteľov voči ručiteľovi.

⁽²⁵⁾ V prípade, že sú pre toho istého emitenta/dlžníka alebo ručiteľa k dispozícii viaceré, prípadne protichodné hodnotenia ECAI, platí pravidlo prvého najlepšieho hodnotenia (t. j. najlepšieho hodnotenia úverovej bonity od ECAI).

⁽²⁶⁾ V prípade krytých bankových dlhopisov platí, že vysoké štandardy úverovej bonity spĺňajú bez ohľadu na pravidlá stanovené v kritériách týkajúcich sa hodnotení úverovej bonity od ECAI, ak v plnej miere spĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice UCITS.

⁽²⁷⁾ Tieto informácie sú zverejnené na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

⁽²⁸⁾ Konkrétne aktívum zvyčajne nahlasuje národná centrálna banka krajiny, v ktorej je toto aktívum prijaté na obchodovanie alebo sa s ním obchoduje na akceptovateľnom trhu. V prípade, že aktívum je prijaté na obchodovanie alebo sa s ním obchoduje na viacerých trhoch, prípadné otázky je potrebné adresovať horúcej linke ECB pre akceptovateľné aktíva (Eligible-Assets-hotline@ecb.int).

Ak žiadne hodnotenie úverovej bonity od ECAI vzťahujúce sa na emisiu, emitenta alebo ručiteľa nie je k dispozícii, vysoké štandardy úverovej bonity sa stanovujú nasledujúcim spôsobom:

- *emitenti a ručiteľia z verejného sektora eurozóny*: ak je emitentom alebo ručiteľom obchodovateľného aktíva regionálna samospráva, orgán miestnej samosprávy alebo subjekt z verejného sektora z eurozóny v zmysle smernice o kapitálových požiadavkách, platí nasledujúci postup:
- emitent, resp. ručiteľ sa zaradi do jednej z troch kategórií podľa smernice o kapitálových požiadavkách ⁽²⁹⁾ spôsobom uvedeným v tabuľke 5;
- pre emitentov a ručiteľov zaradených do prvej a druhej kategórie sa z hodnotenia úverovej bonity od ECAI vzťahujúceho sa na ústrednú štátnu správu krajiny, z ktorej emitent alebo ručiteľ pochádza, odvodí implicitné hodnotenie úverovej bonity. Toto implicitné hodnotenie úverovej bonity musí spĺňať minimálny limit úverovej bonity stanovený Eurosystemom. V prípade emitentov a ručiteľov zaradených do tretej kategórie sa implicitné hodnotenie neodvodzuje;
- *emitenti a ručiteľia, ktorými sú nefinančné spoločnosti z eurozóny*: ak sa vysoké štandardy úverovej bonity obchodovateľných aktív, ktorých emitentmi alebo ručiteľmi sú nefinančné spoločnosti ⁽³⁰⁾ z eurozóny, nedajú stanoviť na základe hodnotenia úverovej bonity ECAI vzťahujúceho sa na emisiu, emitenta alebo ručiteľa, platia pravidlá ECAF pre úverové pohľadávky a zmluvné strany môžu použiť svoj vlastný systém založený na internom ratingu (IRB), interné systémy NCB pre hodnotenie úverovej bonity alebo ratingové nástroje tretích strán. Obchodovateľné dlhové nástroje bez ratingu vydané nefinančnými podnikmi nie sú zaradené do verejného zoznamu akceptovateľných obchodovateľných aktív.

Tabuľka 5

**Implicitné hodnotenie úverovej bonity emitentov, dlžníkov a ručiteľov,
ktorými sú regionálne štátne správy a územné samosprávy a subjekty z verejného
sektora bez hodnotenia úverovej bonity od ECAI**

	Klasifikácia emitentov, dlžníkov a ručiteľov podľa smernice o kapitálových požiadavkách	Odvodenie implicitného hodnotenia úverovej bonity v rámci ECAF pre emitentov, dlžníkov a ručiteľov zaradených do príslušnej kategórie
Kategória 1	Regionálne štátne správy, územné samosprávy a subjekty z verejného sektora, ktoré sa podľa príslušných orgánov dohľadu na účely kapitálových požiadaviek môžu hodnotiť rovnako ako ústredná štátna správa	Majú rovnaké hodnotenie úverovej bonity od ECAI ako ústredná štátna správa krajiny pôvodu
Kategória 2	Regionálne štátne správy, územné samosprávy a subjekty verejného sektora, ktoré sa podľa príslušných orgánov dohľadu môžu na účely kapitálových požiadaviek hodnotiť rovnako ako [úverové] inštitúcie	Majú hodnotenie úverovej bonity o jeden stupeň ⁽¹⁾ nižšie ako hodnotenie úverovej bonity od ECAI vzťahujúce sa na ústrednú štátnu správu krajiny pôvodu
Kategória 3	Ostatné subjekty verejného sektora	Hodnotia sa rovnako ako emitenti a dlžníci zo súkromného sektora

⁽¹⁾ Informácie o stupnici hodnotenia úverovej bonity sú uvedené na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

6.3.3. Stanovenie vysokých štandardov úverovej bonity pre neobchodovateľné aktíva

Úverové pohľadávky

Pri určovaní požiadaviek na vysoké štandardy úverovej bonity dlžníkov a ručiteľov úverových pohľadávok si zmluvné strany musia vybrať jeden z dostupných hlavných zdrojov hodnotenia úverovej bonity, ktoré akceptuje Eurosystem. Zmluvná strana si zvolí jeden zo zdrojov hodnotenia, ktoré sú k dispozícii. V prípade ECAI však môže použiť všetky akceptované systémy ECAI.

⁽²⁹⁾ Zoznam subjektov zaradených do uvedených troch tried, ako aj kritériá klasifikácie emitentov, dlžníkov a ručiteľov do týchto troch tried by mali byť uvedené spolu s odkazmi na príslušné internetové stránky národných orgánov dohľadu na internetovej stránke Výboru európskych orgánov bankového dohľadu (Committee of European Banking Supervisors – CEBS): http://www.cebs.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm.

⁽³⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou 7 v tejto kapitole.

Zmluvné strany musia zvolený zdroj hodnotenia používať minimálne jeden rok, aby nedochádzalo k „preskakovaniu“ z jedného hodnotenia úverovej bonity na druhé (t. j. k hľadaniu najlepšieho hodnotenia úverovej bonity, ktoré by zaručovalo akceptovateľnosť, v rámci všetkých dostupných zdrojov alebo systémov pre každého dlžníka zvlášť). Zmluvné strany, ktoré po uplynutí minimálneho obdobia jedného roka majú záujem prejsť na iný zdroj hodnotenia úverovej bonity, musia podať odôvodnenú žiadosť príslušnej NCB.

Zmluvné strany môžu na základe odôvodnenej žiadosti dostať povolenie používať viac systémov alebo zdrojov. Hlavný zvolený zdroj hodnotenia úverovej bonity by mal zahŕňať najväčší počet dlžníkov, ktorých zmluvná strana predkladá. Použitie viacerých zdrojov alebo systémov hodnotenia úverovej bonity by malo byť dostatočne opodstatnené nejakým konkrétnym obchodným prípadom. Takýto prípad by spravidla mohol nastať, ak by primárny zdroj alebo systém hodnotenia úverovej bonity nemal dostatočne široké pokrytie.

Zmluvné strany musia národnú centrálnu banku bezodkladne informovať o každom úverovom prípade vrátane omeškania splátok predložených dlžníkov, o ktorom sa dozvedia, a v prípade potreby aktíva ziať späť alebo nahraďiť. Zmluvné strany sú okrem toho povinné zabezpečiť, aby pre dlžníkov⁽³¹⁾ a ručiteľov predložených aktív používali najaktuálnejšie hodnotenia úverovej bonity zo zvoleného systému alebo zdroja.

Hodnotenie úverovej bonity dlžníkov/ručiteľov: vysoké úverové štandardy úverovej bonity dlžníkov a ručiteľov úverových pohľadávok sa stanovujú na základe pravidiel, ktoré rozlišujú dlžníkov/ručiteľov z verejného sektora a dlžníkov/ručiteľov, ktorými sú nefinančné spoločnosti:

— *dlžníci a veritelia zo súkromného sektora:* platia nasledujúce pravidlá v tomto poradí:

- (i) ak je k dispozícii hodnotenie úverovej bonity zo systému alebo zdroja, ktorý si zmluvná strana vybrala, na základe neho sa určí, či dlžník, resp. ručiteľ z verejného sektora spĺňa minimálny limit úverovej bonity;
- (ii) ak hodnotenie úverovej bonity uvedené v bode (i) k dispozícii nie je, použije sa hodnotenie úverovej bonity dlžníka, resp. ručiteľa od ECAI⁽³²⁾;
- (iii) ak nie je k dispozícii ani jedno z hodnotení uvedených v bodoch (i) a (ii), platí rovnaký postup ako pri obchodovateľných aktívach:

— dlžník, resp. ručiteľ sa zaradi do jednej z troch kategórií podľa smernice o kapitálových požiadavkách⁽³³⁾ postupom uvedeným tabuľke 5;

— pre dlžníkov alebo ručiteľov zaradených do prvej a druhej kategórie sa z hodnotenia úverovej bonity od ECAI vzťahujúceho sa na ústrednú štátnu správu krajiny, z ktorej dlžník alebo ručiteľ pochádza, odvodí implicitné hodnotenie úverovej bonity. Toto implicitné hodnotenie úverovej bonity musí spĺňať minimálny limit stanovený Eurosystemom.

Ak je k dispozícii hodnotenie úverovej bonity zo systému alebo zdroja, ktorý si zmluvná strana zvolila (resp. od ECAI v prípade dlžníkov a ručiteľov z verejného sektora podľa bodu (ii)), ale toto hodnotenie nedosahuje minimálny limit úverovej bonity, dlžník, resp. ručiteľ nie je akceptovateľný.

— *dlžníci a veritelia, ktorými sú nefinančné podniky:* ak zdroj, ktorý si zmluvná strana zvolila, poskytne hodnotenie úverovej bonity, ktoré spĺňa alebo prekračuje minimálny limit úverovej bonity, dlžník, resp. ručiteľ je akceptovateľný⁽³⁴⁾ ⁽³⁵⁾,

Ak je k dispozícii hodnotenie úverovej bonity zo systému alebo zdroja, ktorý si zmluvná strana zvolila, ale toto hodnotenie nedosahuje minimálny limit úverovej bonity, dlžník, resp. ručiteľ nie je akceptovateľný. Ak žiadne hodnotenie úverovej bonity, podľa ktorého by sa dala úverová bonita určiť, k dispozícii nie je, dlžník, resp. ručiteľ sa považuje za neakceptovateľného.

⁽³¹⁾ V prípade obchodovateľných aktív vydaných nefinančnými podnikmi, ktoré nemajú rating od akceptovanej ECAI, sa táto požiadavka týka hodnotenia úverovej bonity emitentov.

⁽³²⁾ Pozri poznámku pod čiarou 25 v tejto kapitole.

⁽³³⁾ Pozri poznámku pod čiarou 29 v tejto kapitole.

⁽³⁴⁾ Ak si zmluvná strana za zdroj hodnotenia úverovej bonity zvolí ECAI, môže použiť pravidlo najlepšieho ratingu (pozri poznámku pod čiarou 25 v tejto kapitole).

⁽³⁵⁾ Pri konkrétnych systémoch hodnotenia úverovej bonity sa minimálny limit úverovej bonity môže upraviť na základe procesu monitorovania výsledkov (časť 6.3.5).

Záruky: záruky musia spĺňať nasledujúce kritériá:

- záruka sa považuje za akceptovateľnú, ak sa ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne zaručí za záväzky dlžníka súvisiace s vyplatením istiny, úrokov a všetkých ostatných súm splatných vo vzťahu k úverovej pohľadávke jej držiteľovi až do ich úplného zaplatenia. V tejto súvislosti sa akceptovateľná záruka nemusí viazať na konkrétnu úverovú pohľadávku, ale stačí, ak sa vzťahuje na dlžníka a ak zároveň kryje aj predmetnú úverovú pohľadávku;
- záruka musí byť splatná na prvé požiadanie (nezávisle od podkladovej úverovej pohľadávky). Záruky poskytuté verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane by mali byť splatné buď na prvé požiadanie, alebo by po prípade nedodržania záväzku dlžníka mali iným spôsobom zabezpečiť promptné a včasné zaplatenie. Je potrebné, aby záväzky ručiteľa v rámci záruky mali minimálne rovnakú úroveň (pari passu) ako všetky ostatné nezaručené záväzky ručiteľa;
- záruka sa musí riadiť právnymi predpismi niektorého členského štátu EÚ, musí byť právoplatná, právne záväzná a vo vzťahu k ručiteľovi vymáhateľná;
- právne potvrdenie o právoplatnosti, právnej záväznosti a vymáhateľnosti záruky bude potrebné predložiť Eurosystému vo forme a s obsahom prijateľným pre Eurosystém ešte pred možným uznaním akceptovateľnosti aktíva podporeného zárukou. V právnom potvrdení má byť tiež uvedené, že záruka nie je osobná, vymáhateľná len veriteľom úverovej pohľadávky. Ak má ručiteľ sídlo v inej jurisdikcii, než do ktorej patrí právny predpis upravujúci záruku, právne potvrdenie musí tiež potvrdiť, že záruka je právoplatná a vymáhateľná podľa práva, ktoré upravuje zriadenie ručiteľa. Toto právne potvrdenie sa predkladá na posúdenie národnej centrálnej banky v jurisdikcii rozhodného práva, ktorým sa riadi úverová pohľadávka. Potreba právneho potvrdenia sa netýka záruk poskytnutých verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane. Požiadavka na vymáhateľnosť musí podliehať konkurznému právu alebo právu upravujúcemu prípady insolventnosti, základným princípom spravodlivého výkonu súdnej moci a ostatným podobným zákonom a zásadám použiteľným voči ručiteľovi a celkovo ovplyvňujúcim práva veriteľov voči ručiteľovi.

Neobchodovateľné retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje

Vysoké štandardy úverovej bonity neobchodovateľných retailových hypotekárnych záložných dlhových nástrojov (retail mortgage-backed debt instruments - RMBD) musia spĺňať minimálny limit úverovej bonity stanovený Eurosystémom. Národné centrálné banky v príslušnej národnej dokumentácii určia konkrétny rámec hodnotenia úverovej bonity týchto nástrojov pre danú jurisdikciu.

6.3.4. Kritériá akceptovateľnosti systémov hodnotenia úverovej bonity

Rámec Eurosystému pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF) je postavený na informáciách o úverovej bonite získaných zo štyroch zdrojov. Každý zdroj môže obsahovať súbor systémov hodnotenia úverovej bonity.

Akceptované externé inštitúcie hodnotiace úverovú bonitu (ECAI), interné systémy hodnotenia úverovej bonity (ICAS) a ratingové nástroje tretích strán (RT) a ich poskytovatelia sa uvádzajú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int)⁽³⁶⁾.

Externé inštitúcie hodnotiace úverovú bonitu (ECAI)

ECAI ako zdroj informácií pozostávajú z inštitúcií, ktorých hodnotenia úverovej bonity môžu používať úverové inštitúcie pri určovaní rizikovo vážených angažovaností podľa smernice o kapitálových požiadavkách⁽³⁷⁾. Na účely ECAF platia nasledujúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti ECAI:

- ECAI musí formálne uznať príslušný orgán dohľadu EÚ v tých krajinách eurozóny, v ktorých sa budú používať ako zdroj v súlade so smernicou o kapitálových požiadavkách;
- ECAI musia spĺňať prevádzkové kritériá, aby zaručili efektívne fungovanie ECAF. Podmienkou používania ich hodnotení úverovej bonity je predovšetkým to, aby Eurosystém mal k dispozícii informácie o týchto hodnoteniach, ako aj informácie potrebné na zaradovanie (mapovanie) hodnotení do jednotlivých stupňov a porovnávanie s minimálnym limitom úverovej bonity v rámci ECAF a na monitorovanie výsledkov ich činnosti (pozri časť 6.3.5).

⁽³⁶⁾ Eurosystém tieto informácie zverejňuje len v súvislosti so svojimi úverovými operáciami a nenesie žiadnu zodpovednosť za svoje hodnotenie akceptovaných systémov hodnotenia úverovej bonity.

⁽³⁷⁾ ECAI sa na finančných trhoch bežne nazývajú ratingové agentúry.

Eurosystem si vyhradzuje právo rozhodnúť, či bude ECAI v rámci svojich úverových operácií akceptovať, pričom okrem iného prihliada na svoj proces monitorovania výsledkov.

Interné systémy národných centrálnych bánk pre hodnotenie úverovej bonity (ICAS)

ICAS ako zdroj informácií v súčasnosti tvoria štyri systémy hodnotenia úverovej bonity, ktoré používajú Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France a Oesterreichische Nationalbank. Národné centrálné banky, ktoré sa rozhodnú vytvoriť vlastný ICAS, musia prejsť schvaľovacím procesom Eurosystemu. ICAS podliehajú procesu monitorovania výsledkov, ktorý používa Eurosystem (pozri časť 6.3.5).

Zmluvná strana okrem toho musí národnú centrálnu banku, ktorá ICAS používa, bezodkladne informovať o každej úverovej udalosti, o ktorej vie len táto zmluvná strana, vrátane omeškania splátok predložených dlžníkov.

V krajinách, kde je možná mobilizácia retailových hypotekárnych záložných listov, príslušná národná centrálna banka musí navyše uplatňovať rámec hodnotenia úverovej bonity tohto druhu aktív v súlade s ECAF. Takéto rámce podliehajú každoročnému procesu hodnotenia výsledkov.

Systémy založené na internom ratingu (IRB)

Zmluvná strana, ktorá chce na hodnotenie úverovej bonity dlžníkov, emitentov alebo ručiteľov akceptovateľných dlhových nástrojov používať systém IRB, potrebuje na to povolenie od domácej národnej centrálnej banky. Na tento účel musí podať žiadosť spolu s nasledujúcimi podkladmi ⁽³⁸⁾:

- kópiu rozhodnutia príslušného orgánu bankového dohľadu v rámci EÚ, ktoré zmluvnú stranu oprávňuje používať systém IRB na účely kapitálových požiadaviek na konsolidovanom alebo nekonsolidovanom základe, spolu so všetkými konkrétnymi podmienkami jeho používania. Táto kópia sa nevyžaduje, ak tieto informácie príslušnej národnej centrálnej banke poskytne priamo príslušný orgán dohľadu;
- informácie o spôsobe určovania pravdepodobnosti nedodržania záväzkov dlžníkov, ako aj údaje o ratingových stupňoch a s nimi spojených pravdepodobnostiach nedodržania záväzku do jedného roka, ktoré sa používajú pri určovaní akceptovateľných ratingových stupňov;
- kópiu informácií o 3. pilieri (trhová disciplína), ktoré je zmluvná strana povinná pravidelne zverejňovať v súlade s požiadavkami na trhovou disciplínu v rámci 3. piliera dohody Basel II a smernice o kapitálových požiadavkách;
- názov a adresu príslušného orgánu bankového dohľadu a externého audítora.

Žiadosť musí podpísať výkonný riaditeľ zmluvnej strany (chief executive officer), jej finančný riaditeľ (chief financial officer) alebo manažér podobnej úrovne, resp. osoba oprávnená podpisovať v mene niektorého z nich.

Uvedené ustanovenia platia pre všetky zmluvné strany bez ohľadu na ich postavenie – materská spoločnosť, dcérska spoločnosť alebo pobočka – a bez ohľadu na to, či systém IRB schválil orgán dohľadu z tej istej krajiny (pre materskú spoločnosť, prípadne dcérske spoločnosti) alebo orgán dohľadu krajiny pôvodu materskej spoločnosti (pre pobočky, prípadne dcérske spoločnosti).

Každá pobočka alebo dcérska spoločnosť môže používať systém IRB svojej materskej spoločnosti, ak používanie tohto systému na účely ECAF schválil Eurosystem.

Zmluvné strany, ktoré používajú systém IRB uvedeným spôsobom, podliehajú procesu monitorovania Eurosystemu (časť 6.3.5). Popri informačných povinnostiach v rámci tohto procesu je zmluvná strana povinná každý rok (resp. na výzvu príslušnej národnej centrálnej banky) podávať nasledujúce informácie, ak tieto informácie príslušnej národnej centrálnej banke neposkytuje priamo príslušný orgán dohľadu:

- kópiu aktuálneho hodnotenia systému IRB zmluvnej strany od príslušného orgánu dohľadu preloženého do úradného jazyka národnej centrálnej banky krajiny pôvodu;

⁽³⁸⁾ V prípade potreby by uvedené dokumenty mali byť preložené do úradného jazyka národnej centrálnej banky krajiny pôvodu.

- informácie o zmenách systému IRB zmluvnej strany, ktoré navrhuje alebo vyžaduje orgán dohľadu, spolu s termínom, do ktorého sa tieto zmeny musia uskutočniť;
- ročnú aktualizáciu informácií o 3. pilieri (trhová disciplína), ktoré je zmluvná strana povinná pravidelne zverejňovať v súlade s požiadavkami Basel II a smernice o kapitálových požiadavkách;
- informácie o príslušnom orgáne bankového dohľadu a externom audítore.

Toto ročné hlásenie musí podpísať výkonný riaditeľ zmluvnej strany, jej finančný riaditeľ alebo manažér podobnej úrovne, resp. osoba oprávnená podpisovať v mene niektorého z nich. Príslušný orgán dohľadu a v príslušných prípadoch i externý audítor zmluvnej strany dostane od Eurosystemu kópiu tohto hlásenia.

Ratingové nástroje tretích strán (RT)

Ratingové nástroje ako zdroj informácií tvoria aplikácie tretích strán, ktoré hodnotia úverovú bonitu dlžníkov, okrem iného na základe overenej účtovnej závierky. Tieto nástroje musia prevádzkovať poskytovatelia RT. Zmluvné strany, ktoré chcú používať konkrétny ratingový nástroj na účely ECAF, musia príslušnej národnej centrálnej banke podať žiadosť na základe vzoru vydaného Eurosystemom, ku ktorej priložia ďalšie podklady o ratingovom nástroji, ktoré sa vo vzore žiadosti vyžadujú. Eurosystem rozhodne o tom, či navrhovaný nástroj uzná. Jeho rozhodnutie vychádza z hodnotenia súladu nástroja s kritériami akceptovateľnosti, ktoré Eurosystem stanovil⁽³⁹⁾.

Zmluvná strana musí okrem toho poskytovateľa RT informovať o každej úverovej udalosti, o ktorej vie len zmluvná strana, vrátane omeškania splátok predložených dlžníkov.

Poskytovateľ RT používaného v rámci ECAF musí súhlasiť s tým, aby Eurosystem monitoroval jeho výsledky⁽⁴⁰⁾ (časť 6.3.5). Poskytovateľ RT je povinný vytvoriť a udržiavať nevyhnutnú infraštruktúru na monitorovanie tzv. statického súboru. Spôsob vytvorenia a hodnotenia statického súboru musí byť v súlade so všeobecnými požiadavkami na monitorovanie výsledkov v rámci ECAF. Poskytovateľ RT sa musí zaviazat, že bude informovať Eurosystem o výsledkoch hodnotenia fungovania RT bezprostredne potom, ako poskytovateľ hodnotenie skončí. Poskytovatelia RT preto zostávajú správu o výsledkoch statického súboru RT. Musia sa zaviazat, že budú viesť interné záznamy o statických súboroch a prípadoch nedodržania záväzkov po dobu piatich rokov.

6.3.5. Monitorovanie výsledkov systémov hodnotenia úverovej bonity

Proces monitorovania výsledkov v rámci ECAF pozostáva z ročného spätného porovnania zistenej miery nedodržania záväzkov súboru všetkých akceptovateľných dlžníkov (statického súboru) a minimálneho limitu úverovej bonity Eurosystemu stanoveného referenčnou hodnotou PD. Cieľom je zabezpečiť, aby výsledky hodnotenia úverovej bonity boli porovnateľné medzi jednotlivými systémami a zdrojmi. Proces monitorovania sa uskutočňuje po uplynutí jedného roka odo dňa definovania statického súboru.

Ako prvý krok v rámci tohto procesu poskytovateľ systému hodnotenia úverovej bonity každý rok zostaví statický súbor akceptovateľných dlžníkov, t. j. súbor zložený zo všetkých podnikových a verejných dlžníkov, ktorým systém udelil hodnotenie úverovej bonity spĺňajúce túto podmienku:

$$PD(i, t) \leq 0,10 \% \text{ (referenčná PD(t))}$$

Statický súbor pre obdobie t tvoria všetci dlžníci, ktorí túto podmienku spĺňajú na jeho začiatku. Na konci sledovaného 12-mesačného obdobia sa vypočíta skutočná miera prípadov nedodržania záväzkov pre statický súbor dlžníkov v čase t. Poskytovateľ ratingového systému sa musí zaviazat, že bude každoročne nahlasovať Eurosystemu počet akceptovateľných dlžníkov zaradených do statického súboru v čase t a počet tých dlžníkov v statickom súbore (t), ktorí v nasledujúcom 12-mesačnom období nedodržiali svoje záväzky.

Skutočná miera nedodržania záväzkov v statickom súbore systému hodnotenia úverovej bonity zaznamenaná v období jedného roka sa používa ako vstupná hodnota v procese monitorovania výsledkov v rámci ECAF, ktorý sa vykonáva raz za rok i za viac rokov. V prípade podstatnej odchýlky medzi zistenou mierou nedodržania záväzkov statického súboru a minimálnym limitom úverovej bonity počas ročného a/alebo viacročného obdobia Eurosystem analyzuje dôvody tejto odchýlky konzultáciou s poskytovateľom ratingového systému. Výsledkom tohto postupu môže byť úprava minimálneho limitu úverovej bonity, ktorý sa na daný systém vzťahuje.

⁽³⁹⁾ Kritériá akceptovateľnosti sú uvedené na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

⁽⁴⁰⁾ Zmluvná strana musí poskytovateľa RT bezodkladne informovať o každom úverovom prípade, ktorý môže naznačovať zhoršenie úverovej bonity.

Eurosystem môže rozhodnúť, že systém hodnotenia úverovej bonity pozastaví alebo vylúči v prípade, ak v priebehu viacerých rokov nedôjde k žiadnemu zlepšeniu jeho výsledkov. Okrem toho bude systém hodnotenia úverovej bonity z ECAF vylúčený v prípade porušenia pravidiel ECAF.

6.4. Opatrenia na kontrolu rizika

6.4.1. Všeobecné zásady

Opatrenia na kontrolu rizika sa uplatňujú na podkladové aktíva úverových operácií Eurosystemu, aby chránili Eurosystem pred rizikom finančnej straty, ak by sa podkladové aktíva museli predať v dôsledku nedodržania záväzku zmluvnej strany. Opatrenia na kontrolu rizika, ktoré má Eurosystem k dispozícii, sú opísané v boxe 7.

Eurosystem na kontrolu rizika uplatňuje špecifické opatrenia podľa druhu podkladových aktív, ktoré zmluvná strana poskytuje. Príslušné opatrenia na kontrolu rizika pre obchodovateľné i neobchodovateľné akceptovateľné aktíva určuje ECB. Opatrenia na kontrolu rizika v eurózone sú všeobecne zosúladené a mali by zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetky druhy akceptovateľných aktív v celej eurozóne ⁽⁴¹⁾.

BOX 7

Opatrenia na kontrolu rizika

Eurosystem v súčasnosti uplatňuje tieto opatrenia na kontrolu rizika:

— *Zrážky pri ocenení*

Eurosystem pri oceňovaní podkladových aktív uplatňuje zrážky pri ocenení („valuation haircuts“). To znamená, že hodnota podkladových aktív sa vypočíta ako trhovú hodnotu aktíva mínus určité percento (zrážka).

— *Prípustná odchýlka (oceňovanie podľa trhovej hodnoty)*

Eurosystem vyžaduje, aby sa pri jeho reverzných obchodoch na dodanie likvidity zachovávala trhovú hodnotu podkladových aktív upravená o zrážku. To znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, národná centrálna banka vyzve zmluvnú stranu, aby dodala dodatočné aktíva alebo hotovosť (výzva na dodatočné vyrovnanie). Podobne, pokiaľ hodnota podkladových aktív po ich precenení presiahne určitú úroveň, zmluvná strana si môže nadbytočné aktíva alebo hotovosť vziať späť. (Výpočty týkajúce sa uskutočnenia výzvy na dodatočné vyrovnanie sú uvedené v boxe 8).

Nasledujúce opatrenia na riadenie rizika Eurosystem v súčasnosti neuplatňuje:

— *Počiatočná zrážka*

Eurosystem môže vo svojich reverzných obchodoch na dodanie likvidity uplatniť počiatočnú zrážku. Znamenalo by to, že zmluvné strany by museli poskytnúť podkladové aktíva v hodnote, ktorá sa prinajmenšom rovná likvidite dodanej Eurosystemom plus hodnote počiatočnej zrážky.

— *Limity vo vzťahu k emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom*

Eurosystem môže uplatňovať limity angažovanosti voči emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom.

— *Dodatočné záruky*

Pre akceptovanie určitých aktív môže Eurosystem vyžadovať od finančne silných subjektov dodatočné záruky.

— *Vylúčenie*

Eurosystem môže určité aktíva vylúčiť z používania vo svojich operáciách menovej politiky.

⁽⁴¹⁾ V dôsledku odlišností v prevádzkových postupoch jednotlivých členských štátov môžu byť v opatreniach na kontrolu rizika určité rozdiely. Napríklad v súvislosti s postupmi pri doručovaní podkladových aktív zmluvnými stranami do národných centrálnych bánk (vo forme združeného kolaterálového účtu založeného v národnej centrálnej banke alebo dohód o spätnom odkúpení podložených jednotlivými aktívami špecifikovanými pre každú transakciu) sa môžu vyskytnúť menšie rozdiely v časovom rozvrhu oceňovania a v iných prevádzkových charakteristikách rámca kontroly rizika. V prípade neobchodovateľných aktív sa okrem toho môže líšiť presnosť technických postupov pri oceňovaní, čo sa odráža v celkovej úrovni zrážok pri ocenení (časť 6.4.3).

6.4.2. Opatrenia na kontrolu rizika pre obchodovateľné aktíva

Rámec kontroly rizika pre akceptovateľné obchodovateľné aktíva obsahuje tieto hlavné prvky:

- Podľa klasifikácie emitenta a druhu cenného papiera sa akceptovateľné obchodovateľné aktíva zaraďujú do jednej zo štyroch kategórií likvidity spôsobom uvedeným v tabuľke 6.

Tabuľka 6

Kategórie likvidity pre obchodovateľné aktíva ⁽¹⁾

Kategória I	Kategória II	Kategória III	Kategória IV
Dlhové nástroje ústrednej štátnej správy	Dlhové nástroje územnej samosprávy a regionálnej štátnej správy	Tradičné kryté bankové dlhopisy	Cenné papiere kryté aktívami
Dlhové nástroje emitované centrálnymi bankami ⁽²⁾	Kryté bankové dlhopisy typu Jumbo ⁽³⁾	Dlhové nástroje úverových inštitúcií	
	Dlhové nástroje agentúr ⁽⁴⁾	Dlhové nástroje emitované právnickými osobami a inými emitentmi ⁽⁴⁾	
	Nadnárodné dlhové nástroje		

⁽¹⁾ Kategóriu likvidity spravidla určuje klasifikácia emitenta. Všetky cenné papiere kryté aktívami sú však zaradené do kategórie IV, bez ohľadu na klasifikáciu emitenta. Kryté bankové dlhopisy typu Jumbo sú zaradené do kategórie II, na rozdiel od ostatných dlhových nástrojov vydaných úverovými inštitúciami, ktoré sú zaradené do kategórie III.

⁽²⁾ Dlhové cenné papiere emitované ECB a dlhové nástroje emitované národnými centrálnymi bankami pred prijatím eura v príslušných členských štátoch sú zaradené do kategórie likvidity I.

⁽³⁾ Do triedy aktív vo forme krytých bankových dlhopisov typu Jumbo spadajú iba nástroje s objemom emisie najmenej 1 mld. EUR, ktorých predajnú a kúpnu cenu pravidelne kótujú najmenej traja tvorcovia trhu.

⁽⁴⁾ Do kategórie II sú zaradené iba obchodovateľné aktíva vydané emitentmi, ktorých ako agentúry klasifikovala ECB. Obchodovateľné aktíva vydané inými agentúrami sú zaradené do kategórie III.

- Jednotlivé dlhové nástroje podliehajú špecifickým zrážkam pri ocenení („valuation haircuts“). Zrážky sa uplatňujú tak, že od trhovej hodnoty podkladového aktíva sa odpočíta určité percento. Zrážky sa líšia podľa zostatkovej splatnosti a štruktúry kupónu dlhového nástroja spôsobom uvedeným v tabuľke 7 pre akceptovateľné obchodovateľné dlhové nástroje s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a s nulovým kupónom ⁽⁴²⁾.
- Zrážky pri ocenení uplatňované na všetky akceptovateľné aktíva s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou sú rovnaké pre všetky kategórie likvidity a sú uvedené v tabuľke 8.
- Zrážka pri ocenení uplatňovaná na dlhové nástroje s kupónmi s pohyblivou úrokovou sadzbou ⁽⁴³⁾ zodpovedá zrážke uplatňovanej na nástroje s pevným kupónom so splatnosťou od nuly do jedného roka v kategórii likvidity, do ktorej je nástroj zaradený.
- Opatrenia na kontrolu rizika uplatňované na obchodovateľný dlhový nástroj s viac ako jedným typom výplaty kupónu závisia iba od výplat kupónu počas zostávajúcej doby platnosti nástroja. Zrážka pri ocenení uplatňovaná na takýto nástroj sa stanoví na úrovni najvyššej zrážky platnej pre dlhové nástroje s rovnakou zostatkovou splatnosťou, pričom sa zohľadňujú výplaty kupónov bez ohľadu na typ počas zostávajúcej doby platnosti nástroja.
- V operáciách na stiahnutie likvidity sa zrážky pri ocenení neuplatňujú.
- V závislosti od právneho systému a národných operačných systémov národné centrálné banky umožňujú používanie techniky združovania podkladových aktív (tzv. pooling) alebo techniku rezervácie (tzv. earmarking) aktív použitých v jednotlivých transakciách. V systémoch združovania aktív do spoločného fondu zmluvná strana vytvorí dostatočný fond podkladových aktív, ktoré sú centrálnej banke k dispozícii na krytie úverov prijatých od centrálnej banky, čo znamená, že jednotlivé aktíva sa neviažu na konkrétne úverové operácie. Naproti tomu v systéme rezervácie sa každá úverová operácia viaže na konkrétne identifikovateľné aktíva.

⁽⁴²⁾ Výšky zrážok pri ocenení uplatňované na dlhové nástroje s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou platia aj pre dlhové nástroje, ktorých kupón je viazaný na zmenu ratingu samotného emitenta alebo na dlhopisy viazané na infláciu.

⁽⁴³⁾ Výplata kupónu sa považuje za platbu s pohyblivou sadzbou, ak je kupón viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu a ak obdobie opätovného nastavenia zodpovedajúce tomuto kupónu netrvá dlhšie ako jeden rok. Výplaty kupónov, ktorých obdobie opätovného nastavenia je dlhšie ako jeden rok, sa spracovávajú ako platby s pevnou sadzbou, pričom príslušná splatnosť pre zrážku je zostatková splatnosť dlhového nástroja.

Tabuľka 7

Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné aktíva s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a s nulovým kupónom

(v percentách)

splatnosť (v rokoch)	Kategorie likvidity							
	Kategorie I		Kategorie II		Kategorie III		Kategorie IV	
	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón
0 – 1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1 – 3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5
3 – 5	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6
5 – 7	3	3,5	4,5	5	5,5	6	6,5	7
7 – 10	4	4,5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
> 10	5,5	8,5	7,5	12	9	15	12	18

- Aktíva sa oceňujú denne. Národné centrálné banky denne vypočítavajú požadovanú hodnotu podkladových aktív, pričom berú do úvahy zmeny v objemoch nesplatených úverov, zásady oceňovania stanovené v časti 6.5 a požadované zrážky pri ocenení.
- Ak podkladové aktíva po ocenení nespĺňajú požiadavky vypočítané v daný deň, uskutočnia sa symetrické výzvy na dodatočné vyrovnanie. Aby sa znížila frekvencia výziev na dodatočné vyrovnanie, národné centrálné banky môžu uplatniť hraničnú hodnotu (bod). Ak sa tento hraničný bod uplatní, predstavuje 0,5 % zo sumy dodanej likvidity. V závislosti od právneho systému národné centrálné banky môžu vyžadovať, aby sa výzvy na dodatočné vyrovnanie uskutočnili buď prostredníctvom dodania doplňujúcich aktív, alebo hotovostnou platbou. Znamená to, že ak hodnota podkladových aktív klesne pod dolný hraničný bod, zmluvné strany sú povinné dodať dodatočné aktíva (alebo hotovosť). Ak trhová hodnota podkladových aktív po ich precezení naopak prevyšuje horný hraničný bod, národná centrálna banka nadbytočné aktíva (alebo hotovosť) zmluvnej strane vráti (box 8).

Tabuľka 8

Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné nástroje s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou

(v percentách)

Zostatková splatnosť (v rokoch)	Kupón s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou
0 – 1	2
1 – 3	7
3 – 5	10
5 – 7	12
7 – 10	17
> 10	25

- V systémoch združovania môžu zmluvné strany podkladové aktíva nahradzovať denne.
- V systémoch rezervácie môžu nahrádzanie podkladových aktív povoľovať národné centrálné banky.
- ECB môže kedykoľvek rozhodnúť o vyradení jednotlivých dlhových nástrojov zo zverejneného zoznamu akceptovateľných obchodovateľných aktív⁽⁴⁴⁾.

⁽⁴⁴⁾ Ak sa dlhový nástroj v čase jeho vyradenia zo zoznamu akceptovateľných obchodovateľných aktív používa v úverovej operácii Euro-systému, bude sa musieť odstrániť čo najskôr.

BOX 8

Výpočet výzvy na dodatočné vyrovnanie

Celkový objem akceptovateľných aktív J (pre $j = 1$ až J ; hodnota $C_{j,t}$ v čase t), ktorý musí zmluvná strana poskytnúť pre súbor operácií na dodanie likvidity I (pre $i = 1$ až I ; objem $L_{i,t}$ v čase t) sa stanoví pomocou vzorca:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1-h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

kde:

h_j = zrážka pri ocenení pre akceptovateľné aktívum j .

Ak τ je časové rozpätie medzi preceneniami, základ výzvy na dodatočné vyrovnanie v čase $t + \tau$ sa rovná:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1-h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

V závislosti od prevádzkových charakteristík systémov riadenia kolaterálu v národných centrálnych bankách môžu národné centrálné banky pri výpočte základu výzvy na dodatočné vyrovnanie vziať do úvahy akumulovaný úrok z likvidity dodanej v nesplatených obchodoch.

Výzvy na dodatočné vyrovnanie sa uskutočnia len vtedy, ak základ výzvy presiahne úroveň určitého hraničného bodu.

Nech $k = 0,5\%$ je hraničným bodom. V systéme rezervácie ($I = 1$) sa výzva na dodatočné vyrovnanie uskutoční v momente, keď:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (zmluvná strana zaplatí sumu výzvy na dodatočné vyrovnanie národnej centrálnej banke), alebo

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (národná centrálna banka zaplatí sumu výzvy na dodatočné vyrovnanie zmluvnej strane).

V systéme združovania musí zmluvná strana do spoločného fondu dodať ďalšie aktíva, ak:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Výšku vnútrodeného úveru (IDC), ktorý má zmluvná strana k dispozícii v systéme združovania, je naopak možné vyjadriť takto:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \quad (\text{ak je hodnota kladná})$$

V systéme rezervácie aj v systéme združovania výzvy na dodatočné vyrovnanie zabezpečujú obnovenie platnosti vzťahu vyjadreného v rovnici (1).

6.4.3. Opatrenia na kontrolu rizika pre neobchodovateľné aktíva

Úverové pohľadávky

Rámec kontroly rizika pre akceptovateľné úverové pohľadávky obsahuje tieto prvky:

- Jednotlivé dlhové nástroje podliehajú špecifickým zrážkam pri ocenení. Zrážky sa líšia podľa zostatkovej splatnosti, typu úrokových platieb (pevných alebo pohyblivých) a metodiky oceňovania, ktorú používa národná centrálna banka (časť 6.5), spôsobom uvedeným v tabuľke 9.
- Pri úverových pohľadávkach s pohyblivými úrokovými platbami platí 7 % zrážka pri ocenení bez ohľadu na to, akú metodiku oceňovania národná centrálna banka používa. Úroková platba sa považuje za pohyblivú vtedy, keď sa viaže na referenčnú úrokovú mieru a keď doba fixácie vzťahujúca sa na túto platbu nie je dlhšia ako rok. Úrokové platby s dobou fixácie dlhšou ako rok sa považujú za pevné úrokové platby, pričom pri zrážke sa používa zostatková splatnosť úverovej pohľadávky.
- Opatrenia na kontrolu rizika vzťahujúce sa na úverovú pohľadávku s viacerými typmi úrokových platieb závisia od úrokových platieb uskutočňovaných počas zostávajúcej doby platnosti úverovej pohľadávky. Ak sa počas zostávajúcej doby platnosti úverovej pohľadávky platí viac typov úrokových platieb, zostávajúce úrokové platby sa považujú za pevné úrokové platby, pričom pri zrážke sa používa zostatková splatnosť úverovej pohľadávky.

- Národné centrálné banky (v príslušných prípadoch) používajú rovnaký hraničný bod na uskutočňovanie výziev na dodatočné vyrovnanie pre obchodovateľné i neobchodovateľné aktíva.

Neobchodovateľné retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje

Pre neobchodovateľné retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje platí zrážka pri ocenení vo výške 20 %.

Tabuľka 9

Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na úverové pohľadávky s pevnými úrokovými platbami

(v percentách)

Zostatková splatnosť (v rokoch)	Pevné úrokové platby a ocenenie na základe teoretickej ceny určenej NCB	Pevné úrokové platby a ocenenie na základe nesplatennej sumy určenej NCB
0 – 1	7	9
1 – 3	9	15
3 – 5	11	20
5 – 7	12	24
7 – 10	13	29
>10	17	41

6.5. Zásady oceňovania podkladových aktív

Eurosystem pri stanovovaní hodnoty podkladových aktív použitých v reverzných obchodoch uplatňuje tieto zásady:

Obchodovateľné aktíva

- Pre každé akceptovateľné obchodovateľné aktívum Eurosystem určí najreprezentatívnejší zdroj určenia ceny, ktorý sa použije na výpočet trhovej hodnoty.
- Hodnota obchodovateľného aktíva sa vypočíta na základe najreprezentatívnejšej ceny pracovného dňa, ktorý predchádza dňu ocenenia. V prípade viacerých kótovaných cien sa použije najnižšia cena (zvyčajne cena ponuky). Ak pre určité aktívum neexistuje reprezentatívna cena v pracovný deň, ktorý predchádza dňu ocenenia, použije sa cena posledného obchodu. Ak je takto získaná cena staršia ako päť dní alebo sa minimálne za posledných päť dní nezmenila, Eurosystem určí teoretickú cenu.
- Trhová alebo teoretická cena dlhového nástroja sa určí so započítaním pripísaného úroku.
- V závislosti od rozdielov v národných právnych systémoch a prevádzkových postupoch sa zaobchádzanie s príjmovými tokmi (napr. výplatami kupónov) prijatého aktíva počas doby platnosti reverzného obchodu môže medzi národnými centrálnymi bankami líšiť. Ak sa tok príjmu prevádza na zmluvnú stranu, národné centrálné banky zabezpečia, aby príslušné obchody boli až do prevodu príjmu plne kryté dostatočným objemom podkladových aktív. Národné centrálné banky sa snažia zabezpečiť, aby bol ekonomický efekt zaobchádzania s príjmovými tokmi rovnocenný so situáciou, keď sa príjem prevádza na zmluvnú stranu v deň uskutočnenia platby ⁽⁴⁵⁾.

Neobchodovateľné nástroje

Neobchodovateľné nástroje sa oceňujú podľa teoretickej ceny alebo nesplatennej sumy.

Ak si národná centrálna banka zvolí oceňovanie na základe nesplatennej sumy, na neobchodovateľné aktíva sa môžu uplatňovať vyššie zrážky (časť 6.4.3).

⁽⁴⁵⁾ Národné centrálné banky sa môžu rozhodnúť, že v reverzných transakciách nebudú ako podkladové aktíva akceptovať dlhové nástroje s príjmovým tokom (napr. výplatom kupónu), ktorý spadá do obdobia do dňa splatnosti operácie menovej politiky (časť 6.2.3).

6.6. Cezhraničné používanie akceptovateľných aktív

Zmluvné strany Eurosystému môžu využívať akceptovateľné aktíva na cezhraničnej báze, to znamená, že môžu získavať finančné prostriedky z národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom majú sídlo, tak, že využívajú aktíva umiestnené v inom členskom štáte. Podkladové aktíva musia byť použiteľné cezhranične v celej eurozóne vo všetkých typoch obchodov, v ktorých Eurosystém dodáva likviditu oproti akceptovateľným aktívam.

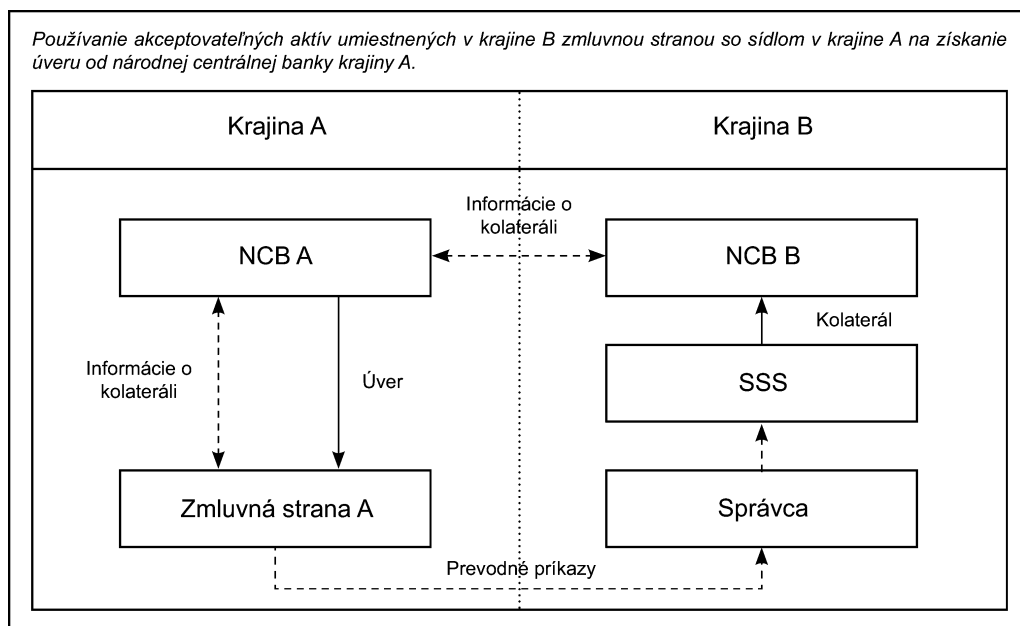
Aby zabezpečili možnosť využívať všetky akceptovateľné aktíva emitované/uložené v eurozóne cezhranične, vypracovali národné centrálné banky (a ECB) model korešpondenčných centrálnych bánk (correspondent central banking model – CCBM). V tomto modeli národné centrálné banky vo vzťahu k aktívam akceptovaným v ich domácom depozitári alebo zúčtovacom systéme pôsobia navzájom (i vo vzťahu k ECB) ako správcovia („korešpondenti“). Pre neobchodovateľné aktíva, t. j. úverové pohľadávky a retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje (RMBD), ktoré sa nedajú prevádzať cez SSS⁽⁴⁶⁾, sa môžu využívať špecifické riešenia. CCBM sa môže použiť na zabezpečenie všetkých druhov úverových obchodov Eurosystému. Okrem CCBM sa na cezhraničný prevod cenných papierov môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi SSS⁽⁴⁷⁾.

6.6.1. Model korešpondenčných centrálnych bánk

Model korešpondenčných centrálnych bánk je zobrazený v grafe 3.

GRAF 3

Model korešpondenčných centrálnych bánk

Všetky národné centrálné banky si vzájomne vedú účty cenných papierov určené na cezhraničné využívanie akceptovateľných aktív. Presný postup CCBM závisí od toho, či sú akceptovateľné aktíva viazané (rezervované) na jednotlivé obchody, alebo či sú uložené na združenom účte podkladových aktív⁽⁴⁸⁾.

— V systéme rezervácie (earmarking system) platí, že keď národná centrálna banka členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (t. j. „domáca centrálna banka“), akceptuje ponuku zmluvnej strany na poskytnutie

⁽⁴⁶⁾ Podrobnosti su uvedené v publikácii „Correspondent central banking model (CCBM) procedure for Eurosystem counterparties“, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

⁽⁴⁷⁾ Akceptovateľné aktíva sa môžu používať prostredníctvom účtu centrálnej banky v systéme SSS umiestnenom v krajine, ktorá nie je domácou krajinou predmetnej centrálnej banky, ak použitie takéhoto účtu schválil Eurosystém. Od roku 1999 je De Nederlandsche Bank oprávnená používať svoj účet v Euroclear Belgium na vysporiadanie zabezpečovacích transakcií s eurobondami emitovanými v rámci tohto medzinárodného centrálného depozitára cenných papierov (international central securities depository - ICSD). Od augusta 2000 má povolenie na otvorenie takéhoto účtu v Euroclear aj Central Bank and Financial Services Authority of Ireland. Tento účet sa môže používať pre všetky akceptovateľné aktíva vedené v systéme Euroclear, t. j. vrátane akceptovateľných aktív prevedených do systému Euroclear prostredníctvom akceptovateľných prepojení.

⁽⁴⁸⁾ Pozri poznámku pod čiarou 46 v tejto kapitole.

úveru, zmluvná strana vydá pokyn (ak je to potrebné, prostredníctvom jej vlastného správcu) systému zúčtovania cenných papierov v krajine, v ktorej sú obchodovateľné aktíva uložené, na ich prevod do centrálnej banky tejto krajiny na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka domácej centrálnej banke poskytne informáciu, že kolaterál dostala, domáca centrálna banka prevedie peňažné prostriedky zmluvnej strane. Centrálné banky neprevádzajú prostriedky, pokiaľ si nie sú isté, že korešpondenčná centrálna banka dostala obchodovateľné aktíva zmluvných strán. Ak je potrebné splniť termíny zúčtovania, zmluvné strany môžu vopred uložiť aktíva v korešpondenčných centrálnych bankách na účet ich domácej centrálnej banky využitím postupov CCBM.

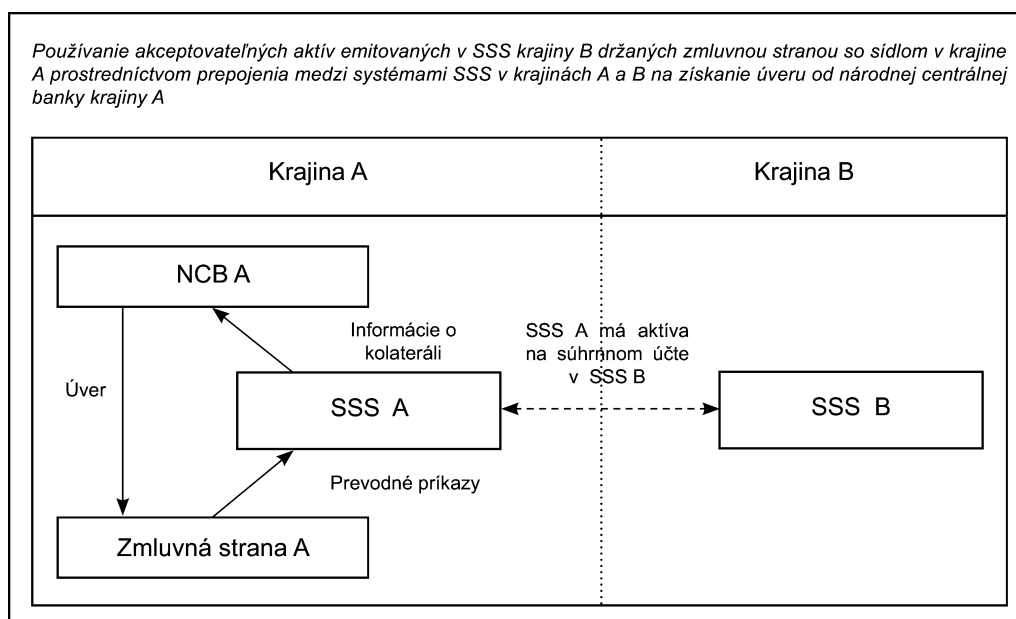
- V systéme združeného účtu (pooling system) platí, že zmluvná strana môže kedykoľvek poskytnúť korešpondenčnej centrálnej banke obchodovateľné aktíva na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka domácej centrálnej banke poskytne informáciu, že obchodovateľné aktíva dostala, domáca centrálna banka tieto obchodovateľné aktíva pripíše na združený („pool“) účet zmluvnej strany.

Na cezhraničné používanie neobchodovateľných aktív, t. j. úverových pohľadávok a RMBD, boli vypracované osobitné postupy⁽⁴⁹⁾. V prípade, že sa úverové pohľadávky používajú ako kolaterál v cezhraničnom kontexte⁽⁵⁰⁾, platí pre ne variant CCBM, ktorý sa zakladá na prevode vlastníckeho práva, založení alebo zastavení v prospech domácej centrálnej banky alebo vinkulácii v prospech korešpondenčnej centrálnej banky, ktorá vystupuje ako agent domácej centrálnej banky. Na umožnenie cezhraničného používania RMBD je potrebné vytvoriť ďalší účelový variant, v ktorom sa úverové pohľadávky zakladajú v prospech korešpondenčnej centrálnej banky, ktorá vystupuje ako agent domácej centrálnej banky.

CCBM je zmluvným stranám k dispozícii (pre obchodovateľné i neobchodovateľné aktíva) od 9.00 do 16.00 času ECB (SEČ) v každý pracovný deň Eurosystemu. Zmluvná strana, ktorá chce CCBM využiť, musí o tom informovať národnú centrálnu banku, od ktorej chce získať úver, t. j. svoju domácu centrálnu banku, do 16.00 času ECB (SEČ). Zmluvná strana musí navyše zabezpečiť, aby bol kolaterál na zabezpečenie operácií menovej politiky dodaný na účet korešpondenčnej centrálnej banky najneskôr do 16.45 času ECB (SEČ). Pokyny alebo dodania po tomto termíne sa berú do úvahy len pre úver poskytnutý v nasledujúci pracovný deň. Ak zmluvné strany predpokladajú potrebu využiť CCBM neskôr v priebehu dňa, mali by aktíva podľa možnosti dodať vopred (t. j. vopred ich uložiť). Vo výnimočných situáciách, alebo ak si to vyžadujú potreby menovej politiky, ECB môže rozhodnúť o predĺžení záverečnej hodiny CCBM až do záverečnej hodiny systému TARGET.

Graf 4

Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov

⁽⁴⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou 46 v tejto kapitole.

⁽⁵⁰⁾ Postupy CCBM riešia len prípady, keď dlžník pochádza z krajiny, ktorej právom sa riadi úverová pohľadávka.

6.6.2. Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov

Okrem CCBM sa na cezhraničný prevod obchodovateľných aktív môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov (SSS) EÚ.

Priame alebo nepriame prepojenie medzi dvoma systémami zúčtovania cenných papierov umožňuje účastníkovi v jednom systéme zúčtovania držať cenné papiere emitované v inom systéme zúčtovania bez toho, aby bol účastníkom tohto iného systému⁽⁵¹⁾. Tieto prepojenia sa môžu využiť na prevod kolaterálu v úverových operáciách Eurosystemu až po posúdení a schválení na základe štandardov na využívanie systémov zúčtovania cenných papierov EÚ⁽⁵²⁾ ⁽⁵³⁾.

Z hľadiska Eurosystemu plnia CCBM a cezhraničné prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov EÚ tú istú funkciu, a to umožniť zmluvným stranám využívať kolaterál na cezhraničnom princípe, t. j. umožniť zmluvným stranám využiť kolaterál na získanie úveru od ich domácej centrálnej banky aj vtedy, keď bol tento kolaterál emitovaný v systéme zúčtovania cenných papierov inej krajiny. CCBM a prepojenia medzi systémami SSS však túto funkciu plnia rôznymi spôsobmi. V CCBM existuje cezhraničný vzťah medzi národnými centrálnymi bankami. Tieto navzájom vystupujú ako správcovia. Pri využívaní prepojení ide o cezhraničný vzťah medzi systémami zúčtovania cenných papierov. Tieto si navzájom otvárajú súhrnné účty. Aktíva uložené v korešpondenčnej centrálnej banke sa môžu využívať iba na zabezpečenie úverových obchodov Eurosystemu. Aktíva vedené prostredníctvom prepojenia sa však môžu využívať na úverové obchody Eurosystemu, ako aj na akýkoľvek iný účel, ktorý si zmluvná strana zvolí. Pri využívaní prepojení medzi systémami SSS zmluvné strany vedú aktíva na svojich vlastných účtoch vo svojich domácich systémoch zúčtovania cenných papierov a nepotrebujú správcu.

⁽⁵¹⁾ Prepojenie medzi dvoma systémami SSS tvorí súbor postupov a dohôd na cezhraničný prevod cenných papierov v zaknihovanej podobe. Prepojenie má podobu súhrnného účtu (omnibus account), ktorý si otvorí jeden SSS (SSS investora) v druhom SSS (SSS emitenta). Pri priamom prepojení medzi týmito dvoma systémami SSS nevystupuje žiadny prostredník. Na cezhraničné prevody cenných papierov do Eurosystemu sa môžu použiť aj nepriame prepojenia medzi systémami SSS. Nepriame prepojenie je zmluvná alebo technická dohoda, ktorá dvom systémom SSS, ktoré nie sú navzájom priamo prepojené, umožňuje vymieňať si alebo prevádzať cenné papiere prostredníctvom tretieho SSS, ktorý vystupuje ako prostredník.

⁽⁵²⁾ Aktuálny zoznam akceptovaných prepojení je uvedený na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

⁽⁵³⁾ Pozri publikáciu „Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations“ (Štandardy na používanie systémov zúčtovania cenných papierov EÚ v úverových operáciách ESCB), Európsky menový inštitút, január 1998, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

KAPITOLA 7

POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY ⁽¹⁾

7.1. Všeobecné poznámky

ECB vyžaduje, aby úverové inštitúcie udržiavali povinné minimálne rezervy na účtoch v národných centrálnych bankách v rámci systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu. Právny rámec tohto systému je ustanovený v článku 19 Štatútu ESCB, v nariadení Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatňovania minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou ⁽²⁾, a v nariadení (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) ⁽³⁾. Uplatňovanie nariadenia ECB/2003/9 zabezpečuje, že podmienky systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu sú jednotné v celej eurozóne.

Výška povinných minimálnych rezerv, ktoré má udržiavať každá inštitúcia, je stanovená vo vzťahu k základni na výpočet povinných minimálnych rezerv. Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu umožňuje zmluvným stranám využívať priemerovanie, čo znamená, že dodržiavanie určenej výšky rezerv sa zisťuje na základe priemeru konečných denných zostatkov na účtoch peňažných rezerv zmluvných strán počas periódy udržiavania. Povinné minimálne rezervy inštitúcií sú úročené úrokovou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystemu.

Systém povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystemu sleduje hlavne tieto funkcie menovej politiky:

- *Stabilizáciu úrokových sadzieb peňažného trhu*: umožnenie priemerovania v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystemu má prispievať k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že inštitúciám poskytne stimul na vyrovnanie účinkov dočasných výkyvov likvidity.
- *Vytvorenie alebo rozšírenie štrukturálneho nedostatku likvidity*: systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu prispieva k vytváraniu alebo rozširovaniu štrukturálneho nedostatku likvidity. Môže tým pomôcť zlepšiť schopnosť Eurosystemu efektívne pôsobiť ako dodávateľ likvidity.

Pri uplatňovaní povinných minimálnych rezerv je ECB viazaná konať podľa cieľov Eurosystemu vymedzených v článku 105 ods. 1 zmluvy a článku 2 Štatútu ESCB, ktorý okrem iného obsahuje zásadu nevyvolávať významné nežiaduce premiestňovanie alebo prevádzanie zdrojov.

7.2. Inštitúcie, ktoré tvoria povinné minimálne rezervy

ECB v súlade s článkom 19.1 Štatútu ESCB vyžaduje, aby úverové inštitúcie so sídlom v členských štátoch udržiavali povinné minimálne rezervy. Znamená to, že aj pobočky zriadené v eurozóne subjektmi nezapísanými v obchodnom registri v eurozóne tiež podliehajú systému povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystemu. Pobočky úverových inštitúcií sídliačich v eurozóne, ktoré sa nachádzajú mimo eurozóny, tomuto systému nepodliehajú.

Inštitúcie budú automaticky zbavené povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy od začiatku periódy udržiavania, v ktorej im bolo odobraté povolenie alebo sa ho vzdali, alebo počas ktorého súdna moc alebo iný kompetentný orgán zúčastneného členského štátu prijme rozhodnutie dať inštitúciu do likvidácie. Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 a nariadenia ECB/2003/9 ECB má tiež možnosť na základe nediskriminačného prístupu zbaviť niektoré inštitúcie povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy, ak by sa uložením tejto povinnosti týmto inštitúciám nedosiahli ciele systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu. Vo svojom rozhodnutí o každej takejto výnimke ECB berie do úvahy jedno alebo viaceré z týchto kritérií:

- inštitúcia má osobitný účel;
- inštitúcia nevykonáva aktívne bankové funkcie na základe hospodárskej súťaže s inými úverovými inštitúciami;
- všetky vklady inštitúcie sú účelovo viazané na regionálnu a/alebo medzinárodnú rozvojovú pomoc.

⁽¹⁾ Obsah tejto kapitoly má slúžiť len na informačné účely.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.

ECB vytvára a vedie zoznam inštitúcií podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu. ECB tiež zverejňuje zoznam všetkých inštitúcií oslobodených od povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy z dôvodov iných ako sú reorganizačné opatrenia ⁽⁴⁾. Zmluvné strany sa môžu opierať o tieto zoznamy pri rozhodovaní, či majú záväzky voči takej inštitúcii, ktorá sama podlieha povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy. Tieto zoznamy, ktoré sú uverejňované po závere posledného pracovného dňa Eurosystemu za každý kalendárny mesiac, sa použijú na výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv, ktorá sa začína v kalendárnom mesiaci o dva mesiace neskôr. Napríklad, zoznam uverejnený na konci februára by platil na výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv, ktorá sa začína v apríli.

7.3. Určovanie povinných minimálnych rezerv

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv a sadzby povinných minimálnych rezerv

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie je vymedzená vo vzťahu k jej súvahovým položkám. Údaje zo súvahy sa oznamujú národným centrálnym bankám na základe všeobecného rámca peňažnej a bankovej štatistiky ECB (časť 7.5) ⁽⁵⁾. Pre inštitúcie podliehajúce úplnej vykazovacej povinnosti sa na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania začínajúcu o dva kalendárne mesiace používajú údaje zo súvahy vzťahujúce sa na koniec daného kalendárneho mesiaca. Napríklad pri určení povinných minimálnych rezerv, ktoré majú zmluvné strany splniť za periódu udržiavania začínajúcu v apríli, sa bude vychádzať zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítanej zo súvahy zostavenej ku koncu februára.

Rámec výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB obsahuje možnosť zbaviť malé inštitúcie časti záťaže súvisiacej s vykazovaním. Inštitúcie, na ktoré sa uplatňuje toto ustanovenie, sú povinné vykazovať iba obmedzený súbor údajov zo súvahy za každý štvrťrok (údaje z konca štvrťroka), a to v neskoršom termíne ako väčšie inštitúcie. Pre tieto inštitúcie sa na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre tri za sebou nasledujúce periódy udržiavania používajú údaje zo súvahy vykázané za konkrétny štvrťrok s dvojmesačným oneskorením. Napríklad pre výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódy udržiavania začínajúce v júni, júli a auguste by platila súvaha z konca prvého štvrťroka, t. j. z marca.

Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 je ECB oprávnená do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie započítať záväzky plynúce z prijatých zdrojov spolu so záväzkami vyplývajúcimi z podsúvahových položiek inštitúcie. V skutočnosti sú však v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystemu do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv zaradené iba záväzkové kategórie „vklady“ a „emitované dlhové cenné papiere“ (box 9).

Záväzky voči iným inštitúciám zaradeným do zoznamu inštitúcií, ktoré podliehajú systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu, a záväzky voči ECB a národným centrálnym bankám nie sú zahrnuté do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. V tejto súvislosti musí byť emitent vo vzťahu ku kategórii záväzkov „emitované dlhové cenné papiere“ schopný preukázať skutočný objem týchto nástrojov v držbe iných inštitúcií podliehajúcich systému minimálnych rezerv Eurosystemu, ak si ich má odpočítať zo svojej základne na výpočet minimálnych rezerv. V opačnom prípade si môže uplatniť štandardizovaný odpočet vo forme pevne stanoveného percenta ⁽⁶⁾ za túto súvahovú položku.

Výšku sadzby povinných minimálnych rezerv stanovuje ECB s ohľadom na hornú hranicu stanovenú v nariadení Rady (ES) č. 2531/98. ECB uplatňuje jednotnú nenulovú sadzbu rezerv na väčšinu položiek zahrnutých do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. Výška sadzby rezerv je špecifikovaná v nariadení ECB/2003/9. ECB stanovuje nulovú sadzbu na tieto kategórie záväzkov: „vklady s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky“, „vklady s výpovednou lehotou dlhšou ako dva roky“, „repo obchody“ a „dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky“ (box 9). ECB môže sadzbu povinných minimálnych rezerv kedykoľvek zmeniť. ECB oznamuje zmeny sadzby povinných minimálnych rezerv pred prvou periódou udržiavania, pre ktorú je zmena účinná.

Výpočet povinných minimálnych rezerv

Povinné minimálne rezervy každej jednotlivej inštitúcie sa vypočítavajú tak, že sa na sumu pasív podliehajúcich povinným minimálnym rezervám uplatnia sadzby rezerv podľa príslušných kategórií.

⁽⁴⁾ Zoznamy sú prístupné verejnosti na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

⁽⁵⁾ Rámec výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB je uvedený v prílohe 4.

⁽⁶⁾ Nariadenie ECB/2003/9. Ďalšie informácie týkajúce sa štandardizovaného percenta pre odpočet sú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

Každá inštitúcia si odpočítava odpočítateľnú položku 100 000 EUR zo svojich povinných minimálnych rezerv v každom členskom štáte, v ktorom má svoju organizačnú zložku. Takáto odpočítateľná položka sa musí poskytovať bez toho, aby to bolo na ujmu povinností inštitúcií podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu (7).

Určená výška povinných minimálnych rezerv sa za každú periódu udržiavania zaokrúhľuje na najbližšie euro.

BOX 9

Základňa na výpočet a sadzby povinných minimálnych rezerv

A Závázky zahrnuté do základne, voči ktorým sa uplatňuje pozitívna sadzba-

Vklady (1)

- Vklady splatné na požiadanie
- Vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov
- Vklady s výpovednou lehotou do dvoch rokov

Emitované dlhové cenné papiere

- Dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov

B Závázky zahrnuté do základne, na ktoré sa uplatňuje nulová sadzba-

Vklady (1)

- Vklady s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky
- Vklady s výpovednou lehotou dlhšou ako dva roky
- Repo obchody

Emitované dlhové cenné papiere

- Dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky

C Závázky vylúčené zo základne

- Závázky voči iným inštitúciám podliehajúcim systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu
- Závázky voči ECB a národným centrálnym bankám

(1) Nariadenie (ES) č. 2181/2004 (ECB/2004/21) Európskej centrálnej banky zo 16. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2423/2001 (ECB/2001/13), ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií, a nariadenie (ES) č. 63/2002 (ECB/2001/18), ktoré sa týka štatistiky úrokových sadzieb uplatňovaných peňažnými finančnými inštitúciami na vklady prijímané od fyzických osôb a nefinančných spoločností a na úvery poskytované fyzickým osobám a nefinančným spoločnostiam (Ú. v. EÚ L 371 z 18.12.2004, s. 42), výslovne vyžaduje vykazovanie vkladových záväzkov v nominálnej hodnote. Nominálnou hodnotou sa myslí hodnota istiny, ktorú je dlžník podľa zmluvy povinný splatiť veriteľovi. Táto zmena bola potrebná, pretože smernica Rady č. 86/635/EHS z 8. decembra 1986 o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach bánk a iných finančných inštitúcií (Ú. v. ES L 372 z 31.12.1986, s. 1) bola zmenená a doplnená tak, aby sa niektoré finančné nástroje mohli oceňovať v objektivnej hodnote.

7.4. Udržiavanie povinných minimálnych rezerv

Periódou udržiavania povinných minimálnych rezerv

ECB uverejňuje kalendár období udržiavania povinných minimálnych rezerv najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka (8). Periódou udržiavania povinných minimálnych rezerv začína v deň zúčtovania prvého hlavného refinančného obchodu, ktorý nasleduje po zasadnutí Rady guvernérov, na programe ktorého je pravidelné mesačné hodnotenie nastavenia menovej politiky. V osobitných situáciách môže byť uverejnený kalendár zmenený, napríklad keď sa posunie časový plán zasadnutí Rady guvernérov.

(7) Pre inštitúcie, ktoré majú povolené vykazovať štatistické údaje konsolidovane ako skupina podľa ustanovení rámca výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB (príloha 4) sa bude poskytovať iba jedna taká odpočítateľná položka skupine ako celku, pokiaľ inštitúcie neposkytujú údaje o základe na stanovenie minimálnych rezerv a rezervách dostatočne podrobne, aby si Eurosystem mohol overovať ich presnosť a kvalitu a stanoviť príslušnú výšku minimálnych rezerv každej jednotlivéj inštitúcie zaradenej do skupiny.

(8) Kalendár je obvykle oznamovaný v tlačovej správe ECB, ktorá je na internetovej stránke ECB (www.ecb.int). Okrem toho sa uverejňuje v Úradnom vestníku Európskej únie a na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

Udržiavanie rezerv

Každá inštitúcia je povinná mať svoje povinné minimálne rezervy uložené na jednom alebo viacerých účtoch peňažných rezerv v národnej centrálnej banke v členskom štáte, v ktorom je zriadená. Pokiaľ ide o inštitúcie s viac ako jednou organizačnou zložkou v členskom štáte, za splnenie celkových povinných minimálnych rezerv všetkých domácich organizačných zložiek inštitúcie zodpovedá ústredie⁽⁹⁾. Inštitúcia s organizačnými zložkami vo viac ako jednom členskom štáte je povinná viesť povinné minimálne rezervy v národnej centrálnej banke každého členského štátu, v ktorom má organizačnú zložku, podľa základne na výpočet povinných minimálnych rezerv platnej v danom členskom štáte.

Ako účty peňažných rezerv sa môžu využívať zúčtovacie účty inštitúcií v národných centrálnych bankách. Rezervy udržiavané na zúčtovacích účtoch sa môžu využívať na účely vnútrodenného zúčtovania. Za denný stav rezerv inštitúcie sa považuje konečný denný zostatok na jej účte peňažných rezerv.

Inštitúcia môže požiadať národnú centrálnu banku v členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo, o povolenie udržiavať všetky svoje povinné minimálne rezervy nepriamo, prostredníctvom sprostredkovateľa. Možnosť udržiavania povinných minimálnych rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa sa spravidla obmedzuje na inštitúcie, ktoré sú organizované tak, že časť správy (napr. finančné hospodárenie) obvykle vykonáva sprostredkovateľ (napr. siete sporiteľní a družstevných bánk môžu svoje rezervy centralizovať). Udržiavanie povinných minimálnych rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa podlieha ustanoveniam špecifikovaným v nariadení ECB/2003/9.

Úročenie rezerv

Povinné minimálne rezervy sú úročené počas periódy udržiavania priemernou úrokovou sadzbou ECB (váženou podľa počtu kalendárnych dní) pre hlavné refinančné operácie, ktorá sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v boxe 10. Rezervy prevyšujúce povinné minimálne rezervy sa neúročia. Úroky sa pripisujú na druhý pracovný deň NCB, ktorý nasleduje po konci periódy udržiavania, ku ktorej úrok prináleží.

BOX 10

Výpočet úročenia povinných minimálnych rezerv

Povinné minimálne rezervy sa úročia podľa vzorca:

kde:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

R_t = úroky, ktoré pripadajú na povinné minimálne rezervy počas periódy udržiavania t ,

H_t = priemerné denné povinné minimálne rezervy počas periódy udržiavania t ,

n_t = počet kalendárnych dní periódy udržiavania t ,

r_t = úroková sadzba pre úročenie povinných minimálnych rezerv počas periódy udržiavania t . Sadzba sa štandardne zaokrúhľuje na dve desatinné miesta,

i = i -ty kalendárny deň periódy udržiavania,

MR_i = hraničná úroková sadzba poslednej hlavnej refinančnej operácie vysporiadanej v i -ty kalendárny deň alebo pred ním.

7.5. Vykazovanie, potvrdzovanie a overovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv

Jednotlivé položky základne na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítavajú inštitúcie, ktoré podliehajú povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy, a oznamujú ich národným centrálnym bankám v rámci peňažnej a bankovej štatistiky ECB (príloha 4). Postupy pre oznamovanie a potvrdzovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a stanovenie výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie definuje článok 5 nariadenia ECB/2003/9.

⁽⁹⁾ Ak inštitúcia nemá žiadne ústredie v členskom štáte, v ktorom podniká, musí určiť hlavnú pobočku, ktorá by potom bola zodpovedná za splnenie celkovej povinnosti minimálnych rezerv všetkých zariadení inštitúcie v príslušnom členskom štáte.

Postup pre oznamovanie a potvrdzovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie: Iniciatívy na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie pre príslušnú periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv sa ujme buď príslušná národná centrálna banka, alebo inštitúcia sama. Strana, ktorá vypočítala rezervy, oznámi vypočítané povinné minimálne rezervy najneskôr tri pracovné dni NCB pred začiatkom periódy udržiavania. Príslušná národná centrálna banka môže ako lehotu na oznámenie povinných minimálnych rezerv stanoviť aj skorší termín. Môže stanoviť aj dodatočné lehoty, v ktorých inštitúcia bude oznamovať zmeny základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a akékoľvek zmeny oznámených povinných minimálnych rezerv. Potvrdzujúca strana potvrdí vypočítanú výšku povinných minimálnych rezerv najneskôr v pracovný deň NCB, ktorý predchádza začiatku periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Ak potvrdzujúca strana neodpovie do konca posledného pracovného dňa NCB pred začatím periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv, považuje sa to za potvrdenie výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie na príslušnú periódu. Po potvrdení povinné minimálne rezervy na príslušnú periódu udržiavania nie je možné zmeniť.

Pre inštitúcie, ktoré majú povolené konať ako sprostredkovatelia pre nepriame udržiavanie rezerv iných inštitúcií, sú v nariadení ECB/2003/9 stanovené osobitné požiadavky na výkazníctvo. Vedenie rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa nemení povinnosť štatistického výkazníctva inštitúcií, ktorých rezervy spravuje sprostredkovateľ.

ECB a národné centrálny banky majú právo v rámci pôsobnosti nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 overovať presnosť a kvalitu zhromaždených údajov.

7.6. Neplnenie povinných minimálnych rezerv

K neplneniu povinných minimálnych rezerv dochádza, ak je priemerný denný zostatok inštitúcie na jej účte, resp. účtoch peňažných rezerv počas periódy udržiavania nižší, ako sú jej určené povinné minimálne rezervy pre zodpovedajúcu periódu udržiavania.

Ak inštitúcia úplne alebo čiastočne nedodrží povinné minimálne rezervy, ECB môže v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2531/98 uložiť niektorú z týchto sankcií:

- povinnosť uhradiť sumu vypočítanú ako najviac päť percentuálnych bodov nad úrokovou sadzbou jednoduchých refinančných obchodov z nenaplneného objemu minimálnych rezerv danej inštitúcie,
- povinnosť uhradiť sumu vypočítanú ako najviac dvojnásobok úrokovej sadzby jednoduchých refinančných obchodov z nenaplneného objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie,
- povinnosť deponovať v ECB alebo v národných centrálnych bankách neúročené vklady až do výšky trojnásobku nenaplneného objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie. Lehota splatnosti vkladu nesmie presiahnuť obdobie, počas ktorého inštitúcia nespĺnila povinnosť povinných minimálnych rezerv.

Ak inštitúcia nedodrží iné povinnosti podľa nariadení a rozhodnutí ECB, ktoré sa týkajú systému povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystemu (napr. ak príslušné údaje neboli odoslané načas alebo ak nie sú presné), ECB je oprávnená uložiť sankcie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka právomoci Európskej centrálnej banky ukladať sankcie a nariadením Európskej centrálnej banky č. 2157/1999 z 23. septembra 1999, ktoré sa týka právomoci Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4) ⁽¹⁰⁾. Výkonná rada ECB môže stanovovať a uverejňovať kritériá, podľa ktorých bude uplatňovať sankcie stanovené v článku 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 ⁽¹¹⁾.

Okrem toho Eurosystem môže v prípade závažného porušenia požiadaviek povinných minimálnych rezerv dočasne pozastaviť prístup zmluvných strán k obchodom na voľnom trhu.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. ES L 264 z 12.10.1999, s. 21.

⁽¹¹⁾ Takéto kritériá boli uverejnené formou oznámenia v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev 3, pod názvom „Oznámenie Európskej centrálnej banky o ukladaní sankcií za porušenie povinnosti udržiavať minimálne rezervy“.

PRÍLOHA 1

PRÍKLADY OPERÁCIÍ A POSTUPOV MENOVEJ POLITIKY

ZOZNAM PRÍKLADOV

Príklad 1	Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pevnou úrokovou sadzbou	62
Príklad 2	Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	63
Príklad 3	Emisia dlhových cenných papierov ECB prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	64
Príklad 4	Devízový swap na stiahnutie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	65
Príklad 5	Devízový swap na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	66
Príklad 6	Opatrenia na kontrolu rizika	67

PRÍKLAD 1

Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pevnou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu organizovaného formou tendra s pevnou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Zmluvná strana	Ponuka (v mil. EUR)
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Spolu	140

ECB sa rozhodne prideliť spolu 105 mil. EUR.

Percento pridelenia je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Zmluvným stranám sa pridelí:

Zmluvná strana	Ponuka (v mil. EUR)	Pridelenie (v mil. EUR)
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Spolu	140	105,0

PRÍKLAD 2

Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu na základe tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sadzba (%)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Spolu	30	45	70	145	

ECB sa rozhodne pridelíť 94 mil. EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba bude 3,05 %.

Všetky ponuky nad 3,05 % (pre kumulatívny objem 80 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri úrokovej sadzbe 3,05 % bude:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Napríklad banke 1 sa za hraničnú úrokovú sadzbu pridelí:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Celkový objem pridelený banke 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	30,0	45,0	70,0	145
Pridelenie spolu	14,0	34,0	46,0	94

„Ak sa pridelovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia), úroková sadzba pre všetky úspešné zmluvné strany bude 3,05 %.

„Ak sa pridelovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia), na objemy pridelované zmluvným stranám sa jednotná úroková sadzba neuplatňuje; napríklad banka 1 dostane 5 mil. EUR pri 3,07 %, 5 mil. EUR pri 3,06 % a 4 mil. EUR pri 3,05 %.

PRÍKLAD 3

Emisia dlhových cenných papierov ECB prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu emisiou dlhových cenných papierov prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sadzba (%)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Spolu	55	70	55	180	

ECB sa rozhodne prideliť 124,5 mil. EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba je 3,05 %.

Všetky ponuky pod 3,05 % (pre kumulatívny objem 65 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Pridelenie pri úrokovej sadzbe 3,05 % bude:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnej úrokovej sadzbe pridelí:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	55,0	70,0	55,0	180
Pridelenie spolu	42,0	49,0	33,5	124,5

PRÍKLAD 4

Devízový swap na stiahnutie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (Poznámka: Euro je v tomto prípade obchodované s prémieu.)

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Swapové body (x 10 000)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Spolu	65	90	80	235	

ECB sa rozhodne pridelíť 158 mil. EUR, čo znamená, že hraničný swapový bod bude 6,63. Všetky ponuky nad 6,63 (pre kumulatívny objem 65 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri hranici 6,63 swapového bodu bude:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Napríklad pri hraničnom swapovom bode sa banke 1 pridelí:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	65,0	90,0	80,0	235,0
Pridelenie spolu	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB stanoví pre operáciu spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

„Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, Eurosystem nakúpi ku dňu začatia obchodu 158 000 000 EUR a predá 178 540 000 USD. V deň splatnosti obchodu Eurosystem predá 158 000 000 EUR a kúpi 178 644 754 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

„Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými úrokovými sadzbami, Eurosystem vymení objemy eur a amerických dolárov tak, ako to zobrazuje tabuľka:

Spotová transakcia			Forwardová transakcia		
Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD	Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Spolu	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PRÍKLAD 5

Devízový swap na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD formou tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (Poznámka: Euro je v tomto prípade obchodované s prémieu.)

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Swapové body (x 10 000)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Spolu	60	85	75	220	

ECB sa rozhodne pridelíť 197 mil. EUR, čo znamená, že hraničný swapový bod je 6,54. Všetky ponuky pod 6,54 (pre kumulatívny objem 195 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri úrovni 6,54 swapového bodu bude:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnom swapovom bode pridelí:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	60,0	85,0	75,0	220
Pridelenie spolu	55,5	75,5	66,0	197

ECB stanoví pre operáciu spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

„Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, predá Eurosystem ku dňu začatia operácie 197 000 000 EUR a kúpi 222 610 000 USD. V deň splatnosti operácie Eurosystem nakúpi 197 000 000 EUR a predá 222 738 838 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje 1,130654 = 1,1300 + 0,000654).

„Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými sadzbami, Eurosystem vymení objemy eur a amerických dolárov tak, ako to zobrazuje tabuľka:

Spotová transakcia			Forwardová transakcia		
Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD	Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Spolu	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PRÍKLAD 6

Opatrenia na kontrolu rizika

Príklad ilustruje rámec kontroly rizika uplatňovaný na podkladové aktíva používané v obchodoch Eurosystemu na dodanie likvidity ⁽¹⁾. Vychádza z predpokladu, že zmluvná strana sa zúčastňuje na týchto operáciách menovej politiky Eurosystemu:

- hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 28. júla 2004 a končiaca sa 4. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 50 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,24 %,
- dlhodobejšia refinančná operácia, začínajúca sa 29. júla 2004 a končiaca sa 21. októbra 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 45 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,56 %,
- hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 4. augusta 2004 a končiaca sa 11. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 35 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,26 %.

Vlastnosti podkladových aktív prvého stupňa, ktoré zmluvná strana použila na krytie týchto obchodov sú v tabuľke 1:

Tabuľka 1 Podkladové aktíva prvého stupňa použité v obchodoch

Vlastnosti						
Názov	Trieda aktív	Dátum splatnosti	Vymedzenie kupónu	Frekvencia kupónu	Zostatková splatnosť	Zrážka pri ocenení
Aktívum A	nástroj krytý aktívami	29. 8. 2006	pevná sadzba	6 mesiacov	2 roky	3,50 %
Aktívum B	vládný dlhopis	19. 11. 2008	pohyblivá sadzba	12 mesiacov	4 roky	0,50 %
Aktívum C	podnikový dlhopis	12. 5. 2015	nulový kupón		>10 rokov	15,00 %
Ceny v % (vrátane alikvotného úroku) ⁽¹⁾						
28.7.2004	29.7.2004	30.7.2004	2.8.2004	3.8.2004	4.8.2004	5.8.2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

⁽¹⁾ Ceny uvádzané pre konkrétny dátum oceňovania zodpovedajú najreprezentatívnejšej cene v pracovný deň predchádzajúci dňu ocenenia.

Systém rezervácie (earmarking)

V tomto prípade sa predpokladá, že obchody sa vykonávajú v národnej centrálnej banke pomocou systému, v ktorom sú podkladové aktíva rezervované pre každý obchod. V systémoch rezervácie sa oceňovanie podkladových aktív uskutočňuje denne. Spôsob kontroly rizika možno opísať takto (tiež v tabuľke 2):

1. Dňa 28. júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 50,6 mil. EUR. Aktívum A je nástroj krytý aktívami s pevným kupónom so splatnosťou 29. augusta 2006. Má teda zostatkovú splatnosť dva roky, preto vyžaduje zrážku pri ocenení 3,5 %. Trhová cena aktíva A na jeho referenčnom trhu je v ten deň 102,63 %, v čom je zahrnutý aj alikvotný úrok z kupónu. Od zmluvnej strany sa vyžaduje, aby dodala aktíva A v objeme, ktorý pri odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % presahuje pridelený objem 50 mil. EUR. Zmluvná strana preto dodá aktívum A v menovitej hodnote 50,6 mil. EUR, ktorého upravená trhová hodnota v ten deň predstavuje 50 113 203 EUR.
2. Dňa 29. júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 21 mil. EUR (trhová cena 101,98 %, zrážka pri ocenení 3,5 %) a aktíva B za 25 mil. EUR (trhová cena 98,35 %). Aktívum B je vládný dlhopis s kupónom určeným pohyblivou úrokovou sadzbou, na ktorý sa uplatňuje zrážka pri ocenení 0,5 %. Upravená trhová hodnota aktíva A a aktíva B v ten deň predstavuje 45 130 810 EUR, to znamená, že presahuje požadovanú sumu 45 000 000 EUR.

Dňa 29. júla 2004 sú podkladové aktíva hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 precenené. Pri trhovej cene 101,98 % je trhovú cenu aktíva A upravená zrážkou pri ocenení ešte vždy v medziach dolnej a hornej hraničnej úrovne. Pôvodne založený kolaterál sa teda považuje za dostatočný na zabezpečenie prideleného pôvodného objemu likvidity, ako aj alikvotného úroku vo výške 5 889 EUR.

3. Dňa 30. júla 2004 sa podkladové aktíva precenia: trhovú cenu aktíva A bude 100,55 % a aktíva B 97,95 %. Alikvotný úrok je 11 778 EUR z hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 a 5 700 EUR z dlhodobejšej refinančnej operácie začatej 29. júla 2004. V dôsledku toho upravená trhovú cenu aktíva A v prvej transakcii klesne pod sumu obchodu, ktorý sa má zabezpečiť (dodaná likvidita plus vytvorený úrok) o 914 218 EUR, ale tiež pod dolnú hraničnú úroveň 49 761 719 EUR. Zmluvná strana dodá 950 000 EUR aktíva A v menovitej hodnote, čo po odpočítaní 3,5 % zrážky pri ocenení z trhovej ceny 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom ⁽²⁾.

Výzva na dodatočné vyrovnanie sa vyžaduje aj v druhom obchode, pretože upravená trhovú cenu podkladových aktív použitých v obchode (44 741 520 EUR) je pod dolnou hraničnou úrovňou (44 780 672 EUR). Zmluvná strana preto dodá aktíva B v hodnote 270 000 EUR s upravenou trhovou hodnotou 263 143 EUR.

4. V dňoch 2. a 3. augusta 2004 dôjde k preceneniu podkladových aktív, z ktorého nevyplýva potreba výzvy na dodatočné vyrovnanie pre obchody uzavreté 28. a 29. júla 2004.
5. Dňa 4. augusta 2004 zmluvná strana splatí likviditu dodanú na základe hlavného refinančného obchodu začatej 28. júla 2004 vrátane alikvotného úroku 41 222 EUR. Národná centrálna banka vráti aktíva A v menovitej hodnote 51 550 000 EUR.

V ten istý deň zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou novú dohodu o spätnom odkúpení, centrálna banka nakúpi aktíva C za 75 mil. EUR v menovitej hodnote. Keďže aktívum C je podnikový dlhopis s nulovým kupónom a so zostatkovou splatnosťou viac ako 10 rokov, vyžaduje sa zrážka pri ocenení vo výške 15 %. Zodpovedajúca trhovú hodnota upravená zrážkou pri ocenení v ten deň bude 35 068 875 EUR.

Precenenie aktív dlhodobejšej refinančnej operácie, ktorá začala 29. júla 2004 ukáže, že upravená trhovú hodnota dodaných aktív prevyšuje hornú hraničnú úroveň o približne 262 000 EUR, v dôsledku čoho národná centrálna banka vráti zmluvnej strane aktíva B v menovitej hodnote 262 000 EUR ⁽³⁾.

„Systém združovania (pooling)

V tomto prípade sa predpokladá, že obchody vykonáva národná centrálna banka pomocou systému združovania. Aktíva zahrnuté do spoločného fondu aktív, ktorý používa zmluvná strana, nie sú priradené k nijakým konkrétnym obchodom.

Aj v tomto prípade dochádza k rovnakej postupnosti obchodov ako v predchádzajúcom prípade, ktorý ilustruje systém rezervácie. Hlavný rozdiel spočíva v tom, že v dňoch preceňovania musí upravená trhovú hodnota všetkých aktív združených do spoločného fondu kryť celkový objem všetkých nevysporiadaných obchodov zmluvnej strany s národnou centrálnou bankou. Výzva na dodatočné vyrovnanie 1 178 398 EUR z 30. júla 2004 je v tomto prípade rovnaká ako výzva vyžadovaná v systéme rezervácie. Zmluvná strana dodá aktíva A v menovitej hodnote 1 300 000 EUR, čo po odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % z trhovej ceny 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom.

Dňa 04. augusta 2004, keď sa hlavná refinančná operácia uzavretá 28. júla 2004 stane splatnou, si zmluvná strana môže ponechať aktíva na zálohovom majetkovom účte. Aktívum tiež možno vymeniť za iné aktívum, ako je uvedené v prípade, keď na pokrytie dodanej likvidity a úroku akumulovaného vo všetkých refinančných obchodoch sú aktíva A v menovitej hodnote 51,9 mil. EUR nahradené aktívami C v menovitej hodnote 75,5 mil. EUR.

Rámec kontroly rizika v systéme združovania aktív je opísaný v tabuľke 3.

⁽¹⁾ Príklad vychádza z predpokladu, že pri výpočte potreby výzvy na poskytnutie dodatočnej úhrady sa berie do úvahy úrok z dodanej likvidity a uplatňuje sa hraničný bod 0,5 % z dodanej likvidity.

⁽²⁾ Národné centrálné banky môžu uskutočňovať výzvy na dodatočné vyrovnanie v hotovosti, a nie v cenných papieroch.

⁽³⁾ Ak by mala národná centrálna banka vyplatiť zmluvnej strane maržu v súvislosti s druhou transakciou, táto by v určitých prípadoch mohla byť vyrovnaná maržou, ktorú má zmluvná strana uhradiť národnej centrálnej banke v súvislosti s prvou transakciou. V dôsledku toho by sa uskutočnilo iba jedno zúčtovanie marže.

Tabuľka 2 Systém rezervácie

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba	Dodaná likvidita	Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem	Horný hraničný objem	Upravená trhová hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
28.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
29.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—	45 000 000	45 775 000	45 225 000	45 130 810	—
30.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	- 914 218
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	- 264 180
2.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
3.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
4.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
5.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

Tabuľka 3 Systém združovania

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba	Dodaná likvidita	Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem ⁽¹⁾	Horný hraničný objem ⁽²⁾	Upravená tržová hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
28.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	Neuplatňuje sa	50 113 203	—
29.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	95 005 889	94 530 859	Neuplatňuje sa	94 926 624	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—					
30.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	95 017 478	94 542 390	Neuplatňuje sa	93 839 080	- 1 178 398
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700					
2.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	95 052 244	94 576 983	Neuplatňuje sa	95 487 902	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800					
3.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	95 063 833	94 588 514	Neuplatňuje sa	95 399 949	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500					
4.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	80 034 200	79 634 029	Neuplatňuje sa	80 333 458	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200					
5.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	80 044 042	79 643 821	Neuplatňuje sa	80 248 396	—
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900					

⁽¹⁾ V systéme združovania je dolný hraničný objem najnižšou prahovou hodnotou pre výzvy na dodatočné vyrovnanie. V praxi väčšina národných centrálnych bánk vyžaduje dodatočný kolaterál vždy, keď tržová hodnota združených kolaterálov upravená zrážkou pri ocenení klesne pod celkový objem, ktorý má byť pokrytý.

⁽²⁾ V systéme združovania pojem horného hraničného objemu nie je relevantný, pretože zmluvné strany sa sústavne snažia o to, aby bol poskytnutý dostatok kolaterálu a minimalizovali sa tak prevádzkové transakcie.

PRÍLOHA 2

SLOVNÍK POJMOV

Agent zúčtovania [Settlement agent]: inštitúcia, ktorá riadi proces zúčtovania (napr. stanovuje zúčtovacie pozície, monitoruje pohyby platieb atď.) pre prevodové systémy alebo iné systémy vyžadujúce zúčtovanie.

Americká aukcia [American auction]: pozri aukcia s viacerými úrokovými sadzbami.

Aukcia s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia) [Single rate auction (Dutch auction): aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/swapový bod) uplatňovaná na všetky uspokojené ponuky rovná hraničnej úrokovej sadzbe.

Aukcia s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) [Multiple rate auction (American auction): aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/swapový bod) rovná navrhutej úrokovej sadzbe každej jednotlivéj ponuky.

Automatické operácie [Standing facility]: možnosť realizácie obchodov s centrálnou bankou, ktoré majú zmluvné strany trvalo k dispozícii na vlastné požiadanie. Eurosystem ponúka dva jednoduché obchody: *jednoduchý refinančný obchod* a *jednoduchý sterilizačný obchod*.

Cena pri spätnom odkúpení [Repurchase price]: cena, za ktorú je kupujúci v súvislosti s *dohodou o spätnom odkúpení* povinný odpredať aktíva späť predávajúcemu. Cena pri spätnom odkúpení sa rovná súčtu *obstarávacej ceny* a cenového rozdielu zodpovedajúceho úroku z dodanej likvidity do doby splatnosti operácie.

Centrálny depozitár cenných papierov (CDCP) [Central securities depository (CSD): subjekt, ktorý vedie a spravuje cenné papiere alebo iné finančné aktíva, vedie účty emisií a umožňuje spracovanie transakcií prostredníctvom zaknihovania. Aktíva môžu existovať buď v listinnej podobe (pričom sú v rámci evidencie CDCP imobilizované), alebo v dematerializovanej podobe (t. j. len ako elektronické záznamy).

Cezhraničné zúčtovanie [Cross-border settlement]: zúčtovanie, ktoré sa uskutočňuje v inej krajine ako v krajine alebo krajinách, v ktorých má jedna alebo obe zmluvné strany obchodu sídlo.

Členský štát [Member State]: v tomto dokumente ide o členský štát EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so zmluvou.

Dematerializácia [Dematerialisation]: odstránenie listinných certifikátov alebo vlastníckych listín, ktoré predstavujú vlastníctvo finančných aktív tak, že tieto aktíva existujú len ako účtovné záznamy.

Deň nákupu [Purchase date]: deň, v ktorom nadobudne účinnosť predaj nakupovaných aktív predajcom kupujúcemu.

Deň ocenenia [Valuation date]: deň, v ktorom sa oceňujú podkladové aktíva úverových operácií.

Deň spätného odkúpenia [Repurchase date]: deň, v ktorom je v súvislosti s transakciou na základe dohody o *spätnom odkúpení* kupujúci povinný predať aktíva späť predávajúcemu.

Deň splatnosti [Maturity date]: deň, v ktorom sa končí splatnosť operácie menovej politiky. V prípade *dohody o spätnom odkúpení* alebo swapu zodpovedá deň splatnosti *dátumu spätného odkúpenia*.

Deň uzavretia obchodu [Trade date (T): deň, keď je obchod uzavretý (dohoda o finančnej transakcii medzi dvoma zmluvnými stranami). Deň uzavretia obchodu sa môže zhodovať s *dňom zúčtovania* transakcie (zúčtovanie v ten istý deň) alebo môže nastať o stanovený počet pracovných dní skôr ako deň zúčtovania (deň zúčtovania je stanovený ako deň uzavretia obchodu T + počet dní oneskorenia zúčtovania).

Deň začatia [Start date]: deň, v ktorom sa uzavrie prvá časť operácie menovej politiky. Pre operácie založené na *dohodách o spätnom odkúpení* a *devízových swapoch* deň začatia zodpovedá *dňu nákupu*.

Deň zúčtovania [Settlement date]: deň, ku ktorému je transakcia zúčtovaná. Zúčtovanie sa môže uskutočniť v ten istý deň ako obchod (zúčtovanie v ten istý deň) alebo jeden alebo niekoľko dní po obchode (deň zúčtovania je stanovený ako deň uzavretia obchodu (T) + počet dní oneskorenia zúčtovania).

Depozitár [Depository]: je agent, ktorého hlavnou úlohou je evidovať cenné papiere v listinnej alebo v elektronickej podobe a viesť záznamy o vlastníctve týchto cenných papierov.

Devízový swap [Foreign exchange swap]: súčasná spotová operácia nákupu/predaja a forwardová operácia predaja/nákupu jednej meny za druhú menu. Eurosystem uskutočňuje operácie menovej politiky na voľnom trhu vo forme devízových swapov, v ktorých národné centrálné banky (alebo ECB) nakupujú (alebo predávajú) prostredníctvom spotovej transakcie euro za cudziu menu a zároveň ho prostredníctvom forwardovej transakcie predávajú (nakupujú) späť.

Dlhodobejšia refinančná operácia [Longer-term refinancing operation]: pravidelná operácia uskutočňovaná Eurosystemom na voľnom trhu vo forme reverzného obchodu. Dlhodobejšie refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom mesačných štandardných tendrov a majú spravidla splatnosť tri mesiace.

Dlhopis s nulovým kupónom [Zero coupon bond]: cenný papier, z ktorého sa vypláca iba jediný tok hotovosti počas jeho životnosti. Na účely tohto dokumentu dlhopisy s nulovým kupónom zahŕňajú cenné papiere emitované s diskontom a cenné papiere s jedným kupónom pri splatnosti. Strip predstavuje osobitný typ dlhopisu s nulovým kupónom.

Dodanie proti platbe [Delivery-versus-payment alebo delivery-against-payment system]: mechanizmus vysporiadania na základe výmeny za hodnotu, ktorý zabezpečuje, že konečný prevod aktív (cenných papierov alebo iných finančných nástrojov) sa uskutoční iba vtedy, keď dôjde ku konečnému prevodu iného aktíva (alebo iných aktív).

Dodatočne stanovený kupón [Post-fixed coupon]: kupón z nástrojov s pohyblivou úrokovou sadzbou, ktorý sa stanovuje na základe hodnôt referenčného indexu k určitému dňu (alebo dňom) počas doby alikvotného narastania kupónového výnosu.

Dohoda o spätnom odkúpení [Repurchase agreement]: dohoda, na základe ktorej sa aktívum predáva, pričom predávajúci zároveň získava právo a povinnosť späť odkúpiť toto aktívum za stanovenú cenu k budúcemu dátumu alebo na výzvu. Táto dohoda sa podoba kolateralizovanému úveru s tým rozdielom, že predávajúci si nezachováva vlastníctvo cenných papierov. Eurosystem využíva dohody o spätnom odkúpení s pevne stanovenou splatnosťou vo svojich reverzných obchodoch.

Dolaďovací obchod [Fine-tuning operation]: nepravidelná operácia na voľnom trhu, ktorú Eurosystem vykonáva najmä preto, aby sa vysporiadal s neočakávanými výkyvmi likvidity na trhu.

Dvojstranné obchody [Bilateral procedure]: postup, pri ktorom centrálna banka uzatvára obchod priamo s jednou alebo niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. Dvojstranné obchody zahŕňajú operácie vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov alebo sprostredkovateľov.

Elektronické peniaze [Electronic money]: peňažná hodnota vyjadrená pohľadávkou voči vydávajúcej inštitúcii, ktorá je (a) uchovávaná na elektronickom médiu, (b) vydávaná pri prijatí peňažných prostriedkov, ktorých hodnota nie je nižšia ako vydávaná peňažná hodnota a (c) prijímaná ako platobný prostriedok inými podnikmi ako vydávajúca inštitúcia.

Emitent [Issuer]: subjekt, ktorý má záväzok vyplývajúci z emitovaného cenného papiera alebo iného finančného nástroja.

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) [European System of Central Banks – ESCB]: Európska centrálna banka (ECB) a národné centrálné banky členských štátov EÚ. Treba poznamenať, že národné centrálné banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so zmluvou, si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky v súlade s národným právom, a preto sa nezúčastňujú na výkone menovej politiky Eurosystemu.

Eurosystem [Eurosystem]: Európska centrálna banka (ECB) a národné centrálné banky členských štátov eurozóny. Rozhodovacími orgánmi Eurosystemu sú Rada guvernérov a Výkonná rada ECB.

Eurozóna [Euro area]: do eurozóny patria členské štáty EÚ, ktoré prijali euro ako jednotnú menu v súlade so zmluvou a v ktorých sa vykonáva jednotná menová politika, za ktorú zodpovedá Rada guvernérov ECB.

Externá inštitúcia hodnotiaca úverovú bonitu [External credit assessment institution (ECAI)]: zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý sa využíva v rámci Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAI). Ide o inštitúcie, ktorých hodnotenie môžu úverové inštitúcie využívať pri stanovovaní rizikovo vážených úverových angažovaností podľa smernice o kapitálových požiadavkách. Tieto inštitúcie musia prejsť procesom formálneho uznania národnými orgánmi bankového dohľadu.

Hlavná refinančná operácia [Main refinancing operation]: pravidelná operácia uskutočňovaná Eurosystemom na voľnom trhu vo forme reverzného obchodu. Hlavné refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom týždenných štandardných tendrov a obvykle majú splatnosť jeden týždeň.

Holandská aukcia [Dutch auction]: pozri aukcia s jednotnou úrokovou sadzbou.

Hraničná kotácia swapového bodu [Marginal swap point quotation]: kotácia swapových bodov, pri ktorej sa vyčerpá celková suma umiestnená v tendri.

Hraničná úroková sadzba [Marginal interest rate]: úroková sadzba, pri ktorej sa vyčerpá celá suma umiestnená v tendri.

Hraničný bod [Trigger point]: vopred stanovená úroveň hodnoty dodanej likvidity, pri ktorej sa uskutoční výzva na dodatočné vyrovnanie.

Interný systém hodnotenia úverovej bonity [In-house credit assessment system (ICAS)]: zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý sa používa v rámci Euro systému pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF). V súčasnosti sú to štyri systémy hodnotenia úverovej bonity prevádzkované Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France a Oesterreichische Nationalbank.

Jednodňový refinančný obchod [Marginal lending facility]: automatická operácia Euro systému, ktorú môžu zmluvné strany využiť na získanie jednodňového úveru od národnej centrálnej banky za vopred stanovenú úrokovú sadzbu oproti akceptovateľným aktívam.

Jednodňový sterilizačný obchod [Deposit facility]: automatická operácia Euro systému, ktorú môžu zmluvné strany využívať na uloženie jednodňových vkladov v národnej centrálnej banke, ktoré sú úročené vopred stanovenou úrokovou sadzbou.

Konečný prevod [Final transfer]: neodvolateľný a bezpodmienečný prevod, ktorým zaniká záväzok uskutočniť prevod.

Koniec dňa [End-of-day]: čas prevádzkového dňa (po uzavretí systému TARGET), keď sú ukončené všetky platby spracovávané v systéme TARGET v daný deň.

Korešpondenčné bankovníctvo [Correspondent banking]: dohoda, na základe ktorej jedna úverová inštitúcia poskytuje platby a iné služby inej úverovej inštitúcii. Platby prostredníctvom korešpondentov sa často uskutočňujú prostredníctvom vzájomných účtov (úcty nostro a loro), na ktoré sa môžu viazať stále úverové linky. Služby korešpondenčného bankovníctva sú poskytované najmä cezhranične, ale rozumejú sa nimi aj vzťahy medzi agentúrami v národnom rámci. Loro účet je pojem, ktorý používa korešpondent na označenie účtu vedeného pre zahraničnú úverovú inštitúciu; zahraničná úverová inštitúcia zasa považuje tento účet za svoj nostro účet.

Krajiny EHP (Európskeho hospodárskeho priestoru) [EEA (European Economic Area) countries]: členské štáty EÚ, Island, Lichtenštajnsko a Nórsko.

Majetkový účet cenných papierov v úschove [Safe custody account]: účet cenných papierov vedený centrálnou bankou, na ktorý môže úverová inštitúcia ukladať cenné papiere, ktoré považuje za akceptovateľné pre zaistenie operácií centrálnej banky.

Maximálna úroková sadzba ponuky [Maximum bid rate]: horný limit úrokovej sadzby, pri ktorej môžu zmluvné strany predkladať svoje ponuky v rámci tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. Ponuky presahujúce maximálnu úrokovú sadzbu stanovenú ECB sa vyradia.

Maximálny limit ponuky [Maximum bid limit]: limit najväčšej akceptovateľnej ponuky jednotlivých zmluvných strán v tendri. Euro systém môže uložiť maximálny limit ponuky, aby zabránil neúmerne veľkým ponukám jednotlivých zmluvných strán.

Medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (ISIN) [International Securities Identification Number – ISIN]: medzinárodný identifikačný kód pridelený cenným papierom emitovaným na finančných trhoch.

Mechanizmus prepojenia [Interlinking mechanism]: v rámci systému TARGET poskytuje mechanizmus prepojenia spoločné postupy a infraštruktúru, ktoré umožňujú pohyby platobných príkazov z jedného domáceho systému RTGS do druhého.

Metóda počítania dní [Day-count convention]: metóda, ktorá stanovuje počet dní pri výpočte úrokov z úverov. Euro systém uplatňuje v operáciách menovej politiky metódu skutočný počet dní/360.

Minimálna suma umiestnenia/pridelenia [Minimum allotment amount]: minimálna suma, ktorá má byť pridelená jednotlivým zmluvným stranám v tendri. Euro systém sa môže rozhodnúť, že každej zo zmluvných strán prideli vo svojich tendroch určitý minimálny objem.

Minimálna úroková sadzba ponuky [Minimum bid rate]: dolný limit úrokových sadzieb, za ktoré môžu zmluvné strany predkladať ponuky do tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Minimálny podiel umiestnenia/pridelenia [Minimum allotment ratio]: dolný limit v percentách, vyjadrujúci podiel z ponúk umiestnených v tendri za hraničnú úrokovú sadzbu. Euro systém sa môže rozhodnúť, že vo svojich tendroch uplatní minimálny podiel umiestnenia.

Model korešpondenčných centrálnych bánk (CCBM) [Correspondent central banking model]: mechanizmus vytvorený Európskym systémom centrálnych bánk s cieľom umožniť zmluvným stranám využívať podkladové aktíva cezhranične. V CCBM konajú národné centrálny banky navzájom ako správcovia. Znamená to, že každá národná centrálna banka má v správe účet cenných papierov každej z ostatných národných centrálnych bánk (a ECB).

Národná centrálna banka [National central bank – NCB]: v tomto dokumente ide o centrálnu banku členského štátu EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so zmluvou.

Nástroj s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou [Inverse floating rate instrument]: štruktúrovaný cenný papier, pri ktorom sa výnos vyplácaný držiteľovi cenného papiera inverzne mení v závislosti od zmien určitej referenčnej úrokovej sadzby.

Nástroj s pevnou úrokovou sadzbou [Fixed rate instrument]: finančný nástroj, ktorý má výnos pevne stanovený počas celej doby životnosti nástroja.

Nástroj s pohyblivou úrokovou sadzbou [Floating rate instrument]: finančný nástroj, ktorého výnos je pravidelne určovaný v závislosti od referenčného indexu, aby odrážal zmeny v krátkodobých a strednodobých trhových úrokových sadzbách. Nástroje s pohyblivou úrokovou sadzbou majú *vopred stanovené kupóny* alebo *dodatočne stanovené kupóny*.

Obchody na voľnom trhu [Open market operation]: obchody uskutočňované z podnetu centrálnej banky na finančnom trhu. So zreteľom na účel, pravidelnosť a postupy môžu byť operácie Eurosystému na voľnom trhu rozdelené do štyroch kategórií: *hlavné refinančné operácie, dlhodobější refinančné operácie, dolaďovacie obchody a štrukturálne obchody*. Čo sa týka použitých nástrojov, hlavným nástrojom Eurosystému na voľnom trhu sú *reverzné obchody*, ktoré sa môžu využívať vo všetkých štyroch kategóriách operácií. Okrem toho je pre *štrukturálne obchody* k dispozícii vydávanie dlhových certifikátov a *priame obchody*, zatiaľ čo pre uskutočňovanie *dolaďovacích obchodov* sú k dispozícii *priame obchody, devízové swapy a prijímanie termínovaných vkladov*.

Objemový tender [Volume tender]: pozri *tender s pevnou úrokovou sadzbou*.

Obstarávacia cena [Purchase price]: cena, za ktorú predávajúci predáva alebo má predať aktíva kupujúcemu.

Oceňovanie podľa trhovej hodnoty [Marking to market]: pozri *pripustná odchýlka*.

Odpočítateľná položka [Lump-sum allowance]: pevne stanovená suma, ktorú si inštitúcia odpočítava zo základne na výpočet *povinných minimálnych rezerv* pri výpočte svojich povinných minimálnych rezerv v rámci minimálnych rezerv Eurosystému.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) [Monetary financial institutions – MFI]: jedna zo skupiny finančných inštitúcií, ktoré spoločne vytvárajú peňažný sektor *eurozóny*. Zahŕňajú centrálnu banku, domáce *úverové inštitúcie*, tak ako sú definované v právnych predpisoch Spoločenstva, a všetky ostatné domáce finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov a/alebo náhrad blízky vkladom od subjektov iných ako peňažné finančné inštitúcie a na vlastný účet (prinajmenšom z ekonomického hľadiska), poskytovanie úverov a/alebo investovanie do cenných papierov.

Periódna udržiavania povinných minimálnych rezerv [Maintenance period]: obdobie, za ktoré sa zisťuje splnenie povinnosti udržiavania povinných minimálnych rezerv. ECB uverejňuje kalendár stanovených období najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka. Stanovené periódny plnenia povinných minimálnych rezerv sa začínajú v zúčtovací deň prvej hlavnej refinančnej operácie nasledujúcej po zasadnutí Rady guvernérov, na programe ktorého je pravidelné mesačné hodnotenie vývoja menovej politiky. Obvykle sa končia v deň pred podobným dňom zúčtovania v nasledujúcom mesiaci. V osobitných situáciách môže byť uverejnený kalendár zmenený a doplnený, aj v závislosti od zmien plánu zasadnutí Rady guvernérov.

Počiatková zrážka [Initial margin]: opatrenie na kontrolu rizika, ktoré môže Eurosystém uplatniť v *reverzných obchodoch*. V rámci tohto opatrenia sa na zabezpečenie obchodu požaduje kolaterál v objeme úveru poskytnutého *zmluvnej strane*, zvýšeného o hodnotu počiatkovej zrážky.

Povinné minimálne rezervy [Reserve requirement]: povinnosť inštitúcií mať v centrálnej banke uložené povinné minimálne rezervy. V rámci minimálnych rezerv Eurosystému sa povinné minimálne rezervy *úverových inštitúcií* vypočítavajú vynásobením *sadzby povinných minimálnych rezerv* pre každú kategóriu položiek *základne na výpočet povinných minimálnych rezerv* a sumy týchto súvahových položiek. Inštitúcie si okrem toho môžu od svojich povinných minimálnych rezerv odpočítateľnú položku.

Pracovný deň Eurosystému [Eurosystem business day]: ktorýkoľvek deň, keď je ECB a aspoň jedna *národná centrálna banka* otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystému.

Pracovný deň NCB [NCB business day]: ktorýkoľvek deň, keď je *národná centrálna banka* konkrétneho členského štátu otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystému. Pobočky národnej centrálnej banky v niektorých členských štátoch môžu byť počas pracovného dňa národnej centrálnej banky zatvorené z dôvodov miestneho alebo regionálneho sviatku. V takých prípadoch príslušná národná centrálna banka musí v predstihu informovať *zmluvné strany* o opatreniach, ktoré sa majú prijať pre transakcie týkajúce sa týchto pobočiek.

Prepojenie medzi systémami zúčtovania cenných papierov [Link between securities settlement systems]: prepojenie pozostáva zo všetkých postupov a dohôd, ktoré sú medzi dvoma systémami zúčtovania cenných papierov (SSS) na účely prevodu cenných papierov prostredníctvom zaknihovania.

Priamy obchod [Outright transaction]: transakcia, pri ktorej sa aktíva nakupujú a predávajú do splatnosti (spotové alebo forwardové).

Priemerovanie povinných minimálnych rezerv [Averaging provision]: mechanizmus, ktorý umožňuje zmluvným stranám plniť povinné minimálne rezervy na základe priemeru svojich denných rezerv vedených počas periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Priemerovanie prispieva k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že inštitúciám poskytuje stimul na vyladenie účinkov dočasných výkyvov likvidity. Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu priemerovanie umožňuje.

Prijímanie termínovaných vkladov [Collection of fixed-term deposits]: nástroj menovej politiky, ktorý môže Eurosystem využívať na účely doladovania a pri ktorom Eurosystem ponúka zmluvným stranám úročenie ich termínovaných vkladov na účtoch v národných centrálnych bankách s cieľom stiahnuť likviditu z trhu.

Prípád nedodržania záväzku [Default event]: prípad, ktorý sa spomína v rámci Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF) a ktorý vymedzuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (prepracované znenie) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES zo 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných spoločností a úverových inštitúcií (spoločne nazývané „smernica o kapitálových požiadavkách“ (Capital Requirements Directive – CRD). Podľa tejto definície prípad nedodržania záväzku nastane, keď „(a) úverová inštitúcia usúdi, že dlžník pravdepodobne nesplati svoje kreditné záväzky voči úverovej inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností v plnej výške bez toho, aby úverová inštitúcia urobila úkony, akými je napríklad realizácia zabezpečenia (ak bolo poskytnuté)“, resp. ak „(b) dlžník mešká viac ako 90 dní pri splácaní akéhokoľvek podstatného kreditného záväzku voči úverovej inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností.“

Prípustná odchýlka (alebo oceňovanie podľa trhovej hodnoty) [Variation margin (marking to market): stanovená úroveň trhovej hodnoty podkladových aktív, používaných pri reverzných obchodoch Eurosystemu na dodanie likvidity, ktorá musí byť podľa jeho požiadavky udržiavaná počas celého trvania obchodu. Znamená to, že ak pravidelne zisťovaná trhová hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, národná centrálna banka bude vyžadovať, aby zmluvná strana doplnila podkladové aktíva alebo hotovosť (t. j. výzva na dodatočné vyrovnanie). Podobne, pokiaľ trhová hodnota podkladových aktív po ich precenení presiahne sumu, ktorú zmluvná strana dlhuje, môže si zmluvná strana prebytočné aktíva alebo hotovosť vyzdvihnúť. Pozri tiež časť 6.4.

Rámec Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity [Eurosystem credit assessment framework (ECAF): súbor procedúr, pravidiel a technických postupov, ktorým sa zabezpečuje dodržiavanie požiadaviek Eurosystemu na vysoké štandardy úverovej bonity akceptovateľných aktív. Eurosystem pri stanovení vysokých štandardov úverovej bonity rozlišuje obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva. Pri hodnotení úverovej bonity akceptovateľných aktív Eurosystem zohľadňuje údaje o hodnotení úverovej bonity získané pomocou hodnotiacich systémov zo štyroch rôznych zdrojov, a to od externých inštitúcií hodnotiacich úverovú bonitu (external credit assessment institutions (ECAI), interných systémov NCB pre hodnotenie úverovej bonity (in-house credit assessment systems (ICAS)), systémov zmluvných strán založených na internom ratingu (internal rating based (IRB) systems) a od poskytovateľov ratingových nástrojov (rating tools (RT)) tretích strán. Okrem toho Eurosystem pri hodnotení úverovej bonity zohľadňuje inštitucionálne kritériá a spôsob zabezpečenia úverov, ktorý držiteľom nástrojov zaručuje podobnú ochranu, napríklad záruky. Pri zabezpečovaní svojich minimálnych požiadaviek na vysoké štandardy úverovej bonity (credit quality threshold) Eurosystem ako referenčnú hodnotu definuje rating „jedno A“. Eurosystem považuje rating „jedno A“ za pravdepodobnosť nedodržania záväzku (probability of default – PD) v časovom horizonte jedného roka vo výške 0,10 %.

Ratingové nástroje [Rating tools (RTs): zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý sa používa v rámci Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF). Ide o ratingové programy tretích strán, ktoré popri využívaní iných informácií hodnotia úverovú bonitu dlžníkov aj podľa ich overenej ročnej účtovnej závierky. Aby sa takéto programy mohli stať súčasťou ECAF, musí ich Eurosystem individuálne schváliť.

Repo obchod [Repo operation]: reverzný obchod na dodanie likvidity založený na dohode o spätnom odkúpení.

Reverzný obchod [Reverse transaction]: operácia, prostredníctvom ktorej národná centrálna banka nakupuje alebo predáva aktíva formou dohody o spätnom odkúpení alebo uskutočňuje úverové operácie oproti kolaterálu.

Riziko platobnej schopnosti [Solvency risk]: riziko straty v dôsledku úpadku (bankrotu) emitenta finančného aktíva alebo platobnej neschopnosti zmluvnej strany.

Rýchly tender [Quick tender]: tender, ktorý používa Eurosystem v doladovacích obchodoch, ak je potrebné okamžite ovplyvniť likviditu. Rýchle tendre sa uskutočňujú v časovom rámci 90 minút a obmedzujú sa na limitovaný okruh zmluvných strán.

Sadzba povinných minimálnych rezerv (Sadzba PMR) [Reserve ratio]: sadzba stanovená centrálnou bankou pre každú kategóriu súvahových položiek zahrnutých do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. Sadzby sa používajú pri výpočte stanovených povinných minimálnych rezerv.

Skupiny splatností [Maturity bucket]: trieda aktív, ktorých zostatková splatnosť je v určitom časovom rozpätí, napr. skupina splatností od troch do piatich rokov.

Skutočný počet dní/360 [Actual/360]: metóda počítania dní uplatňovaná pri výpočte úroku z úveru. Znamená to, že úrok sa vypočítava za skutočný počet kalendárnych dní, na ktoré je poskytnutý, na základe 360-dňového roka. Táto metóda počítania dní sa uplatňuje v operáciách menovej politiky Euro systému.

Správca [Custodian]: subjekt, ktorý sa zaviazal prevziať do úschovy a spravovať cenné papiere a iné finančné aktíva v mene druhých.

Strip – oddelené obchodovanie s kupónom a nominálom [Strip – separate trading of interest and principal]: dlhopis s nulovým kupónom vytvorený na to, aby bolo možné oddelene obchodovať s kupónom a s istinou toho istého nástroja.

Swapový bod [Swap point]: rozdiel medzi výmenným kurzom forwardovej transakcie a výmenným kurzom spotovej transakcie pri devízovom swape.

Systém hrubého zúčtovania [Gross settlement system]: mechanizmus prevodov, pri ktorých dochádza k zúčtovaniu finančných prostriedkov alebo k prevodu cenných papierov na základe jednotlivých príkazov spôsobom príkaz po príkaze.

Systém hrubého zúčtovania v reálnom čase (RTGS) [RTGS (Real-time gross settlement) system]: systém hrubého zúčtovania, pri ktorom sa transakcie spracovávajú a zúčtovávajú v reálnom čase (priebežne), príkaz po príkaze (bez vzájomného započítania – nettingu). Pozri tiež TARGET.

Systém rezervácie (párovanía) [Earmarking system]: spôsob, ktorým centrálna banka spravujú poskytnutý kolaterál, keď sa likvidita dodáva oproti aktívam účelovo viazaným na každú jednotlivú transakciu.

Systém zaknihovania [Book-entry system]: účtovný systém, ktorý umožňuje prevody cenných papierov a iných finančných aktív bez fyzického pohybu listinných dokumentov alebo certifikátov (napr. elektronický prevod cenných papierov). Podrobnejšie tiež v dematerializácii.

Systém založený na internom ratingu [Internal rating-based (IRB) system]: zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý sa používa v rámci Euro systému pre hodnotenie úverovej bonity (ECAFA). Ide o interné systémy tých zmluvných strán, ktorých hodnotenia úverovej bonity môžu úverové inštitúcie používať na stanovovanie rizikovo vážených angažovaností podľa smernice o kapitálových požiadavkách. Tieto systémy musia prejsť procesom formálneho uznania národnými orgánmi bankového dohľadu.

Systém združovania [Pooling system]: pozri systém združovania kolaterálov.

Systém združovania kolaterálov [Collateral pooling system]: systém centrálna banka pre správu kolaterálov (zábezpeka), pri ktorom si zmluvné strany otvárajú združený účet, na ktorý vkladajú aktíva zabezpečujúce ich obchody s centrálnou bankou. Na rozdiel od systému rezervácie (párovanía) nie sú v systéme združovania podkladové aktíva definované osobitne pre každý individuálny obchod.

Systém zúčtovania cenných papierov [Securities settlement system – SSS]: systém, ktorý umožňuje správu a prevody cenných papierov alebo iných finančných aktív, a to buď bez platby, alebo oproti zaplateniu (dodanie proti platbe).

Štandardizovaný odpočet [Standardised deduction]: pevne stanovené percento z objemu nesplatených dlhových cenných papierov s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov (vrátane cenných papierov peňažného trhu), ktoré si môžu od základne na výpočet povinných minimálnych rezerv odpočítať emitenti, ktorí nie sú schopní preukázať, že tento nesplatený objem vedú iné inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv Euro systému, ECB alebo národná centrálna banka.

Štandardný tender [Standard tender]: tender, ktorý Euro systém používa vo svojich pravidelných operáciách na voľnom trhu. Štandardné tendre sa uskutočňujú v časovom rámci 24 hodín. Všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, sú oprávnené predkladať ponuky do štandardných tendrov.

Štruktúrálnej obchod [Structural operation]: operácia na voľnom trhu uskutočňovaná Euro systémom najmä na účely ovplyvnenia štruktúrálnej pozície finančného sektora voči Euro systému v oblasti likvidity.

TARGET (Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase) [TARGET – Trans-European automated real-time gross settlement express transfer system]: systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase v eurách. Je to decentralizovaný systém, ktorý pozostáva z 15 národných systémov RTGS, platobného mechanizmu ECB a mechanizmu prepojenia.

Tender [Tender procedure]: postup, prostredníctvom ktorého centrálna banka dodáva trhu likviditu alebo ju z neho sťahuje na základe konkurenčných ponúk predložených *zmluvnými stranami*. Najlepšie konkurenčné ponuky sú uspokojované ako prvé do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má centrálna banka poskytnúť alebo stiahnuť.

Tender s pevnou úrokovou sadzbou [Fixed rate tender]: *tender*, v ktorom národná centrálna banka vopred stanoví úrokovú sadzbu a zúčastnené *zmluvné strany* ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri takto stanovenej úrokovej sadzbe.

Tender s pohyblivou úrokovou sadzbou [Variable rate tender]: *tender*, v ktorom *zmluvné strany* ponúkajú jednak objem peňazí, s ktorým chcú obchodovať s centrálnou bankou, a jednak úrokovú sadzbu, za akú chcú uzavrieť obchod.

Účet povinných minimálnych rezerv [Reserve account]: účet v *národnej centrálnej banke*, na ktorom *zmluvné strany* vedú svoje *povinné minimálne rezervy*. *Zmluvné strany* môžu ako účty peňažných rezerv využívať svoje *zúčtovacie účty v národných centrálnych bankách*.

Udržiavanie povinných minimálnych rezerv [Reserve holdings]: objem finančných prostriedkov, ktorý udržiavajú *zmluvné strany* na svojom účte *povinných minimálnych rezerv* na účely ich plnenia.

Úverová inštitúcia [Credit institution]: inštitúcia definovaná v článku 4 ods. 1 smernice 2006/48/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií (prepracované znenie). Úverová inštitúcia je: (i) podnik, ktorého predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných zdrojov od verejnosti a poskytovanie úverov na vlastný účet; alebo (ii) podnik alebo iná právnická osoba, iná ako v bode (i), ktorá vydáva platobné prostriedky vo forme *elektronických peňazí*.

Úzke väzby [Close links]: situácia, v ktorej je *zmluvná strana* prepojená s emitentom/dlžníkom/ručiteľom dlhového nástroja z nasledujúcich dôvodov: (i) *zmluvná strana* vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých *zmluvná strana* vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa, alebo *zmluvná strana* a jeden alebo viac podnikov, v ktorých *zmluvná strana* vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa; (ii) emitent/dlžník/ručiteľ vlastní 20 % alebo viac základného imania *zmluvnej strany* alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent/dlžník/ručiteľ vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania *zmluvnej strany* alebo emitent/dlžník/ručiteľ a jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent/dlžník/ručiteľ vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania *zmluvnej strany*; (iii) tretia strana vlastní väčšinový podiel na základom imaní *zmluvnej strany* aj väčšinový podiel na základom imaní emitenta/dlžníka/ručiteľa, a to buď priamo, alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viac podnikov, v ktorých tretia strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní.

Vklady s výpovednou lehotou [Deposits redeemable at notice]: kategória nástrojov pozostávajúca z vkladov, pri ktorých musí majiteľ dodržať pevne stanovenú výpovednú lehotu skôr, ako si môže vybrať svoje prostriedky. V niektorých prípadoch existuje možnosť výberu určitej pevne stanovenej sumy v stanovenom období alebo možnosť predčasného výberu podliehajúceho zaplateniu sankčného poplatku.

Vklady so stanovenou dobou splatnosti [Deposits with agreed maturity]: kategória nástrojov, ktorá sa skladá prevažne z termínovaných vkladov s pevnou dobou splatnosti, ktoré sú, v závislosti od národnej praxe buď neprevoditeľné pred dobou splatnosti, alebo prevoditeľné iba za predpokladu zaplatenia sankčného poplatku. Táto kategória tiež zahŕňa niektoré neobchodovateľné dlhové nástroje, ako sú napríklad neobchodovateľné (retailové) vkladové listy.

Vnútrodený úver [Intraday credit]: úver poskytnutý na dobu kratšiu ako jeden pracovný deň. Môžu ho poskytovať centrálny banky na preklopenie nesúladu v zúčtovaní platieb a môže mať formu: (i) kolateralizovaného prečerpania účtu alebo (ii) úverovej operácie proti zábezpeke alebo *dohody o spätnom odkúpení* (repo obchod).

Vopred stanovený kupón [Pre-fixed coupon]: kupón z *nástrojov s pohyblivou úrokovou sadzbou*, ktorý je stanovený na základe hodnôt z referenčného indexu k určitému dňu (dňom) pred začatím doby nabiehania alikvotného kupónového výnosu.

Výzva na dodatočné vyrovnanie [Margin call]: postup súvisiaci s uplatňovaním *prípustnej odchýlky*, ktorý znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, centrálny banky môžu vyzvať *zmluvné strany*, aby aktíva (alebo hotovosť) doplnili. Podobne, ak hodnota podkladových aktív presiahne po precení sumu, ktorú *zmluvné strany* dlhujú, plus *prípustnú odchýlku*, môže *zmluvná strana* požiadať centrálnu banku, aby jej vrátila nadbytočné aktíva (alebo hotovosť).

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv [Reserve base]: základňou na výpočet výšky *povinných minimálnych rezerv* úverovej inštitúcie je súčet stanovených položiek súvahy.

Zmluva [Treaty]: Zmluva o založení Európskeho spoločenstva. Často sa uvádza ako „Rímska zmluva“ v znení neskorších zmien a doplnkov.

Zmluvná strana [Counterparty]: je druhou stranou finančnej transakcie (napríklad akejkoľvek transakcie s centrálnou bankou).

Zostatková splatnosť [Residual maturity]: doba zostávajúca do dátumu splatnosti dlhového nástroja.

Zrážka [Haircut]: pozri *zrážka pri ocenení*.

Zrážka pri ocenení [Valuation haircut]: opatrenie na kontrolu rizika uplatňované na podkladové aktíva používané v *reverzných obchodoch*, pri ktorom centrálna banka vypočítava hodnotu podkladových aktív tak, že ich trhovú hodnotu zníži o určité percento (*zrážku*). Eurosystem pri oceňovaní uplatňuje zrážky podľa charakteristík daných aktív, napríklad podľa zostatkovej splatnosti.

Zúčtovací účet [Settlement account]: účet priameho účastníka národného systému RTGS vedený v centrálnej banke na účely spracovania platieb.

PRÍLOHA 3

VÝBER ZMLUVNÝCH STRÁN PRE DEVÍZOVÉ INTERVENČNÉ OPERÁCIE A DEVÍZOVÉ SWAPY NA ÚČELY MENOVEJ POLITIKY

Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky sa riadi jednotným prístupom, bez ohľadu na zvolený organizačný rámec externých operácií Eurosystemu. Politika výberu nemá za následok podstatný odklon od zavedených štandardov, nakoľko je následkom zosúladenia optimálnych postupov jednotlivých národných centrálnych bánk. Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie Eurosystemu je založený hlavne na dvoch súboroch kritérií.

Prvý súbor kritérií je inšpirovaný zásadou obozretnosti. Prvým kritériom obozretnosti je bonita, ktorá sa posudzuje na základe kombinácie viacerých metód (napr. pomocou úverových ratingov získaných od komerčných agentúr a internej analýzy kapitálových a iných pomerových ukazovateľov); druhým kritériom je požiadavka Eurosystemu, aby všetky zmluvné strany jeho devízových intervenčných operácií podliehali uznávanému orgánu bankového dohľadu. Tretím kritériom je, že všetky zmluvné strany Eurosystemu v devízových intervenčných operáciách musia dodržiavať vysoké etické normy a mať dobrú povesť.

Po splnení požiadavky minimálnej obozretnosti sa uplatňuje druhý súbor kritérií, ktorého obsahom sú požiadavky efektívnosti. Prvé kritérium efektívnosti sa týka konkurenčného cenového správania a schopnosti zmluvných strán obchodovať veľké objemy, a to aj pri trhových turbulenciách. Medzi ďalšie kritériá efektívnosti patrí kvalita a rozsah informácií poskytovaných zmluvnými stranami.

Okruh potenciálnych zmluvných strán devízových intervenčných operácií je dostatočne veľký a rozmanitý, takže zaručuje potrebnú flexibilitu. Umožňuje Eurosystemu vyberať si z rôznych intervenčných kanálov. Aby bol Eurosystem schopný účinnej intervencie v rôznych geografických oblastiach a časových pásmach, môže využívať zmluvné strany v ktoromkoľvek medzinárodnom finančnom centre. V praxi sa však prejavuje tendencia, že podstatná časť zmluvných strán je z eurozóny. Okruh zmluvných strán pre devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky zodpovedá okruhu zmluvných strán v eurozóne, ktoré si Eurosystem vyberá pre svoje intervenčné devízové operácie.

Národné centrálné banky môžu uplatňovať systém obmedzení, ktorý im umožní v devízových swapoch vykonávaných na účely menovej politiky kontrolovať úverovú angažovanosť vo vzťahu k jednotlivým zmluvným stranám.

PRÍLOHA 4

RÁMEC VÝKAZNÍCTVA NA ÚČELY MENOVEJ A BANKOVEJ ŠTATISTIKY EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY ⁽¹⁾**1. Úvod**

Nariadenie rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou ⁽²⁾ vymedzuje fyzické a právnické osoby, ktoré podliehajú povinnosti vykazovania („referenčný súbor spravodajských jednotiek“), režimu utajenia a príslušným vykonávacím ustanoveniam v súlade s článkom 5.4 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Štatút ESCB). Okrem toho toto nariadenie oprávňuje ECB využiť svoju zákonnú právomoc na:

- stanovenie platného súboru aktuálnej spravodajskej skupiny;
- vymedzenie požiadaviek ECB v oblasti výkazníctva a ich uloženie subjektom podliehajúcim vykazovacej povinnosti v zúčastnených členských štátoch;
- stanovenie podmienok, na základe ktorých môže ECB a národné centrálné banky (NCB) uplatniť svoje právo overovať povinné zhromažďovanie štatistických informácií alebo ho vykonávať.

2. Všeobecné informácie

Účelom nariadenia (ES) č. 2423/2001 Európskej centrálnej banky z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13) v znení neskorších zmien a doplnení ⁽³⁾, je umožniť ECB a v súlade s článkom 5.2 Štatútu národným centrálnym bankám, ktoré vykonávajú túto činnosť, v čo najväčšom možnom rozsahu zhromažďovať štatistický materiál potrebný na plnenie úloh Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), najmä na definovanie a uskutočňovanie menovej politiky spoločenstva v súlade s článkom 105 ods. 2 prvá zarážka Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Zmluva). Štatistické informácie zhromaždené v súlade s nariadením ECB/2001/13 sa používajú na zostavovanie konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (PFI), ktorej základným cieľom je poskytnúť ECB súhrnný štatistický obraz menového vývoja zahŕňajúceho súhrnné finančné aktíva a pasíva PFI, nachádzajúce sa v členských štátoch, ktoré sú chápané ako jedno hospodárske územie.

Vykazovacia povinnosť na účely štatistiky, vyžadovaná ECB v kontexte konsolidovanej súvahy sektora PFI, sa opiera o tri hlavné dôvody.

Po prvé, je nevyhnutné, aby ECB dostávala porovnateľné, spoľahlivé a aktuálne štatistické informácie, ktoré by sa v celej eurozóne zisťovali v porovnateľných podmienkach. Hoci národné centrálné banky v súlade s článkami 5.1 a 5.2 Štatútu zhromažďujú údaje decentralizovane a pokiaľ je to potrebné, v kombinácii s ďalšími štatistickými požiadavkami spoločenstva alebo na národné účely, v súvislosti s potrebou zabezpečiť spoľahlivý štatistický základ na definovanie a uskutočňovanie jednotnej menovej politiky treba zabezpečiť dostatočnú mieru zosúladenia a zhody s minimálnymi normami vykazovania.

Po druhé, povinnosť vykazovania stanovená v nariadení ECB/2001/13 musí zachovávať zásady transparentnosti a právnej istoty. Dôvodom je, že uvedené nariadenie je záväzné v celom svojom rozsahu a priamo uplatniteľné v celej eurozóne. Ukladá povinnosti priamo fyzickým a právnickým osobám, ktorým v prípade nesplnenia požiadaviek ECB na vykazovanie (článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98) môže ECB uložiť sankcie. Vykazovacie povinnosti sú teda jasne vymedzené a akékoľvek uplatnenie právomocí ECB v oblasti overovania alebo povinného zberu štatistických informácií sa riadi identifikovateľnými zásadami.

Po tretie, ECB je povinná minimalizovať zaťaženie vyplývajúce z vykazovania (článok 3 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 2533/98). Preto sa štatistický materiál zhromažďovaný národnými centrálnymi bankami podľa nariadenia ECB/2001/13 používa aj na vypočítavanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Obsah tejto prílohy slúži len na informačné účely.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 333, 17.12.2001, s. 1. Toto nariadenie nahradilo nariadenie (ES) č. 2819/98 Európskej centrálnej banky z 1. decembra 1998 (ECB/1998/16).

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.

Články nariadenia ECB/2001/13 v znení neskorších zmien a doplnení sa obmedzujú na všeobecné vymedzenie platného okruhu vykazujúcich subjektov, ich vykazovacích povinností a zásad, na základe ktorých ECB a národné centrálné banky zvyčajne uplatňujú svoju pôsobnosť v oblasti overovania alebo povinného zhromažďovania štatistických informácií. Podrobnosti o vykazovaných štatistických informáciách vyžadovaných štatistickým výkazníctvom ECB a minimálne normy, ktoré sa pritom majú dodržiavať, sú stanovené v prílohách I až IV k nariadeniu ECB/2001/13.

3. Okruh vykazujúcich subjektov; zoznam pfi na štatistické účely

Medzi PFI patria rezidentské úverové inštitúcie definované v práve spoločenstva a všetky ostatné miestne finančné inštitúcie, predmetom podnikania ktorých je prijímať vklady a/alebo blízke náhrady vkladov od iných subjektov, ako sú PFI a na svoj vlastný účet (minimálne z ekonomického hľadiska) poskytovať úvery a /alebo investovať do cenných papierov. ECB zriadi a vedie zoznam inštitúcií v súlade s týmto pojmom a podľa klasifikačných zásad stanovených v prílohe I k nariadeniu ECB/2001/13. Pôsobnosť zriadiť a viesť zoznam PFI na štatistické účely sa vzťahuje na Výkonnú radu ECB. Platný okruh subjektov vykazovania tvoria PFI sídliace v eurozóne.

Národné centrálné banky sú oprávnené udeľovať výnimky malým PFI, ak PFI, ktoré prispievajú k mesačnej konsolidovanej súvahe sa na celkovej súvahe PFI v zúčastnenom členskom štáte podieľajú aspoň 95 %. Tieto výnimky umožňujú národným centrálnym bankám uplatniť metódu „zostatkovej časti“.

4. Povinnosť štatistického výkazníctva

Aby bolo možné vypracovať konsolidovanú súvahu, musia inštitúcie, ktoré sa nachádzajú v aktuálnom zozname vykazujúcich subjektov, poskytovať štatistické informácie o svojich súvahách raz mesačne. Okrem toho sa štvrťročne vyžadujú ďalšie informácie. Vykazované štatistické informácie sú bližšie špecifikované v prílohe I k nariadeniu ECB/2001/13.

Príslušné štatistické údaje zhromažďujú národné centrálné banky; ich povinnosťou je stanoviť postupy vykazovania. Nariadenie ECB/2001/13 v znení neskorších predpisov, národným centrálnym bankám nebráni v tom, aby od platného okruhu vykazujúcich subjektov zhromažďovali štatistické informácie potrebné na splnenie štatistických požiadaviek ECB v rámci širšie poňatého štatistického výkazníctva, ktoré vytvárajú z vlastného rozhodnutia v súlade s právom spoločenstva alebo národným právom alebo praxou, a ktorý slúži na iné štatistické účely. Takéto výkazníctvo by však nemalo byť na ujmu plnenia štatistických požiadaviek ustanovených v nariadení ECB/2001/13. V špecifických prípadoch môže ECB v záujme zabezpečovania vlastných potrieb využiť aj štatistické informácie zhromaždené na takéto širšie účely.

Dôsledok výnimky udeľovanej národnou centrálnou bankou malým inštitúciám spočíva v tom, že vykazovacia povinnosť v súvislosti s povinnými minimálnymi rezervami, špecifikovaná v prílohe II k nariadeniu ECB/2001/13, je v prípade príslušných malých PFI znížená (čo okrem iného znamená oznamovanie údajov len raz za štvrťrok). Požiadavky na tieto malé PFI, ktoré nie sú úverovými inštitúciami, sú ustanovené v prílohe III k uvedenému nariadeniu ECB. Tie PFI, ktorým bola udelená výnimka, však majú možnosť zvoliť si, či budú plniť vykazovaciu povinnosť v plnom rozsahu, alebo nie.

5. Využitie štatistických informácií podľa nariadenia ECB o povinných minimálnych rezervách

Aby sa záťaž spojená s vykazovaním znížila na minimum a aby sa pri zhromažďovaní štatistických informácií predišlo prípadným duplicitám, používajú sa súvahové štatistické informácie, ktoré vykazujú PFI podľa nariadenia ECB/2001/13, aj na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia ECB/2003/9.

Vykazujúce subjekty musia na štatistické účely oznamovať údaje svojej príslušnej národnej centrálnej banke podľa tabuľky 1, ktorá je časťou prílohy I k nariadeniu ECB/2001/13. Miesta v tabuľke 1 označené „*“ využívajú vykazujúce inštitúcie na výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv (box 9 v kapitole 7 tejto publikácie).

Pre správny výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv, na ktorý sa uplatňuje kladný koeficient, je potrebné vklady ďalej rozčleniť, a to na vklady s dohodnutou splatnosťou viac ako dva roky, vklady s výpovednou lehotou a splatnosťou viac ako dva roky a na záväzky z repo operácií úverových inštitúcií voči nasledujúcim („tuzemským“ a „ostatným participujúcim členským štátom eurozóny“) sektorom: „peňažné finančné inštitúcie“, „úverové inštitúcie s povinnosťou udržiavať povinné minimálne rezervy, ECB a národné centrálné banky“ a „ústredné štátne správy“, ako aj voči zvyšku sveta.

Tabuľka 1

Údaje vykazované mesačne (stavy)

Položky v okienkach ohraničených tenkou čiarou vykazujú len úverové inštitúcie povinné tvoriť minimálne rezervy.

POLOŽKY SÚVAHY	A. Tuzemsko									B. Ostatné zúčastnené členské štáty									C. Zvyšok sveta	D. Nezačlenené	
	Peňažné finančné inštitúcie ⁽¹⁾		Iné ako peňažné finančné inštitúcie							Peňažné finančné inštitúcie ⁽¹⁾		Iné ako peňažné finančné inštitúcie									
	Z toho úverové inštitúcie povinné tvoriť PMR, ECB a NCB	a)	Verejná správa		Ostatné rezidentské sektory					Z toho úverové inštitúcie povinné tvoriť PMR, ECB a NCB	j)	Verejná správa		Ostatné rezidentské sektory							
			Ústredná štátna správa	Ostatná verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123+S.124)	Poisťovacie spoločnosti a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)			Ústredná štátna správa	Ostatná verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123+S.124)	Poisťovacie spoločnosti a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)			
	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)		k)	l)	m)	n)	o)	p)	q)	r)	s)	t)		
PASÍVA																					
8 Emisia obeživa																					
9 Vklady	*	*	*								*	*	*								*
do 1 roka vrátane																					
nad 1 rok																					
9e Euro	*	*								*	*										
9.1e Splatné na požiadanie																					
9.2e S dohodnutou splatnosťou																					
do 1 roka vrátane																					
od 1 roka do 2 rokov vrátane																					
nad dva roky ⁽¹⁾	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
9.3e S výpovednou lehotou:																					
do 3 mesiacov vrátane ⁽²⁾																					
viac ako 3 mesiace																					
z toho nad dva roky ⁽¹⁾	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
9.4e Repo operácie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
9x Cudzie meny																					
9.1x Splatné na požiadanie																					
9.2x S dohodnutou splatnosťou																					
do 1 roka vrátane																					
od 1 roka do 2 rokov vrátane																					
nad 2 roky ⁽¹⁾	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
9.3x S výpovednou lehotou:																					
do 3 mesiacov vrátane ⁽²⁾																					
viac ako 3 mesiace																					
z toho nad 2 roky ⁽¹⁾	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
9.4x Repo operácie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
10																					
11 Vydané dlhové cenné papiere																					
11e V eurách																					
do 1 roka vrátane																					
od 1 roka do 2 rokov vrátane																					
nad 2 roky																					
11x Cudzie meny																					
do 1 roka vrátane																					
od 1 roka do 2 rokov vrátane																					
nad 2 roky																					
12 Kapitál a rezervy																					
13 Ostatné pasíva																					

⁽¹⁾ Vrátane administratívne regulovaných vkladov.

⁽²⁾ Vrátane neprevoditeľných sporivých vkladov splatných na predloženie.

⁽³⁾ Úverové inštitúcie môžu vykazovať pozície voči iným PFI, ako sú úverové inštitúcie s povinnosťou minimálnych rezerv, ECB a národným centrálnym bankám namiesto voči PFI a úverovým inštitúciám s povinnosťou minimálnych rezerv, ECB a národným centrálnym bankám, pokiaľ to nebude mať za následok stratu podrobností ani vplyv na položky vyznačené tučným písmom.

⁽⁴⁾ Vykazovanie tejto položky je až do odvolania dobrovoľné.

Tabuľka 1
Údaje vykazované mesačne (stavy) (pokračovanie)

POLOŽKY SÚVAHY	A. Tuzemsko									B. Ostatné zúčastnené členské štáty							C. Zvyšok sveta	D. Nezačlenené	
	Iné ako peňažné finančné inštitúcie									Iné ako peňažné finančné inštitúcie									
	Peňažné finančné inštitúcie	Ostatné rezidentské sektory								Peňažné finančné inštitúcie	Ostatné rezidentské sektory								
		Verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123+S.124)	Poistovacie spoločnosti a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)				Verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123+S.124)	Poistovacie spoločnosti a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)			
a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)	n)	o)	p)	q)	r)	s)	t)
AKTÍVA																			
1 Pokladnica																			
1e z toho v eurách																			
2 Úvery																			
do 1 roka vrátane																			
od 1 roka do 5 rokov vrátane																			
nad 5 rokov																			
2e Z toho v eurách																			
3 Cenné papiere iné ako akcie																			
3e V eurách																			
do 1 roka vrátane																			
od 1 roka do 2 rokov vrátane																			
nad 2 roky																			
3x Cudzie meny																			
do 1 roka vrátane																			
od 1 roka do 2 rokov vrátane																			
nad 2 roky																			
4 Akcie a podielové listy podielových fondov peňažného trhu																			
5 Akcie a iné majetkové účasti																			
6 Fixné aktíva																			
7 Ostatné aktíva																			

V závislosti od národných systémov zhromažďovania údajov a bez toho, aby bola dotknutá úplná zhoda s pojmami a zásadami klasifikácie súvahy PFI stanovenými v nariadení ECB/2001/13, úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti povinných minimálnych rezerv môžu vykazovať údaje potrebné na výpočet povinných minimálnych rezerv aj inak, s výnimkou údajov o prevoditeľných nástrojoch (podľa tabuľky 1a), za predpokladu, že to neovplyvní pozície v tabuľke 1 vyznačené tučným písmom.

Príloha II k nariadeniu ECB/2001/13, obsahuje špecifické a prechodné ustanovenia a ustanovenia o fúziách úverových inštitúcií v súvislosti s uplatňovaním systému povinných minimálnych rezerv.

Príloha II k nariadeniu ECB/2001/13, obsahuje najmä schému vykazovania pre „podružné“ úverové inštitúcie (credit institutions in the „tail“). Podružné úverové inštitúcie musia vykazovať minimálne štvrtročné údaje potrebné na výpočet základne povinných minimálnych rezerv v súlade s tabuľkou 1a. Tieto inštitúcie zabezpečujú, aby bolo vykazovanie podľa tabuľky 1a v úplnej zhode s pojmami a klasifikáciami podľa tabuľky 1. Údaje o základni na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcií v zostatkovej časti za tri periódy udržiavania stanovených rezerv sú založené na údajoch ku koncu štvrtroka, ktoré zhromaždila národná centrálna banka.

Tabuľka 1a

Zjednodušené vykazovanie údajov o povinných minimálnych rezervách

	Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítaná ako súčet týchto stĺpcov tabuľky 1 (pasíva): (a) – (b) + (c) + (d) + (e) + (j) – (k) + (l) +(m) +(n) + (s)
VKLADY (PASÍVA)(v eurách a cudzích menách)	
9. CELKOVÉ VKLADY	
9,1 e + 9,1 x	
9,2 e + 9,2 x	
9,3 e + 9,3 x	
9,4 e + 9,4 x	
z toho:	
9,2 e + 9,2 x s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky	
z toho:	
9,3 e + 9,3 x s výpovednou lehotou nad 2 roky	Dobrovoľné vykazovanie
z toho:	
9,4 e + 9,4 x repo operácie	
	Nesplatené emisie, stĺpec (t) v tabuľke 1 (pasíva)
OBCHODOVATEĽNÉ NÁSTROJE (v eurách a cudzích menách spolu)	
11 EMITOVANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE 11 e + 11 x s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov	
11 EMITOVANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE 11 e + 11 x s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky	

Príloha obsahuje aj ustanovenia o vykazovaní na konsolidovanom základe. Úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti tvorby povinných minimálnych rezerv môžu na základe povolenia ECB vykonávať konsolidované štatistické výkazníctvo pre skupinu úverových inštitúcií podliehajúcich povinnosti tvorby povinných minimálnych rezerv v rámci územia jedného štátu, za predpokladu, že všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sa vzdali výhody paušálnej odpočítateľnej položky z výšky určených povinných minimálnych rezerv. Výhoda paušálnej odpočítateľnej položky však zostáva pre skupinu ako celok. Všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sú do zoznamu peňažných finančných inštitúcií ECB zaradené osobitne.

Príloha obsahuje aj ustanovenia, ktoré sa majú uplatňovať v prípade fúzií úverových inštitúcií. V tejto prílohe majú pojmy „fúzia“, „fúzujúce inštitúcie“ a „nadobúdajúca inštitúcia“ význam stanovený v nariadení ECB/2003/9. Pre periodu udržiavania povinných minimálnych rezerv, v ktorej sa fúzia uskutoční, sa povinné minimálne rezervy nadobúdajúcej inštitúcie vypočítajú a musia splniť tak, ako je ustanovené v článku 13 uvedeného nariadenia. Ak je to vhodné, pre nasledujúce periody udržiavania sa povinné minimálne rezervy inštitúcie vypočítavajú zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a štatistických informácií v súlade so špecifickými pravidlami (tabuľka 2 v dodatku k prílohe II k nariadeniu ECB/2001/13). Inak sa uplatňujú obvyklé pravidlá na vykazovanie štatistických informácií a výpočet povinných minimálnych rezerv stanovené v článku 3 nariadenia ECB/2003/9. Okrem toho môže príslušná národná centrálna banka povoliť nadobúdajúcej inštitúcii, aby splnila svoju povinnosť vykazovať štatistické informácie prostredníctvom dočasných postupov. Táto výnimka z obvyklých postupov vykazovania musí byť obmedzená na minimálny čas a v každom prípade by nemala presiahnuť šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti fúzie. Táto výnimka nemá vplyv na povinnosť nadobúdajúcej inštitúcie splniť si svoju vykazovaciu povinnosť v súlade s nariadením ECB/2001/13, a ak je stanovené, na jej záväzok prevziať vykazovaciu povinnosť fúzujúcich inštitúcií. Nadobúdajúca inštitúcia je povinná informovať príslušnú národnú centrálnu banku ihneď po zverejnení zámeru o uskutočnení fúzie a v dostatočnom čase pred fúziou o postupoch potrebných na splnenie povinnosti štatistického vykazovania na účely stanovenia povinných minimálnych rezerv.

6. Overovanie a povinný zber údajov

V prípade, keď minimálne štandardy na prenos, presnosť, pojmovú zhodu a revízie nie sú splnené, ECB a národné centrálné banky zvyčajne uplatnia svoju kompetenciu overovať a povinne zbierať štatistické informácie. Tieto minimálne štandardy sú definované v prílohe IV k nariadeniu ECB/2001/13.

7. Nezúčastnené členské štáty

Nakolko nariadenie podľa článku 34.1 štatútu neudeľuje žiadne práva ani neukladá žiadne povinnosti členským štátom s výnimkou (článok 43.1 štatútu) a Dánsku (článok 2 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska) a neplatí pre Spojené kráľovstvo (článok 8 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska), nariadenie ECB/2001/13 platí iba v zúčastnených členských štátoch.

Článok 5 štatútu týkajúci sa pôsobnosti ECB a národných centrálnych bánk v oblasti štatistiky a nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 však platia pre všetky členské štáty. To súčasne znamená, spolu s článkom 10 (predtým článok 5) zmluvy, povinnosť nezúčastnených členských štátov na národnej úrovni navrhnuť a prijať všetky opatrenia potrebné na zber štatistických informácií nevyhnutných na splnenie požiadaviek štatistického vykazovania ECB a uskutočniť včasné prípravy v oblasti štatistiky, aby sa mohli stať zúčastnenými členskými štátmi. Táto povinnosť bola výslovne stanovená v článku 4 a odôvodnení č. 17 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98. Z dôvodov transparentnosti sa táto osobitná povinnosť pripomína v úvodných ustanoveniach nariadenia ECB/2001/13.

PRÍLOHA 5

INTERNETOVÉ STRÁNKY EUROSISTÉMU

Centrálne banka	Internetová stránka
Európska centrálna banka	www.ecb.int
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be alebo www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Österreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki – Finlands Bank	www.bof.fi

PRÍLOHA 6

POSTUPY A SANKCIE UPLATŇOVANÉ V PRÍPADE NEDODRŽANIA ZÁVÄZKOV ZMLUVNÝCH STRÁN

1. Finančné pokuty

V prípade, ak zmluvná strana poruší pravidlá tendrov ⁽¹⁾, pravidlá dvojstranných obchodov ⁽²⁾, pravidlá na používanie podkladových aktív ⁽³⁾, alebo postupov na konci dňa a podmienky prístupu k jednodňovým refinančným obchodom ⁽⁴⁾, Eurosystem uplatní tieto finančné pokuty:

- (a) V prípade porušenia pravidiel súvisiacich s tendrami, dvojstrannými obchodmi a využívaním podkladových aktív sa za prvé a druhé porušenie, ku ktorému dôjde v 12-mesačnom období, za každé z nich uplatní finančná pokuta. Finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, sa stanovujú na úrovni hraničnej refinančnej sadzby zvýšenej o 2,5 percentuálneho bodu.

Pri porušení pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov sa finančné pokuty vypočítavajú zo sumy kolaterálu alebo hotovosti, ktorú zmluvná strana nebola schopná vysporiadať, vynásobenej koeficientom 7/360.

Pri porušení pravidiel týkajúcich sa využívania podkladových aktív sa finančné pokuty vypočítajú zo sumy neakceptovateľných aktív (alebo aktív, ktoré zmluvná strana nesmie použiť), ktoré buď: i) zmluvná strana dodala národnej centrálnej banke alebo ECB, alebo ii) zmluvná strana neodstránila po 20 pracovných dňoch nasledujúcich od momentu, keď sa akceptovateľné aktíva stali neakceptovateľnými alebo ich zmluvná strana už nesmela využívať, vynásobenej koeficientom 1/360.

- (b) Pri prvom porušení pravidiel pre postupy na konci dňa alebo pre prístup k jednodňovým refinančným obchodom sa finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, stanovujú na úrovni hraničnej refinančnej sadzby zvýšenej o 5 percentuálnych bodov. V prípade opakovaných porušení sa úroková sadzba pokuty zvýši o ďalších 2,5 percentuálneho bodu vždy, keď k tomu dôjde v období 12 mesiacov, a vypočítava sa z objemu neoprávneného prístupu k jednodňovému refinančnému obchodu.

2. Nefinančné pokuty

Za porušenie pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov a pravidiel pre podkladové aktíva môže Eurosystem vylúčiť zmluvnú stranu v nasledujúcich prípadoch:

2.1. Vylúčenie po porušení pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov

Ak dôjde k tretiemu porušeniu rovnakého typu v priebehu 12-mesačného obdobia, Eurosystem okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s pravidlami uvedenými v časti 1, vylúči zmluvné strany z nasledujúceho obchodu (obchodov) na voľnom trhu toho istého typu a uskutočneného podľa tých istých postupov. Dĺžka vylúčenia sa určí nasledujúcim spôsobom:

- (a) ak objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti tvorí menej ako 40 % z celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na jeden mesiac;

⁽¹⁾ Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná previesť dostatočný objem podkladových aktív na vysporiadanie sumy likvidity, ktorá jej bola pridelená v operácii na dodanie likvidity, alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú hotovosť na vysporiadanie sumy, ktorá jej bola pridelená v operácii na stiahnutie likvidity.

⁽²⁾ Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatočný objem akceptovateľných podkladových aktív alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú hotovosť na zúčtovanie sumy dohodnutej v dvojstranných transakciách.

⁽³⁾ Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana používa na zabezpečenie nesplateného úveru aktíva, ktoré sú alebo ktoré sa stali neakceptovateľnými (alebo ktoré nesmie používať).

⁽⁴⁾ Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana má na zúčtovacom účte na konci dňa záporný zostatok a nespĺňa podmienky prístupu k jednodňovému refinančnému obchodu.

- b) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 40 až 80 % z celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na dva mesiace;
- c) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 80 až 100 % celkovej záruky alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na tri mesiace.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa bez vplyvu na bod (c) uplatnia aj na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

2.2. *Vylúčenie po porušení pravidiel pre podkladové aktíva*

Ak dôjde k tretiemu porušeniu počas 12-mesačného obdobia, Eurosystem okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s časťou 1 vylúči zmluvnú stranu z nasledujúceho obchodu na voľnom trhu.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa tiež uplatňujú, bez vplyvu na bod c), na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

2.3. *Vylúčenie z prístupu k všetkým budúcim operáciám menovej politiky na určité obdobie vo výnimočných prípadoch*

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť prípadu nedodržania a najmä so zreteľom na sumy, ktorých sa to týka, ďalej na frekvenciu alebo trvanie prípadov nedodržania, treba zvážiť okrem finančnej pokuty vypočítanej podľa časti 1 aj vylúčenie zmluvnej strany z prístupu k všetkým budúcim operáciám menovej politiky na obdobie troch mesiacov.

2.4. *Inštitúcie so sídlom v iných členských štátoch*

Eurosystem môže rozhodnúť aj o tom, či sa navrhované opatrenie súvisiace s vylúčením, ktoré má byť prijaté, má uplatniť aj na pobočky konkrétnej inštitúcie so sídlom v iných členských štátoch.

PRÍLOHA 7

VYTVORENIE PLATNÉHO ZABEZPEČENIA VO FORME ÚVEROVÝCH POHLADÁVOK

V záujme vytvorenia platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok a ich rýchlej realizácie v prípade nedodržania záväzku zmluvnej strany je potrebné splniť nasledujúce dodatočné právne požiadavky:

- *Overenie existencie úverových pohľadávok*: pri overovaní existencie úverových pohľadávok predložených Eurosystému ako kolaterál musia NCB uplatňovať minimálne tieto opatrenia: i) zmluvné strany národnej centrálnej banky aspoň raz za štvrtrok predložia záväzné vyhlásenie o existencii úverových pohľadávok predložených ako kolaterál, ktoré možno nahradiť preverením informácií vedených v centrálnych úverových registroch, ak takéto registre existujú; ii) NCB, orgán bankového dohľadu alebo externý audítor jednorazovo overia postup, ktorý zmluvná strana používa pri predkladaní informácií o existencii úverových pohľadávok Eurosystému; iii) NCB, príslušné úverové registre, orgán bankového dohľadu alebo externí audítori vykonajú náhodné kontroly kvality a presnosti takýchto záväzných vyhlásení zmluvných strán.

Štvrtročné záväzné vyhlásenie v bode i) obsahuje požiadavku, aby zmluvné strany Eurosystému písomne:

- potvrdili a zaručili súlad úverových pohľadávok predložených NCB s kritériami akceptovateľnosti Eurosystému;

- potvrdili a zaručili, že žiadna úverová pohľadávka predložená ako podkladové aktívum sa zároveň nepoužíva ako kolaterál v prospech tretej strany, a zaviazali sa, že zmluvná strana nebude žiadne úverové pohľadávky mobilizovať ako kolaterál pre tretiu stranu;

a

- potvrdili a zaručili, že príslušnej NCB okamžite, ale nie neskôr ako počas nasledujúceho pracovného dňa oznámia každú udalosť s podstatným vplyvom na zmluvný vzťah medzi zmluvnou stranou a príslušnou NCB, najmä predčasné, čiastočné alebo úplné splatenie úverovej pohľadávky, zníženie jej ratingu a podstatné zmeny jej podmienok.

Aby sa mohli uskutočňovať kontroly vymedzené v bodoch ii) a iii) (jednorazové overenie a náhodné kontroly), orgány bankového dohľadu a najmä NCB a externí audítori musia byť oprávnení tieto kontroly vykonať. V prípade potreby toto oprávnenie musí byť stanovené zmluvne, resp. musí byť v súlade s platnými vnútroštátnymi právnymi predpismi.

- *Oznámenie dlžníkovi o mobilizácii úverovej pohľadávky, resp. o registrácii mobilizácie*: pokiaľ ide o oznámenie podávané dlžníkovi v prípade mobilizácie úverovej pohľadávky ako kolaterálu, s ohľadom na špecifické vlastnosti rôznych právnych systémov, platia tieto požiadavky:

- a) V niektorých členských štátoch, v ktorých je oznámenie dlžníkovi o mobilizácii úverovej pohľadávky ako kolaterálu podmienkou platnej mobilizácie podľa platných vnútroštátnych predpisov, uvedených v príslušnej národnej dokumentácii, je zákonnou podmienkou akceptovateľnosti úverovej pohľadávky predchádzajúce oznámenie dlžníkovi. Podmienkou uznania predchádzajúceho oznámenia dlžníkovi z hľadiska akceptovateľnosti je, aby skutočnosť, že zmluvná strana úverovú pohľadávku mobilizovala ako kolaterál v prospech NCB, oznámila zmluvná strana, resp. NCB (podľa príslušnej národnej dokumentácie), dlžníkovi vopred alebo počas samotnej mobilizácie pohľadávky.

- b) V niektorých iných členských štátoch, kde sa ako podmienka platnej mobilizácie, resp. v určitých prípadoch ako podmienka prednosti úverovej pohľadávky podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov, uvedených v príslušnej národnej dokumentácii, vyžaduje verejná registrácia mobilizácie úverovej pohľadávky ako kolaterálu, je potrebné, aby sa registrácia uskutočnila vopred alebo počas samotnej mobilizácie.

- c) V členských štátoch, ktoré nevyžadujú predchádzajúce oznámenie dlžníkovi ani verejnú registráciu mobilizácie úverovej pohľadávky ako kolaterálu v súlade s bodmi a) a b) (podľa príslušnej národnej dokumentácie), sa vyžaduje následné oznámenie dlžníkovi. Podmienkou uznania následného oznámenia dlžníkovi je, aby skutočnosť, že zmluvná strana úverovú pohľadávku mobilizovala ako kolaterál v prospech NCB, zmluvná strana, resp. NCB (podľa príslušnej národnej dokumentácie) dlžníkovi oznámila bezodkladne po vzniku nejakej úverovej udalosti. „Úverová udalosť“ znamená prípad nedodržania záväzku alebo podobný prípad vymedzený v príslušnej národnej dokumentácii.

Toto oznámenie sa nevyžaduje v prípade, ak úverové pohľadávky sú nástrojmi znejúcimi na doručiteľa, v prípade ktorých nie je podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov oznamovanie nutné. V takom prípade sa predmetné nástroje na doručiteľa musia fyzicky previesť príslušnej NCB buď vopred, alebo počas ich samotnej mobilizácie ako kolaterálu.

Uvedené požiadavky sú minimálnymi požiadavkami. NCB sa môžu na základe vlastného uváženia rozhodnúť, či predchádzajúce oznámenie alebo registráciu (podľa príslušnej národnej dokumentácie) budú požadovať aj v iných ako v uvedených prípadoch.

- *Vylúčenie obmedzení týkajúcich sa bankového tajomstva a dôvernosti:* zmluvná strana nie je povinná získať od dlžníka súhlas s poskytnutím informácií o úverovej pohľadávke a o samotnom dlžníkovi, ktoré Eurosystem vyžaduje na vytvorenie platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok, a ich rýchlu realizáciu v prípade nedodržania záväzkov zmluvnej strany. Zmluvná strana a dlžník sa musia zmluvne dohodnúť, že dlžník bezpodmienečne súhlasí s poskytnutím takýchto informácií o sebe a o úverových pohľadávkach Eurosystemu. Ustanovenie tohto druhu nie je potrebné, ak poskytovanie takýchto informácií neobmedzujú žiadne pravidlá stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch podľa príslušnej národnej dokumentácie.
 - *Vylúčenie obmedzení týkajúcich sa mobilizácie úverových pohľadávok:* zmluvné strany musia zabezpečiť, aby úverové pohľadávky boli plne prevoditeľné a dali sa bez obmedzení mobilizovať ako kolaterál v prospech Eurosystemu. V úverovej zmluve ani v iných zmluvných dojednaniach medzi zmluvnou stranou a dlžníkom nesmú byť žiadne obmedzujúce ustanovenia týkajúce sa mobilizácie, pokiaľ vnútroštátne právne predpisy výslovne nestanovujú, že Eurosystem má pri mobilizácii kolaterálu prednostné postavenie bez ohľadu na prípadné zmluvné obmedzenia.
 - *Vylúčenie obmedzení týkajúcich sa realizácie úverových pohľadávok:* úverová zmluva ani iné zmluvné dojednania medzi zmluvnou stranou a dlžníkom nesmú obsahovať žiadne obmedzenia týkajúce sa realizácie úverovej pohľadávky použitej ako kolaterál vrátane obmedzení súvisiacich s formou a časom jej realizácie alebo s inými požiadavkami na jej realizáciu.“
-